
**ПРИРУЧНИК
О ТРОШКОВИМА
КРИВИЧНОГ
ПОСТУПКА**

ПРИРУЧНИК О ТРОШКОВИМА КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА

Издавач:

Врховни суд

Аутори приручника:

Синиша Важић

Светлана Томић-Јокић

Дизајн и прелом:

Милица Дервишевић

Штампа:

Jovšić Printing Centar, Beograd

Тираж:

1000

Београд, 2023. године

Organizacija za evropsku
bezbednost i saradnju
Misija u Srbiji

Напомена: Штампање ове публикације омогућила је Мисија ОЕБС-а у Србији.

Ставови изречени у књизи припадају искључиво ауторима и не представљају
нужно званичан став Мисије ОЕБС-а у Србији.

Сви појмови који су у тексту употребљени у мушком граматичком роду обухва-
тају мушки и женски род лица на која се односе.

Садржај

УВОД	11
ПОЈАМ, ВРСТЕ И САДРЖАЈ ТРОШКОВА ПОСТУПКА	17
ЗАКОНИК О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ	23
ТРОШКОВИ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА	29
ПРЕДИСТРАЖНИ ПОСТУПАК	29
Трошкови кривичног поступка настали код јавног тужиоца у скраћеном поступку приликом прикупљања доказа.....	29
Право браниоца по службеној дужности на трошкове пре покретања кривичног поступка	30
Трошкови кривичног поступка и одбачај кривичне пријаве.....	30
Трошкови изабраног браниоца у предистражном поступку	31
Истражне радње по „старом ЗКП“ као и по „новом ЗКП“ и одбачај кривичне пријаве од стране јавног тужиоца.....	31
Одбачај кривичне пријаве по основи испуњења обавезе наложене наредбом Јавног тужиоца о одлагању кривичног гоњења.....	32
Трошкови пуномоћника оштећеног применом начела опортунитета	32
Трошкови кривичног поступка окр. за одбрану у присуству браниоца приликом саслушања пред одсеком Пореске полиције	33
Прегледање и разматрање списка предмета и интерес окривљеног	34
Поднесак за разгледање списка предмета, разгледање списка предмета и састав поднеска	34
Раздвајање трошкова кривичног поступка који је вођен пред више јавних тужилаца.....	35
Накнада трошкова кривичног поступка и награда за рад браниоца по сл. дужности окривљеног насталих пред јавним тужиоцем и другим органом поступка	35
Награда адвокату за поверљив разговор са осумњиченим пре саслушања у Министарству унутрашњих послова.....	36
Награда браниоцу за преузимање решења о задржавању	37
Награда браниоцу за разговор са окривљеним који није лишен слободе.....	37
Награда пун. оштећеног за одложену процесну радњу у предкр. поступку	37

Одбачај кривичне пријаве по члану 284 став 3 ЗКП и накнада трошкова кривичног поступка	38
Одбачај кривичне пријаве и трошкови окривљеног на име изабраног браниоца приликом саслушања у полицији.....	39
Одбачена приватна тужба – рочиште сходно члану 505 став 1 ЗКП	39
Смрт окривљеног и трошкови кривичног поступка по приватној тужби	40
Лекарско уверење као нужни издатак приватног тужиоца за кривично дело лаке телесне повреде.....	41
Трошкови и награда браниоца за приступ претресу стана.....	41
Трошкови прекршајног поступка који је окончан пред надлежним кривичним судом	42
ИСТРАГА.....	43
Надлежност да одлучује о жалбама на решење Јавног тужиоца о трошковима кривичног поступка у фази истраге у редовном и скраћеном поступку.....	43
Захтев јавног тужиоца за накнаду трошкова кривичног поступка	43
Трошкови браниоца окривљеног за учестале посете окривљеном у притвору .	43
Испитивање више сведока и састављање више записника као једна или више процесних радњи.....	44
Тарифа о наградама и накнадама адвоката и награда за превоз сопственим возилом.....	45
Награда и накнада трошкова пред два различита органа поступка	45
Одлука о трошковима кривичног поступка који је завршен пред Јавним тужиоцем.....	46
Трошкови кривичног поступка и жалба на решење о задржавању	46
Поднесак браниоца по налогу јавног тужиоца.....	47
Разговор са окривљеним који је у притвору од стране адвокатског приправника.....	47
Поверљив разговор са окривљеним и констатација на записнику о саслушању окривљеног	47
Пуномоћник оштећеног и пуномоћје	48
Вештачење обављено од стране физичког лица ангажованог на основу уговора о делу	48
Трошкови поступка код привременог одузимања имовине у случају одбијеног предлога Јавног тужиоца	49

СПОРАЗУМ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА И ОКРИВЉЕНОГ	50
Споразум о признању кривичног дела обухвата и споразум о трошковима кр. поступка	50
ОПТУЖЕЊЕ	50
Постављање браниоца по службеној дужности након подношења оптужног акта	50
Трошкови кривичног поступка (браниоца по службеној дужности окривљеног) у случају када није подигнута оптужница	51
Одбачај оптужнице по члану 416 став 1 тачка 3 ЗКП и трошкови окривљеног	51
Трошкови оштећеног као тужиоца код одлуке сходно члану 265 став 1 ЗКП....	52
Одбачај оптужбе због ненадлежности суда и трошкови кривичног поступка ...	53
Непредујмљивање трошкова за вештачење	53
ГЛАВНИ ПРЕТРЕС И ПРЕСУДА.....	54
Накнада трошкова за више бранилаца окривљеног	54
Награда адвокату за састављање поднеска – трошковника.....	54
Одлучивање суда о трошковима кривичног поступка насталим у тужилачкој истрази.....	55
Трошкови браниоца окривљеног у истрази и ослобађајућа пресуда	55
Осуђујућа пресуда и ослобађање од трошкова кривичног поступка насталих у току истраге	56
Јединствени трошкови кривичног поступка пред полицијом, тужилаштом и судом	56
Ослобађајућа пресуда у поступку по приватној тужби и трошкови кривичног поступка	57
Нужни издаци браниоца за обављање послова изван седишта канцеларије.....	57
Трошкови браниоцу ван седишта канц. припадају без достављања доказа	58
Право браниоца на награду због присуства објављивању пресуде	58
Образложени поднесак и Адвокатска тарифа.....	59
Рок за плаћање трошкова поступка	59
Трошкови допуне жалбе	60
Обрачун трошкова кривичног поступка према запрећеној казни.....	60

Висина награде по АТ за кривична дела са запређеном казном од 10 (десет) година затвора.....	61
Награда браниоцу за одговор на приватну кр. тужбу	61
Поднесак браниоца о разлозима неприступања окривљеног	62
Поднесак браниоца којим тражи и образлаже обуставу поступка због застарелости.....	62
Поднесак браниоца окривљеног којим предлаже обуставу кривичног поступка и предлог за укидање притвора	63
Моменат престанка одбране по службеној дужности.....	63
Мера безбедности неурачунљивом лицу и трошкови кр. поступка	64
Награда браниоцу код изречене мере безбедности неурачунљивом лицу.....	65
Трошкови за превоз окривљеног у случају ослобађајуће пресуде	66
Поднесак којим бранилац предлаже издвајање из списка незаконитих доказа ...	66
Накнада трошкова за неодржане главне претресе када је трошкове скривио окривљени.....	66
Трошкови превођења и страни држављани	67
Висина награде и трошкова вештака.....	67
Форма захтева за накнаду трошкова постављеног од стране браниоца окривљеног	67
Награда браниоцу за састављање више поднесака-трошковника	68
Накнада трошкова браниоца по службеној дужности	68
Коме се исплаћују трошкови кривичног поступка, да ли оштећеном или његовом пуномоћнику	69
Трошкови пуномоћника приватног тужиоца уколико је окривљени оглашен кривим	69
Изабрани бранилац и трошкови кривичног поступка	70
Изрека првостепеног решења о досуђивању трошкова кр. поступка	70
Скривљени трошкови сведока.....	71
Пресудом – решењем које одговара пресуди није решено ко сноси трошкове кр. поступка	71
Дужност суда да одлучи о свим трошковима кривичног поступка.....	72
Посебно решење о досуђеним трошковима поступка током трајања кр. поступка	72
Право браниоца који је обвезник ПДВ да досуђена награда се увећа за 20%....	73

Исплата трошкова кр. поступка у року од 60 дана од дана правноснажности...	73
Трошкови постављеног пуномоћника млт. оштећеног у кривичном поступку против пунолетног лица	74
Накнада трошкова пуномоћнику оштећених када не постоји пуномоћје.....	75
Пропуштање пуномоћника оштећеног да поднесе захтев за накнаду трошкова.....	75
Обустава кривичног поступка због апсолутне застарелости кривичног гоњења и скривљени трошкови	76
Титулар права на накнаду трошкова кривичног поступка	77
Трошкови кривичног поступка за стручног саветника.....	77
Трошкови кривичног поступка настали пред више судова	78
Ослобађајућа пресуда и одрицање од трошкова поступка	79
Непотписани и без печата састављени захтев браниоца за накнаду трошкова..	79
Разматрање списа у писарници.....	80
Изјашњење на налаз и мишљење вештака као образложени поднесак	80
Путни трошкови браниоца	80
Накнада трошкова браниоцу окр. по службеној дужности у ситуацији када постоји и изабрани бранилац	81
Накнада трошкова браниоцу окривљеног који се налази у притвору у другом поступку	81
Раздвајање трошкова кривичног поступка у случају пресуде са ослобађајућим и осуђујућим делом.....	82
Више окривљених у јединственом поступку за различита кривична дела	83
Разлика у одржаном и неодржаном гл. претресу или седници већа у погледу награде од 50 поена за сваки започети сат.....	83
Бранилац окр. и питање пуномоћја	84
Награда за састав пуномоћја и за пуномоћја оверених код јавног бележника...	84
Награда пуномоћнику млт. оштећеног	85
Обавеза окривљеног да достави доказе о егзистенцијалној угрожености	85
Састав трошковника од стране браниоца по службеној дужности	86
Накнада трошкова за рад адвоката у поступку трајног и привременог одузимања имовине.....	86
Обустава поступка у поступку за изрицање мере безбедности и захтев браниоца за накнаду трошкова	87
Награда изабраном браниоцу за састав трошковника	88

Смрт браниоца окр. по службеној дужности и право преузиматеља канцеларије на награду и накнаду трошкова које је имао постављени бранилац.....	88
Смрт приватног тужиоца и трошкови кривичног поступка.....	89
Правноснажна одлука о паушалу, а не и о осталим трошковима кривичног поступка.....	90
„Образложени поднесак“.....	90
„Необразложени поднесак“.....	91
ПОСТУПАК ПО ПРАВНИМ ЛЕКОВИМА.....	92
Моменат до када се може у поступку по правним лековима поднети захтев за накнаду трошкова.....	92
Право браниоца на накнаду за састав жалбе на решење о трошковима кривичног поступка уколико не успе са жалбом (у случају примене члана 265 став 1 ЗКП).....	92
Награда браниоцу по сл. дужности на решење о продужењу притвора донетом по предлогу ЈТ.....	93
Трошкови изабраног браниоца окривљеног пред судом правног лека у случају неукидања првостепене пресуде.....	93
Трошкови приступа изабраног браниоца пред другостепеним судом када је првостепена пресуда укинута први пут.....	94
Трошкови приступа изабраног браниоца пред другостепеним судом када се у поновљеном поступку донесе пресуда којом се одбија оптужба.....	95
Исплата награде за редовни и ванредни правни лек.....	95
Предујмљивање накнаде браниоцу по службеној дужности пред другостепеним судом у случају укидања првостепене пресуде.....	96
Начело <i>reformatio in reus</i> и преиначење решења о трошковима кривичног поступка.....	96
Трошкови кривичног поступка и решење о молби за условни отпуст.....	97
Одговор на жалбу од стране пуномоћника оштећеног.....	97
Награда за састављање жалбе на решење о трошковима кривичног поступка.....	98
Трошкови браниоца окривљеног за накнаду за састављање захтева за накнаду трошкова, жалбе на решење о трошковима и накнаду за одсуствовање из адвокатске канцеларије.....	98
Ретроактивна примена одлуке Уставног суда.....	99
Награда браниоцу за састављање захтева за заштиту законитости.....	100

Право браниоца за исплату трошкова кривичног поступка	100
Укидање пресуде и одлука о трошковима кривичног поступка	101
Време за подношење захтева за накнаду трошкова за састав жалбе.....	101
Накнада трошкова за судску таксу на тужбу и пресуду.....	101
Разматрање списа и право на награду	102
Накнада трошкова браниоцу за присуство седници већа другостепеног суда.....	102
Претрес пред другостепеним судом – одлука о висини трошкова	103
Трошкови за састав одговора на жалбу браниоца од стране пуномоћника оштећеног.....	103
Жалба оштећеног на висину одмереног паушала	103
Окривљени и право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за обављање послова изван седишта адвокатске канцеларије	104
Накнада трошкова осуђеном и ангажованом браниоцу у поступку условног отпуста.....	104
Награда браниоцу више окривљених у јединственом кривичном поступку... ..	105
Награда браниоцу више окривљених од који су неки оглашени кривим, а други ослобођени – у јединственом поступку.....	105
Бранилац окривљеног и поднесак којим се тражи досуђивање награде за приступ седници већа	106
Трошкови изабраног браниоца и поступак признања и извршења стране кривичне пресуде.....	106
Суд правног лека и одлучивање о жалби против првостепеног решења о трошковима кривичног поступка.....	107
Трошкови кр. поступка пред судом трећег степена	107
Трошкови кр. поступка уколико је одбијен захтев за екстрадицију	108
ПОСТУПАК ПРОТИВ МАЛОЛЕТНИХ И МЛАЂИХ ПУНОЛЕТНИХ ЛИЦА	109
Трошкови кр. поступа код млађих пунолетних лица	109
Награда за изабраног и постављеног пуномоћника млт. оштећеног.....	109
Трошкови браниоца у поступку против малолетног лица.....	110
Трошкови кр. поступка на име изабраног пуномоћника млт. оштећеног	110
Плаћање трошкова у кривичном поступку према малолетнику	111
Трошковник у малолетничком поступку и интереси малолетника	111

Накнада трошкова поступка у малолетничком поступку за неодржано рочиште	112
Трошкови кривичног поступка против малолетног лица и пуномоћник оштећеног	112
Награда и нужни издаци браниоца млт. учиниоца коме је изречена васпитна мера	113
Обустава поступка због изреченог васпитног налога	113
ПРЕПОРУКЕ ПРИ ДОНОШЕЊУ ОДЛУКЕ О ТРОШКОВИМА КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА	115
ПРОПИСИ	123
Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичној заштити малолетних лица	123
Тарифа о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката	124
Адвокатска тарифа	128
Правилник о накнади трошкова у судским поступцима	133
Правилник о висини награде за рад адвоката за одбране по службеној дужности	145
Закључак Кривичног одељења Врховног касационог суда од 28.02.2020. године	146
ПРИМЕРИ	149
ОБРАСЦИ ЗА ИЗРЕКУ ПРВОСТЕПЕНЕ ПРЕСУДЕ(ОДЛУКА О ТРОШКОВИМА)	151
ОБРАСЦИ ЗА РЕШЕЊА О ТРОШКОВИМА	153

УВОД

Зашто приручник о трошковима кривичног поступка?

Питање трошкова кривичног поступка иако на први поглед није од фундаменталног значаја за квалитет неког кривичног поступка, јер се не односи на „главну ствар“, а то је окривљени и кривично дело за које се против њега води кривични поступак и што представља меритум сваког кривичног поступка, ипак јесте битно и заслужује повећану пажњу.

Ово већ и због тога што је суд у обавези да у свакој пресуди (или решењу које одговара пресуди) коју доноси мора да одлучи и о трошковима кривичног поступка.

Чињеница је да судови правног лека имају све више изјављених жалби или захтева за заштиту законитости којима се оспоравају одлуке органа поступка (судова, јавних тужилаштва или других државних органа пред којима се води поступак) у погледу трошкова кривичног поступка.

Сама чињеница да Врховни суд у великом броју поднетих захтева за заштиту законитости одлучује о трошковима кривичног поступка говори колико је значајно питање трошкова кривичног поступка и колико се недовољно пажње посвећује питању трошкова кривичног поступка и како се олако поступа у питању трошкова кривичног поступка.

Осим тога, уочљиво је и да судови, као и други органи поступка, неретко доносе одлуке које на различит начин (па чак и дијаметрално супротан), решавају о трошковима кривичног поступка.

Несигурност, понекад и незнање, површност или устаљено мишљење да трошкови кривичног поступка „нису право већ математика“ и да не треба да буду предмет посебног интересовања судија, за последицу имају бројне проблеме приликом одлучивања о трошковима кривичног поступка.

Уз наведено, треба имати на уму и појаву дуготрајних вођења кривичних поступака, чији су узроци различити (како објективни тако и субјективни), што

додатно не само усложњава доношење одлуке о трошковима кривичног поступка него и драстично повећава износе тих трошкова.

Отуда „анимозитет“ према трошковима кривичног поступка добија и додатне разлоге и тражи додатна објашњења.

Готово да је уобичајно да се некритички и произвољно доносе одлуке од стране суда да се окривљени ослобађају од плаћања трошкова кривичног поступка (и то најчешће свих трошкова), те да они падају на терет буџетских средстава суда.

Пропуштање да се на јасан, прецизан и истоветан начин донесе одлука о трошковима кривичног поступка у сличним случајевима - у сваком кривичном поступку, ствара конфузију, неразумевање и одређену врсту правне несигурности у односу на то.

Таква ситуација је додатно компликована у случајевима дуготрајних вођења кривичних поступака пред судовима и тужилаштвима и у општој па и у стручној јавности прихваћеном ставу да постоји неефикасност органа поступка у вођењу и окончању кривичних поступака.

Чињеница је да се неретко толерише одуговлачење кривичног поступка кроз недоласке окривљених и бранилаца окривљених на главне претресе (процесне злоупотребе) понекад баналним, недоказаним и непровереним оправдањима без штетних и у закону предвиђених последица по узрочнике таквог поступања.

Осим тога, сувише се лако усвајају доказни предлози (посебно нова вештачења и тзв. „супер вештачења“), инсистира на поновном испитивању сведока, предлаже фамозна и на закону неутемељена „концентрација доказа“ као разлог за одлагање, као и разни други процесни модалитети законом дозвољени, али евидентно сувишни, усмерени готово искључиво на одуговлачење и одлагање поступка, те одгађања доношења одлуке, што додатно увећава трошкове кривичног поступка.

Када се још узме у обзир традиционална тужилачка навика да се истрагом, а касније и оптужницом обухвати што већи број окривљених и што више кривичних дела од којих су неки окривљени и нека кривична дела јако битна,

али нека баш и нису и није било нужно да се налазе у истој оптужници и у истом кривичном поступку, добија се још један разлог.

Већи и „гломазнији“ кривични поступци по својој логици подразумевају дуже трајање кривичног поступка и самим тим компликованију одлуку о трошковима кривичног поступка и засигурно увећавају висину насталих трошкова.

Овај кратак опис стања доводи до констатације засноване на искуственим показатељима да у таквим случајевима изостаје неопходан напор, али и воља да се суд упусти у један захтеван, понекад досадан и комплексан поступак одлучивања о трошковима кривичног поступка. Зато је и било (и јесте једноставније) да се окривљени ослободи од плаћања трошкова кривичног поступка, те да они падају на терет буџетских средстава суда, што је недопустиво ако је таква одлука супротна Закону. Штавише, ни такве одлуке нису биле образлагане на законит начин, већ би једноставно био цитиран законски пропис.

Наведено представља разлоге зашто смо се упустили у подухват писања приручника о трошковима кривичног поступка.

Верујемо да ће овај приручник бити од користи у првом реду судијама, али и тужиоцима, полицији, адвокатима, дакле свима онима који се сусрећу са трошковима кривичног поступка (било да о њима одлучују или да их траже).

Реч је о „алату“ који представља једно, надамо се, важно средство које ће помоћи корисницима у одлучивању и генерално у поступању са трошковима кривичног поступка.

Ипак, треба напоменути да се ствари померају набоље. Упориште за овакав став проналазимо у реакцији судова у Србији који су након сазнања да се припрема овај приручник и позива да доставе своја питања и дилеме у примени Законика о кривичном поступку, а у погледу трошкова, доставили велики број питања и поставили већи број дилема. Управо оваква реакција судова говори колико је та проблематика битна, сложена и да тражи потребну реакцију и помоћ у решавању. Изгледа да је прошло време олаког прелажења преко питања трошкова кривичног поступка и да је дошло време да се и њима озбиљније позабавимо.

Проблематика трошкова кривичног поступка има свој законски завршетак кроз опцију да онај који је обавезан да плати трошкове кривичног поступка на-

кон правноснажности одлуке то и учини или пак да се у супротном покрене извршни поступак ради наплате трошкова.

Овај приручник није имао за тему да ли се, како и у којем проценту покрећу извршни поступци и како се завршавају, иако би неко истраживање и његови резултати били веома корисни и са приличном извесношћу показали да се могућност покретања и наплате трошкова кривичног поступка кроз поступак извршења не користи увек и у сваком случају када за то постоје законски услови.

Свесно кандидујемо ово питање као тему за размишљање, јер гласно постављамо питање који је смисао и сврха правилног и законитог одлучивања о трошковима кривичног поступка, ако се након свега ти трошкови не наплате? Слично би било у ситуацији када би суд нпр. пресудио окривљеном и правноснажно га осудио на казну затвора, а да она никада не буде извршена. Верујемо да ће се и о томе повести рачуна.

Сам приручник има више делова који појединачно и као целина помажу корисницима да лакше пронађу одговор на своја питања и дилеме. Уз неопходан и обавезан законски правни оквир који у себи садржи одредбе Законика о кривичном поступку који се односе на трошкове кривичног поступка, као и других закона и подзаконских прописа, као што су Закон о адвокатури, Адвокатска тарифа итд., приручник садржи и део који сматрамо веома битним. То су питања која смо добили и одговори које смо припремили. Питања су постављена од стране основних, виших и апелационих судова у Републици Србији. Одговори које смо пружили у првом реду се наслањају на одлуке Врховног касационог суда, Седницу кривичног одељења ВКС, апелационих судова или одлуке апелационих судова у Републици Србији.

У сваком случају, сви дати одговори били су предмет разматрања Кривичног одељења Врховног касационог суда. На крају приручника налазе се образци са најчешћим и карактеристичним одлукама у погледу трошкова кривичног поступка.

Посебно скрећемо пажњу на део приручника са насловом „Препоруке“ за које ценимо да су корисне и да реално могу помоћи судовима, али и другим органима поступка приликом одлучивања о трошковима кривичног поступка.

Верујемо да ће овај приручник бити од користи свим учесницима у кривичном поступку који су њиме обухваћени.

Велику захвалност аутори дугују Мисији ОЕБС-а у Србији на пруженој помоћи у изради овог приручника.

Аутори

ПОЈАМ, ВРСТЕ И САДРЖАЈ ТРОШКОВА ПОСТУПКА

Трошкови кривичног поступка су издаци учињени поводом кривичног поступка од његовог покретања до његовог завршетка. Они чине део споредног предмета кривичног поступка и настају као последица вођења кривичног поступка. Главни предмет кривичног поступка (главна ствар), заправо је поступак који се води против окривљеног за одређено кривично дело које му је стављено на терет.

Управо чињеница да је главни предмет или главна ствар основни смисао и сврха вођења кривичног поступка, детерминише (у доброј мери) и питање споредних предмета у кривичном поступку као што је нпр. имовинскоправни захтев или трошкови кривичног поступка.

Међутим, када је реч о имовинскоправном захтеву који је сагласно доктрини, а и пракси факултативни – споредни предмет у кривичном поступку, суд на крају кривичног поступка не мора да о њему донесе одлуку, јер може из оправданих разлога да упути оштећеног на парницу. Такође, постоје ситуације где имовинскоправног захтева није ни било нити је био постављен.

У случају трошкова кривичног поступка иако су споредна ствар, они представљају обавезни елемент или део сваког кривичног поступка, јер је суд дужан да у сваком случају (кривичном поступку), донесе одговарајућу одлуку о трошковима кривичног поступка. Обавезни елемент сваке пресуде или решења које одговара пресуди, јесте и одлука о трошковима кривичног поступка. Одлучивати о трошковима кривичног поступка значи одлучивати не само о томе код ког су органа поступка ти трошкови настали, већ можда и више од тога, и о томе поводом чега су настали ти трошкови.

У члану 261 ЗКП дата је општа дефиниција свих трошкова кривичног поступка која обухвата све трошкове или издатке настале током кривичног поступка и у вези са њим.

Набрајање читавог низа посебних трошкова или врста трошкова (који у свом збиру представљају трошкове кривичног поступка), има за циљ да систе-

матизује и прецизира трошкове који се појављују и настају током кривичног поступка. Тиме се олакшава органу поступка – полицији, тужилаштву и суду да се јасније одреде према издацима насталим поводом кривичног поступка од његовог покретања до његовог завршетка и то како у погледу основаности настајања тих трошкова, у погледу висине трошкова и на крају ко треба да сноси те трошкове и то од његовог покретања до завршетка.

Закоником о кривичном поступку предвиђени су у првом реду трошкови који се плаћају унапред, дакле који се предујмљују из средстава органа који води кривични поступак, а касније наплаћују од лица која су дужна да их накнаде.

У те трошкове спадају: а) трошкови за сведоке, вештаке, стручне саветнике, преводиоце, тумаче и стручна лица и трошкови увиђаја; б) трошкови превоза окривљеног; в) издаци за довођење окривљеног; г) путни трошкови службених лица; д) трошкови лечења окривљеног за време док се налази у притвору, као и трошкови порођаја, осим трошкова који се наплаћују из фонда за здравствено осигурање; њ) трошкови техничког прегледа возила, анализе биолошких узорака, те трошкови превоза леша до места обдукције; е) нужни издаци постављеног браниоца (члан 76 ЗКП) и постављеног пуномоћника (члан 59 и члан 103 став 3 ЗКП) због кривичних дела за које се гони по службеној дужности.

Ови трошкови који су исплаћени унапред касније се наплаћују од лица која су по одредбама ЗКП дужна да их на крају носе. Притом треба напоменути да је сваки орган поступка дужан да састави попис свих трошкова које је имао у фази кривичног поступка у којој је поступак, а о којима ће касније да се доноси одлука.

Осим предујмљених трошкова, у трошкове кривичног поступка спадају и трошкови које носе странке или оштећени током кривичног поступка, а који касније коначно падају или на терет оног ко их је сносио и током поступка, или ће их сносити лице које је у складу са одредбама ЗКП дужно да их накнади.

У те трошкове спадају: а) награда вештаку, награда стручном саветнику, награда и нужни издаци браниоца, нужни издаци приватног тужиоца и оштећеног као тужиоца и њихових законских заступника, као и награда и нужни издаци њихових пуномоћника, осим када се ради о нужним издацима постављеног браниоца и постављеног пуномоћника у кривичном поступку; б) нужни издаци

оштећеног и његовог законског заступника, те награда и нужни издаци за његовог пуномоћника.

У трошкове кривичног поступка свакако спада и паушални износ трошкова. Паушални износ трошкова заправо покрива оне трошкове кривичног поступка чије је евидентирање тешко, и који представљају оне трошкове који нису наведени, а који се одређују према трајању и сложености поступка и имовном стању лица обавезног да плати те трошкове. Реч је о трошковима који су у материјалном смислу тешко новчано мерљиви, а свакако постоје. У сваком случају, пропис о висини паушалног износа трошкова кривичног поступка и начин његовог одређивања предвиђен је Правилником Министарства правде Републике Србије.

Начелно, суд би требало да води рачуна о томе да се кривични поступак оконча са што мање трошкова. Тиме начело процесне економије, тј. оптимализације кривичног поступка са идејом да се у току кривичног поступка изведе оптимални број доказа неопходно потребан да би се донела одговарајућа судска одлука, има свој економски еквивалент, а то је да кривични поступак не треба да буде „регистар каса“ из којег ће се наплаћивати трошкови кривичног поступка свима који то траже, без стварног законског основа и са претераном висином износа.

Како је већ речено, суд ће својом одлуком утврдити ко је дужан да дефинитивно сноси одређене трошкове кривичног поступка и у ком износу. Дефинитивно плаћање трошкова кривичног поступка зависи у првом реду од одлуке суда о главној ствари, али и од неких других околности нпр. постојања кривице одређеног учесника у кривичном поступку за настанак одређених трошкова кривичног поступка.

Наиме, у одређеним случајевима плаћање одређених трошкова кривичног поступка није у вези са коначним исходом кривичног поступка. То је на пример случај са: а) трошковима који се односе на превођење и тумачење, а који се не наплаћују од лица која су по општим законским одредбама дужна да сnose трошкове кривичног поступка; б) трошковима до којих је дошло кривицом одређених лица – окривљени, оштећени, оштећени као тужилац, приватни тужилац, бранилац, законски заступник, пуномоћник, сведок, вештак, стручни саветник, преводилац, тумач и стручно лице, без обзира на исход кривичног поступка, сnose трошкове свог довођења, одлагања доказне радње или главног претреса и друге трошкове поступка које су проузроковали својом кривицом, као и одгова-

рајући део паушалног износа; в) трошковима сиромашног окривљеног којем је био постављен бранилац, а утврди се да би плаћањем награде и нужних издатака било доведено у питање издржавање окривљеног или лица које је он обавезан да издржава, награда и нужни издаци браниоца као и у случају ако је оштећеном као тужиоцу био постављен пуномоћник под истим околностима. У том случају наведени трошкови исплатиће се из буџетских средстава.

Основно правило приликом коначног одлучивања о плаћању трошкова кривичног поступка у највећој мери је наслоњено на питање успешности оптужбе. То значи (у већини случајева), да ће окривљени сносити трошкове кривичног поступка ако је оглашен кривим што значи да је тужилац успео са својом оптужбом.

У случају када тужилац није успео са оптужбом, дакле када је одлука повољна за окривљеног, уколико је реч о кривичним делима за која се гони по службеној дужности, трошкови падају на терет буџета, односно уколико је реч о приватној тужби, трошкове ће сносити приватни тужилац (сем у случајевима прописаним ЗКП).

Изузеци од овог правила постоје у ситуацији када је нпр. окривљени био оптужен за више кривичних дела од којих је за нека ослобођен, неће бити обавезан на плаћање трошкова у погледу дела за која је ослобођен, уколико се ти трошкови могу издвојити из укупних трошкова кривичног поступка.

Уколико је било више саокривљених који су оглашени кривим, суд ће одредити колики ће део трошкова сносити сваки од њих, а ако то није могуће, обавезаће све окривљене да трошкове кривичног поступка носе солидарно. Међутим и овде ће суд, одређујући трошак паушалног износа, одредити тај износ за сваког окривљеног посебно.

Суд може окривљеног и ослободити у целини или делимично од обавезе да сноси трошкове кривичног поступка, осим трошкова који се односе на награду и нужне издатке браниоца, под условом да би плаћањем трошкова било доведено у питање издржавање окривљеног или лица која је дужан да издржава.

Што се пак тиче трошкова који су исплаћени унапред из средстава органа поступка, а када је реч о кривичном делу за које се гони по службеној дужности, ти трошкови ће дефинитивно пасти на терет буџетских средстава: ако је

донето решење о обустави кривичног поступка, ако је донета одбијајућа или ослобађајућа пресуда.

Што се пак тиче кривичних дела за које се гони по приватној тужби, накнаду трошкова кривичног поступка (члан 261 став 2 тачка 1 до 6 ЗКП), као и нужне издатке окривљеног, нужне издатке и награду његовог браниоца и пуномоћника, као и награду вештака и стручног саветника, уколико приватна тужба није имала успех, сноси приватни тужилац. То се односи на случајеве где је донето решење о обустави кривичног поступка, одбијајућа или ослобађајућа пресуда.

Међутим, приватни тужилац неће сносити ове трошкове у случају ако је поступак обустављен, односно уколико је донета одбијајућа пресуда због смрти окривљеног или због тога што је наступила застарелост услед одуговлачења кривичног поступка који се не може приписати у кривицу приватног тужиоца.

Ако је поступак обустављен услед одустанка од тужбе, окривљени и приватни тужилац могу се поравнати у погледу међусобних трошкова.

Уколико има више приватних тужилаца, они ће трошкове сносити солидарно.

Када је реч о кривичним делима за која се гони по предлогу оштећеног, закон предвиђа да оштећени који је одустао од предлога за гоњење сноси трошкове кривичног поступка, осим ако окривљени није изјавио да ће их сам сносити.

Када суд одбаци оптужницу због ненадлежности, одлуку о трошковима донеће надлежни суд.

АУТОРИ

ЗАКОНИК О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

(„Службени гласник РС„ бр.72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013, 55/2014, 35/2019, 27/2021 (Одлука Уставног суда) и 62/2021 (Одлука Уставног суда))

Глава XIII

ТРОШКОВИ ПОСТУПКА

Члан 261

Трошкови кривичног поступка су издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка.

Трошкови кривичног поступка обухватају:

- 1) трошкове за сведоке, вештаке, стручне саветнике, преводиоце, тумаче и стручна лица и трошкове увиђаја;
- 2) трошкове превоза окривљеног;
- 3) издатке за довођење окривљеног;
- 4) путне трошкове службених лица;
- 5) трошкове лечења окривљеног за време док се налази у притвору, као и трошкове порођаја, осим трошкова који се наплаћују из фонда за здравствено осигурање;
- 6) трошкове техничког прегледа возила, анализе узорака (чл. 140 до 142) и превоза леша до места обдукције;
- 7) награду вештаку, награду стручном саветнику, награду преводиоцу, награду тумачу, награду и нужне издатке браниоца, нужне издатке приватног тужиоца и оштећеног као тужиоца и њихових законских заступника, као и награду и нужне издатке њихових пуномоћника;
- 8) нужне издатке оштећеног и његовог законског заступника, као и награду и нужне издатке његовог пуномоћника;

- 9) паушални износ, за трошкове који нису обухваћени тач. 1 до 8 овог става.

Паушални износ се одређује према трајању и сложености поступка и имовном стању лица обавезног да плати овај износ.

Трошкови из става 2 тач. 1 до 6 овог члана, као и нужни издаци постављеног браниоца (члан 76) и постављеног пуномоћника (члан 59 и члан 103 став 3), у поступку због кривичних дела за која се гони по службеној дужности, исплаћују се из средстава органа поступка унапред, а наплаћују се касније од лица која су дужна да их накнаде по одредбама овог законика. Орган поступка дужан је да све трошкове који су унапред исплаћени унесе у попис који ће се приложити списима.

Трошкови превођења и тумачења, као и трошкови одбране сиромашног окривљеног (члан 77 став 1) неће се наплаћивати од лица која су по одредбама овог законика дужна да накнаде трошкове кривичног поступка.

Трошкове предистражног поступка који се односе на награду и нужне издатке браниоца кога је одредила полиција исплаћује тај орган.

Одлучивање о трошковима поступка

Члан 262

У свакој пресуди или решењу које одговара пресуди одлучиће се ко ће сносити трошкове поступка и колико они износе. У поступку за кривична дела за која је посебним законом одређено да поступа јавно тужилаштво посебне надлежности, награда вештаку, преводиоцу и тумачу може се одредити до двоструког износа награде предвиђене за вештачење, превођење или тумачење у другим кривичним стварима.

Ако недостају подаци о висини трошкова, посебно решење о висини трошкова донеће председник већа или судија појединац када се ти подаци прибаве. Подаци о висини трошкова и захтева за њихову накнаду могу се поднети најкасније у року од једне године од дана правноснажности пресуде или решења из става 1 овог члана.

Када је о трошковима кривичног поступка одлучено посебним решењем, о жалби против тог решења одлучује веће (члан 21 став 4).

Скривљени трошкови

Члан 263

Окривљени, оштећени, оштећени као тужилац, приватни тужилац, бранилац, законски заступник, пуномоћник, сведок, вештак, стручни саветник, преводилац, тумач и стручно лице, без обзира на исход кривичног поступка, носе трошкове свог довођења, одлагања доказне радње или главног претреса и друге трошкове поступка које су проузроковали својом кривицом, као и одговарајући део паушалног износа.

О трошковима из става 1 овог члана доноси се посебно решење, осим ако се о трошковима које носе приватни тужилац и окривљени решава у одлуци о главној ствари.

О жалби против посебног решења из става 2 овог члана одлучује веће (члан 21 став 4).

Обавеза окривљеног да накнади трошкове

Члан 264

Кад суд окривљеног огласи кривим, изрећи ће у пресуди да је дужан да накнади трошкове кривичног поступка.

Лице које је окривљено за више кривичних дела, није дужно да накнади трошкове у погледу дела за које је ослобођен од оптужбе, уколико се ти трошкови могу издвојити из укупних трошкова.

У пресуди у којој је више окривљених оглашено кривим, суд ће одредити колики ће део трошкова сносити сваки од њих, а ако то није могуће, одредиће да сви окривљени солидарно носе трошкове. Плаћање паушалних износа одредиће се за сваког окривљеног посебно.

У одлуци којом решава о трошковима, суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261 став 2 тачка 1 до 6 тачка 9 овог Законика, као и награде за вештака и постављеног стручног саветника, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног или лица која је он дужан да издржава. Ако се ове околности утврде после доношења одлуке о трошковима, председник већа

односно судија појединац може посебним решењем ослободити окривљеног од дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

Накнада трошкова из буџетских средстава и на терет других лица

Члан 265

Кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу односно пресуди о трошковима кривичног поступка из члана 261 став 2 тачка 1 до 6 овог Законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци награда браниоца и пуномоћника (члан 103 став 3), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Лице које је правноснажном пресудом осуђено за кривично дело лажно пријављивање обавезаће се посебним решењем да сноси трошкове кривичног поступка које је проузроковало. Ово решење, на предлог јавног тужиоца, доноси веће (члан 21 став 4).

Приватни тужилац је дужан да накнади трошкове кривичног поступка из члана 261 став 2 тачка 1 до 6 и тачка 9 овог Законика, нужне издатке окривљеног, нужне издатке и награду његовог браниоца и пуномоћника (103 став 3), као и награду вештака и стручног саветника, ако је поступак обустављен или оптужба одбијена или је окривљени ослобођен од оптужбе, осим ако је поступак обустављен, односно ако је оптужба одбијена због смрти окривљеног или због тога што је наступила застарелост кривичног гоњења услед одуговлачења поступка које се не може преписати у кривицу приватног тужиоца. Ако је поступак обустављен усред одустанка од оптужбе, окривљени и приватни тужилац могу се поравнати у погледу њихових међусобних трошкова. Ако има више приватних тужилаца, сви ће сносити трошкове солидарно.

Оштећени који је одустао од предлога за гоњење сноси ће трошкове кривичног поступка ако окривљени није изјавио да ће их сам сносити.

Кад суд одбаци оптужницу због ненадлежности, одлуку о трошковима доће надлежни суд.

Ако захтев за накнаду нужних издатака и награде из става 1 овог члана не буде усвојен или суд о њему не донесе одлуку у року од три месеца од дана под-

ношења захтева, окривљени и бранилац имају право да потраживање остварују у парничном поступку против Републике Србије.

Плаћање награде и нужних издатака

Члан 266

Награду и нужне издатке браниоца и пуномоћника оштећеног, оштећеног као тужиоца или приватног тужиоца дужно је да плати заступано лице, без обзира ко је по одлуци суда дужан да сноси трошкове кривичног поступка, осим ако по одредбама овог Законика награда и нужни издаци браниоца падају на терет буџетских средстава суда. Ако је окривљеном био постављен бранилац, а плаћањем награде и нужних издатака би било доведено у питању издржавање окривљеног или издржавање лица које је он обавезан да издржава, награда и нужни издаци браниоца исплатиће се из буџетских средстава суда.

Овако ће се поступати и ако је оштећеном као тужиоцу био постављен пуномоћник.

Трошкови пред судом правног лека

Члан 267

О дужности плаћања трошкова који настану код суда правног лека одлучује тај суд сходно одредбама члана 261 до 266 овог Законика.

Доношење подзаконског прописа

Члан 268

Накнада трошкова поступка и висина паушалног износа ближе се уређује актом министра надлежног за послове правосуђа.

ТРОШКОВИ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА

(питања и одговори)

ПРЕДИСТРАЖНИ ПОСТУПАК

Трошкови кривичног поступка настали код јавног тужиоца у скраћеном поступку приликом прикупљања доказа

1. Питање: Да ли трошкови поступка који настану код Јавног тужиоца у поступку прикупљања доказа за кривична дела за која се спроводи скраћени поступак спадају у трошкове кривичног поступка?

Да ли трошкови поступка настали пре доношења наредбе о спровођењу истраге у редовном поступку спадају у трошкове кривичног поступка?

1. Одговор: Трошкови који настану код Јавног тужиоца у поступку предузимања доказних радњи за кривична дела за које се спроводи скраћени поступак односно трошкови који настану пре доношења наредбе у редовном поступку представљају трошкове од његовог покретања до његовог завршетка, дакле јесу трошкови кривичног поступка сходно члану 261 ЗКП.

Уколико након окончања доказних радњи у скраћеном поступку или истраге у редовном поступку буде поднет оптужни акт, о наведеним трошковима поступка заједно са трошковима поступка који настану у поступку пред судом, одлучиће суд и навести ко ће (у зависности од исхода поступка) сносити наведене трошкове.

Уколико након окончања доказних радњи (скраћени поступак) односно истраге (редовни поступак) не дође до даљег наставка поступка подношењем

оптужног акта надлежном суду, ове трошкове сносиће орган поступка пред којим су трошкови настали, односно Јавни тужилац.

(Одговор Врховног касационог суда на спорна питања са седнице Кривичних одељења Апелационих судова – 2017. године)

Право браниоца по службеној дужности на трошкове пре покретања кривичног поступка

2. Питање: Да ли бранилац по службеној дужности има право на трошкове када поступак још није добио обележја кривичног поступка у смислу члана 7 ЗКП?

2. Одговор: Бранилац постављен по службеној дужности увек има право на накнаду трошкова, награду и нужне издатке који привремено падају на терет органа поступка који га је одредио у било којој фази поступка. Члан 261 став 1 ЗКП прописује да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом покретања поступка, дакле не поводом кривичног поступка, него поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка. Одредба члана 2 став 1 тачка 14 ЗКП прописује да појам поступка подразумева и предистражни поступак и кривични поступак, што доводи до закључка да је термин „поступак“ општи.

(Одговор Врховног касационог суда на спорна питања са седнице Кривичних одељења Апелационих судова – 2017. године)

Трошкови кривичног поступка и одбачај кривичне пријаве

3. Питање: Да ли бранилац окривљеног има право на накнаду трошкова поступка уколико решењем о одбачају кривичне пријаве није одлучено о трошковима поступка?

3. Одговор: Када је решењем одбачена кривична пријава, а у њему није одлучено о трошковима кривичног поступка, то решење у погледу трошкова поступка има исто правно дејство као решење о обустави кривичног поступка, па се не може одбити захтев браниоца окривљеног за накнаду трошкова поступка.

ка, будући да о трошковима поступка у смислу члана 262 став 1 ЗКП-а није ни одлучено.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1308/2016 од 07.02.2017. године)

Трошкови изабраног браниоца у предистражном поступку

4. Питање: Да ли се трошкови окривљеног за изабраног браниоца у предистражном поступку могу сматрати трошковима кривичног поступка у случају доношења одлуке сходно члану 265 ЗКП?

4. Одговор: Када окривљени ангажује браниоца у предистражном поступку приликом изношења одбране у полицији, ти трошкови се сматрају трошковима кривичног поступка о којима се одлучује у складу са одредбама члана 263-265 ЗКП и не могу падати на терет органа унутрашњих послова. Ово због тога што у складу са одредбом члана 2 став 1 тачка 14 ЗКП израз „поступак“ се односи на предистражни поступак и истражни поступак.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 272/2017, Кзз 239/2019 и Кзз 478/2019)

Истражне радње по „старом ЗКП“ као и по „новом ЗКП“ и одбачај кривичне пријаве од стране јавног тужиоца

5. Питање: Када су одређене истражне радње предузете пред истражним судијом, а затим је по „новом ЗКП“ поступање преузео Јавни тужилац и донео решење о одбачају кривичне пријаве, ко сноси трошкове кривичног поступка?

5. Одговор: Када су одређене истражне радње предузете пред истражним судијом по „старом ЗКП“, а затим по „новом ЗКП“ поступање преузима Јавни тужилац, те наставља предистражни поступак и доноси решење о одбацивању кривичне пријаве, Јавни тужилац је дужан да сноси трошкове поступка и не може одбити браниоца окр. односно окривљеног за трошкове које је имао ангажовањем браниоца пред судом пре него што је Јавни тужилац преузео поступање.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 593/2020 од 08.07.2020. године)

Одбачај кривичне пријаве по основи испуњења обавезе наложене наредбом Јавног тужиоца о одлагању кривичног гоњења

6. Питање: Какав је однос одбачаја кривичне пријаве од стране Јавног тужиоца у случају одлагања кривичног гоњења по члану 283 ЗКП и погодности у погледу права на накнаду трошкова кривичног поступка?

6. Одговор: Погодности прописане одредбом члана 283 ЗКП се не могу проширивати на додатне погодности у погледу права на накнаду трошкова кривичног поступка.

Одбачај кривичне пријаве на основу члана 283 став 3 у вези става 1 и 2 ЗКП се не може изједначити са обуставом кривичног поступка предвиђених у члану 20, 308, 338 и 352 ЗКП. Искључена је могућност изједначавања правног дејства решења о одбачају кривичне пријаве по члану 283 ЗКП са правним дејством које обустава кривичног поступка производи у односу на трошкове кривичног поступка.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 466/2019 од 08.05.2019. године)

Трошкови пуномоћника оштећеног применом начела опортунитета

7. Питање: Ко сноси трошкове ангажовања пуномоћника оштећеног уколико је примењено начело опортунитета и према окривљеном одбачена кривична пријава?

7. Одговор: Одбачај кривичне пријаве по основу испуњења обавезе наложених наредбом јавног тужиоца одлагањем кривичног гоњења на основу члана 283 став 3 у вези става 1 и 2 ЗКП представља одступање од начела легалитета кривичног гоњења. Погодности прописане одредбом члана 283 ЗКП не могу се проширити на додатне погодности, у погледу права на накнаду трошкова кривичног поступка. У погледу права на накнаду трошкова поступка, у овом случају не примењују одредбе члана 265 став 1 ЗКП. Искључена је могућност изједначавање правног дејства решење о одбачају кривичне пријаве по овом основу,

са правним дејством која обустава кривичног поступка производи у односу на трошкове кривичног поступка. Дакле, у конкретној правној ситуацији уопште се не поставља питање скривљених, односно нескривљених трошкова, с обзиром да су у питању трошкови поступка који су настали у вези поступка пред јавним тужиоцем, поводом догађаја који је био предмет примене института одлагања кривичног гоњења, те трошкови које је окривљени обавезан да плати представљају издатке учињене поводом поступка, а који у конкретном случају обухватају и награду и нужне издатке пуномоћника оштећеног у смислу члана 261 став 2 тачка 8 ЗКП.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1292/2020 од 19.01.2021. године).

Трошкови кривичног поступка окр. за одбрану у присуству браниоца приликом саслушања пред одсеком Пореске полиције

8. Питање: Када је донета одбијајућа или ослобађајућа пресуда због кривичног дела пореске утаје из члана 209 КЗ, да ли се окривљеном признају и трошкови кривичног поступка које је имао за одбрану у присуству браниоца приликом саслушања пред Одсеком Пореске полиције?

8. Одговор: Имајући у виду одредбу члана 261 став 3 ЗКП, те става 2 тачка 7 и одредбу члана 2 став 1 тачка 14 ЗКП којом је одређено значење израза „поступак“ који се односи на предистражни поступак и кривични поступак, а када је реч о трошковима који се односе на награду браниоца за радње предузете пред Одсеком Пореске полиције, односно за одбрану окривљеног на саслушању пред тим органом, несумњиво је да се ради о трошковима насталим поводом кривичног поступка, с обзиром на то да се записници о доказним радњама које су предузете пред тим органом, под условима прописаним ЗКП, могу користити као доказ у кривичном поступку, те самим тим окривљени има право на накнаду тих трошкова.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1162/22 од 27.10.2022. године)

Прегледање и разматрање списка предмета и интерес окривљеног

9. Питање: Да ли бранилац окривљеног има право на накнаду трошкова кривичног поступка на име разгледања списка предмета од стране браниоца као и трошкова насталих у вези са тим – превоза браниоца и одсуства из канцеларије приликом приступа код Јавног тужиоца ради разгледања списка предмета у случају одбачаја кривичне пријаве од стране Јавног тужиоца?

9. Одговор: Како је Јавни тужилац одбацио кривичну пријаву против окривљеног, а о томе није писменим путем обавестио ни окривљеног ни његовог браниоца, што је и условило подношење молбе за увид у списе предмета, прегледање и разматрање списка предмета од стране браниоца окривљеног, а након одбачаја кривичне пријаве, то се овакав захтев као и поступање браниоца сматра радњом извршеном у интересу окривљеног и у циљу остваривања права окривљеног да буде информисан о току кривичног поступка који се води против њега. Тарифним бр. 79 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (АТ) прописано је да адвокату за прегледање и разматрање списка предмета припада 50% награде прописане за поднеске којима се покреће поступак чији се списи разматрају.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 992/2019 од 01.10.2019. године)

Поднесак за разгледање списка предмета, разгледање списка предмета и састав поднеска

10. Питање: Да ли је подношење захтева за разгледање списка предмета и само разгледање списка јединствена процесна радња или је реч о две процесне радње?

10. Одговор: Подношење захтева за разгледање списка предмета и само разгледање списка представља јединствену процесну радњу с обзиром да је разгледање списка предмета радња у поступку којој је претходило обраћање органу поступка поднеском или попуњавањем прописаног обрасца у циљу добијања дозволе за разгледање списка и не могу се сматрати засебним радњама браниоца.

Навођење чињеница у поднеску којим се тражи разгледање списка предмета, а на које се позива бранилац не даје том поднеску кривично-процесни значај у смислу поднеска који је предвиђен Тарифним бр. 4 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (АТ) за који би му припала посебна накнада.

Раздвајање трошкова кривичног поступка који је вођен пред више јавних тужилаца

11. Питање: Како се надокнађују трошкови кривичног поступка у ситуацији када је поступак вођен пред Основним јавним тужиоцем, па уступљен Вишем јавном тужиоцу и ко плаћа трошкове браниоца постављеног по службеној дужности?

11. Одговор: Ако је поступак вођен пред Основним јавним тужиоцем, па уступљен на надлежност Вишем јавном тужиоцу и бранилац постављен по службеној дужности наставио да поступа пред Вишим јавним тужиоцем, сваки Тужилац исплаћује трошкове за радње предузете пред тим Тужиоцем.

Накнада трошкова кривичног поступка и награда за рад браниоца по сл. дужности окривљеног насталих пред јавним тужиоцем и другим органом поступка

12. Питање: Ко одлучује о накнади трошкова кривичног поступка и награди за рад браниоца по сл. дужности окривљеног насталих у предистражном поступку и кривичном поступку који води Јавни тужилац?

12. Одговор: У оваквим случајевима се уз одредбе ЗКП примењује и Правилник о накнади трошкова у судским поступцима где је у члану 23 Правилника предвиђено да бранилац има право на накнаду трошкова и награду за рад, а у члану 33 у вези са чланом 4 Правилника обавезује се тужилац да сходном применом одредби овог Правилника накнади трошкове и награду који су настали у предистражном и кривичном поступку које води Јавни тужилац или други орган поступка.

Наиме, одредбом члана 33 Правилника одређено је да о захтеву за накнаду трошкова и за награду одлучује суд посебним решењем, а када се радња у поступку врши пред замољеним органом, о захтеву одлучује замољени орган. Одредба члана 4 указује на сходну примену овог Правилника управо на ситуацију која се односи на предистражни поступак и кривични поступак пред јавним тужиоцем, одакле и произилази обавеза јавног тужиоца да одлучи и исплати те трошкове.

Орган поступка – јавни тужилац је дужан да наведе трошкове које је исплатило из својих средстава унесе у попис трошкова који се прилаже уз спис, што подразумева и дужност органа поступка да браниоцу по службеној дужности уз накнаду трошкова исплати и награду и то унесе у попис.

Награда адвокату за поверљив разговор са осумњиченим пре саслушања у Министарству унутрашњих послова

13. Питање: Да ли адвокат има право на награду за обављен поверљив разговор са осумњиченим пре саслушања пред МУП Републике Србије?

13. Одговор: Бранилац окривљеног има право на награду за обављен поверљив разговор са осумњиченим пре саслушања осумњиченог пред радницима МУП Србије, само у ситуацији уколико се ради о саслушању ухапшеног у смислу члана 69 став 1 тачка 2 ЗКП. Ово из разлога што одредбе из члана 69 став 1 тачка 2 ЗКП изричито прописују право ухапшеног на поверљив разговор пре првог саслушања, тако да овај поверљив разговор има другачији карактер у односу на каснији поверљив разговор током поступка. Поред тога, поверљив разговор пре првог саслушања има посебан значај зато што се у том саслушању окривљени врло често први пут изјашњава о оптужби, што је под посебним значајем у домену поштовања његових људских права, те одредбе члана 69 став 1 тачка 2 ЗКП изричито предвиђају право на повељив разговор, а одредбом Тарифног бр. 6 признаје се накнада по овом основу – лице лишено слободе. За остале поверљиве разговоре након тога, бранилац не би имао право на трошкове.

(Одговор Врховног касационог суда на спорна питања Кривичних одељења Апелационих судова од 05.07.2019. године)

Награда браниоцу за преузимање решења о задржавању

14. Питање: Да ли браниоцу припада награда на име приступа у ПУ само ради пријема решења о задржавању, дакле да ли му припада награда за приступ у ПУ ради пријема решења о задржавању у ситуацији када осумњичени није износио своју одбрану, нити је пред ПУ предузета било која друга процесна радња?

14. Одговор: Одредбом члана 261 став 1 и 2 тачка 7 ЗКП, те Тарифним бр. 2 Адвокатске тарифе прописано је да се под процесном радњом у смислу одредбе Тарифног бр. 2, 7 и 8 АТ подразумева свака радња полиције, тужиоца или суда о чијем се предузимању сачињава посебан записник, те се не може тарифирати као посебна радња пријем решења о задржавању, с обзиром да о тој радњи није сачињен посебан записник, а посебно имајући у виду да таква радња није прописана у Адвокатској тарифи.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 571/2022 од 01.09.2022. године)

Награда браниоцу за разговор са окривљеним који није лишен слободе

15. Питање: Да ли бранилац окривљеног има право на награду за поверљив разговор са окривљеним који није лишен слободе?

15. Одговор: Бранилац окривљеног нема право на награду за поверљив разговор када окривљени није лишен слободе.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 614/2021 и 617/2021)

Награда пун. оштећеног за одложену процесну радњу у предкр. поступку

16. Питање: Да ли пуномоћнику оштећеног за одложену процесну радњу припада 50% награде из Тарифног бр. 2 АТ или пун износ?

16. Одговор: Пуномоћнику оштећеног – адвокату припада 50 % за сваку неодржану процесну радњу сходно Тарифном бр. 2 став 2 АТ (у односу на Тарифни бр. 8 став 2 АТ).

Одбачај кривичне пријаве по члану 284 став 3 ЗКП и накнада трошкова кривичног поступка

17. Питање: У случају одбачаја кривичне пријаве на основу члана 284 став 3 ЗКП, ко сноси трошкове кривичног поступка?

17. Одговор: Одбачај кривичне пријаве на основу члана 284 став 3 ЗКП, представља одступање од начела легалитета кривичног гоњења. Законодавац је пошао од идеје, сагласно којој, нарочито када је реч о лакшим кривичним делима, кривично гоњење није увек нужно. Објективан услов, који мора бити испуњен за примену члана 284 став 3 ЗКП, јесте да је реч о кривичном делу за које је забрањена казна до три године затвора. Поред овог услова, нужно је да је осумњичени услед стварног кајања спречио наступање кривичног дела или је, уколико је до извршења дела дошло, штету у потпуности надокнадио.

На крају, Јавни тужилац мора закључити и да изрицање санкција у конкретном случају не би било правично.

Наведена погодност, прописана одредбом члана 284 став 3 ЗКП не може се проширити и на додатну погодност у погледу права на накнаду трошкова кривичног поступка, и такав одбачај не може изједначити са обуставом кривичног поступка до које је дошло применом начела легалитета из чланова 20, 308, 338 и 352 ЗКП. Стога, у погледу права на накнаду трошкова поступка, у овом случају, нема услова за примену одредбе члана 265 став 1 ЗКП.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1449/2021 од 25.01.2022. године)

Одбачај кривичне пријаве и трошкови окривљеног на име изабраног браниоца приликом саслушања у полицији

18. Питање: У случају одбачаја кривичне пријаве, да ли Јавни тужилац може одбити трошкове које је окривљени имао на име изабраног браниоца приликом саслушања у полицији?

18. Одговор: Имајући у виду одредбу члана 2 став 1 тачка 14 ЗКП, те одредбе члана 261 став 1 и став 2 тачка 7 ЗКП, не може се прихватити став да Јавни тужилац не треба да исплати трошкове за радње предузете у Полицији, са образложењем да Јавни тужилац није било учесник у поступку, већ да те трошкове треба да сноси орган пред којим су трошкови настали, с обзиром да није ни покренут кривични поступак.

Дакле, трошкове на име приступа ангажованог браниоца приликом саслушања окривљеног у полицији сноси Јавни тужилац, јер правно дејство које решење о одбачају кривичне пријаве има у односу на трошкове који су настали у поступку поводом кривичне пријаве може се поистоветити са правним дејством које обустава кривичног поступка производи у односу на трошкове кривичног поступка.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 928/2019 од 24.09.2019. године)

Одбачена приватна тужба – рочиште сходно члану 505 став 1 ЗКП

19. Питање: Уколико се одбаци приватна кривична тужба (због тога што је повучена тужба од стране пр. тужитеља), да ли окривљени има право на накнаду трошкова поводом ангажовања браниоца за присуство рочишту које је одржаном сходно члану 505 став 1 ЗКП?

19. Одговор: Правно дејство које решење о одбачају приватне кривичне тужбе има у односу на трошкове који су настали у поступку поводом приватне кривичне тужбе може се поистоветити са правним дејством које обустава кривичног поступка производи у односу на трошкове кривичног поступка.

Окривљени има право на накнаду трошкова поступка које је имао на име заступања од стране стручног лица - адвоката - на име награде браниоцу за присуство на рочишту на којем се странке упознају са могућношћу упућивања на поступак медијације које је одржано пред првостепеним судом, уколико је правноснажно одбачена приватна кривична тужба и одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет приватне тужиље, а све сходно одредби члана 265 став 3 ЗКП, уколико из списка предмета односно сачињеног записника о овој процесној радњи сходно одредби члана 505 став 1 ЗКП, произилази да је окривљени са браниоцем приступио и да су обоје присуствовали рочишту.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 56/2022 од 09.02.2022. године)

Смрт окривљеног и трошкови кривичног поступка по приватној тужби

20. Питање: Ко сноси трошкове кривичног поступка по приватној кривичној тужби у ситуацији када наступи смрт окривљеног?

20. Одговор: Одредбом члана 265 став 1 ЗКП, произилази да се у погледу обавезе накнаде трошкова кривичног поступка из буџетских средстава не прави разлика с обзиром на разлог обуставе кривичног поступка, због чега се ова законска одредба односи и на случај обуставе кривичног поступка услед смрти окривљеног у поступку по приватној кривичној тужби. Дакле, одредба члана 265 став 1 ЗКП не прави разлику у погледу обавезе накнаде трошкова кривичног поступка из буџетских средстава суда с обзиром на то да ли је поступак вођен на основу оптужног акта Јавног тужиоца или на основу приватне кривичне тужбе приватног тужиоца.

Када се има у виду и одредба члана 265 став 3 ЗКП која предвиђа неколико изузетака од правила према којем је приватни тужилац дужан да накнади трошкове кривичног поступка (у ситуацији када поступак није окончан осуђујућом пресудом), од којих један изузетак представља обустава поступка услед смрти окривљеног, а у којој ситуацији приватни тужилац не сноси трошкове кривичног поступка. Истина, наведена одредба не садржи посебно правило везано за то ко ће конкретно сносити трошкове кривичног поступка обустављеног услед смрти окривљеног, али се у конкретној ситуацији може применити

опште правило из члана 265 став 1 ЗКП којим се прописује да када дође до обу-ставе кривичног поступка, трошкови кривичног поступка падају на терет бюджет-ских средстава суда.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1073/22 од 12.10.2022. године)

Лекарско уверење као нужни издатак приватног тужиоца за кривично дело лаке телесне повреде

21. Питање: Да ли прибављање лекарског уверења представља нужни (стварни) издатак приватног тужиоца по поднетој приватној кривичној тужби за кривично дело лаке телесне повреде?

21. Одговор: Прибављање лекарског уверења о задобијеним повредама од стране приватног тужиоца поводом поднете приватне кривичне тужбе, пред-ставља нужни издатак приватног тужиоца везано за прикупљање доказа за по-дизање приватне тужбе због кривичног дела лаке телесне повреде из члана 122 став 1 КЗ, те се окривљени може обавезати да ове трошкове сноси у оквиру оба-везе да накнади трошкове кривичног поступка.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 689/22 од 06.07.2022.године)

Трошкови и награда браниоца за приступ претресу стана

22. Питање: Да ли окривљеном припадају трошкови кривичног поступка на име награде браниоцу за присуствовање доказној радњи претресању стана и других просторија с обзиром да то није законска обавеза већ право?

22. Одговор: Када је реч о трошковима који се односе на награду брани-оца за присуствовање претресању стана и других просторија у предистражном поступку, јасно је да се ради о трошковима насталим поводом поступка, посеб-но када се има у виду да је у смислу члана 156 став 2 ЗКП, једна од претпостав-ки за претресање поука органа поступка држаоцу стана да има право да узме ад-воката који може присуствовати претресању и да ће се, ако држалац стана зах-тева присуство адвоката, почетак претресања одложити до његовог доласка, те да се сходно одредби члана 157 став 4 ЗКП о тој доказној радњи сачињава за-

писник који потписују сва присутна лица (дакле и адвокат) и који се, под условима прописаним ЗКП, може користити као доказ у кривичном поступку. Дакле, окривљеном припадају трошкови кривичног поступка на име награде браниоцу за присуствовање доказној радњи претресању стана и других просторија, без обзира што то није законска обавеза већ право окривљеног.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз ОК 34/2022 од 20.09.2022. године)

Трошкови прекршајног поступка који је окончан пред надлежним кривичним судом

23. Питање: Ко доноси одлуку о трошковима прекршајног поступка (браниоца) уколико је тај суд доставио надлежном кривичном суду на даље поступање свој спис, а пред којим је и окончан кривични поступак?

23. Одговор: Имајући у виду одредбу члана 261 став 1 којим је прописано да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, те одредбу става 2 тачка 7 истог члана, где је прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца, сходно наведеној цитираној законској одредби трошкови кривичног поступка представљају само трошкове учињене поводом кривичног поступка од његовог покретања до његовог завршетка, те у исте не спадају трошкови настали у прекршајном поступку нити било ком другом поступку који је вођен пред другим надлежним органом. О тим трошковима поступка (награда браниоца оптуженог), треба да одлучи прекршајни суд.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 897/2021 од 14.09.2021. године и Кс 5/2023 од 09.03.2023. године).

ИСТРАГА

Надлежност да одлучује о жалбама на решење Јавног тужиоца о трошковима кривичног поступка у фази истраге у редовном и скраћеном поступку

24. Питање: Ко је надлежан да решава – одлучује о жалбама на решење Јавног тужиоца о трошковима кривичног поступка који су настали у фази истраге коју спроводи Јавни тужилац (редовни поступак), односно поступак који претходи подношењу предлога (скраћени поступак)?

24. Одговор: У описаним ситуацијама за одлучивање о жалби надлежно је веће из члана 21 став 4 ЗКП суда пред којим поступа Јавни тужилац.

(Одговор Врховног касационог суда на спорна питања Кривичних одељења Апелационих судова – 2014. године)

Захтев јавног тужиоца за накнаду трошкова кривичног поступка

25. Питање: Да ли је неопходан формални захтев Јавног тужиоца током кривичног поступка за накнаду трошкова кривичног поступка којим би тражили да се трошкови поступка исплате њима?

25. Одговор: Није неопходан формални захтев Јавног тужиоца за накнаду трошкова, али је потребно да у спис буде приложен попис трошкова насталих у току истраге.

Трошкови браниоца окривљеног за учестале посете окривљеном у притвору

26. Питање: Уколико је у току кривичног поступка окривљени био у притвору, а током трајања поступка бранилац је готово свакодневно ишао у посету,

има ли тај бранилац на крају поступка право на накнаду трошкова за сваки од тих одлазака код окривљеног?

26. Одговор: Суд ће у сваком конкретном случају, имајући у виду сложеност предмета, број кривичних дела, бројност доказа и др, ценити нужност и неопходност сваке посете, односно разговор са окривљеним који се налази у притвору (Тарифни бр. 6 АТ) те тако да ли и у ком обиму трошкови везани за те посете браниоца притвореног лица спадају у нужне трошкове у смислу члана 261 став 2 тачка 7 ЗКП.

(Одговор Врховног касационог суда на спорна питања Кривичних одељења Аперлационих судова – 2014. године)

Испитивање више сведока и састављање више записника као једна или више процесних радњи

27. Питање: Да ли је испитивање више сведока пред истим органом поступка и при томе сачињавање више записника једна или више процесних радњи и да ли браниоцу окривљеног припада посебна награда за сваку процесну радњу?

27. Одговор: Испитивање више сведока истог дана при чему је сачињено и више записника сматра се једном процесном радњом. Ово због тога што је реч о радњи коју је у истом дану спровео исти орган поступка, тако да и сачињавање више посебно потписаних записника у којима су забележени њихови искази не мења суштину с обзиром да је реч о питању техничке, а не суштинске природе.

Овде се не примењује је Тарифни бр. 2 став 4 АТ, с обзиром да се он односи на предузимање више процесних радњи. Браниоцу окривљеног поред награде за одбрану припада и награда у износу од 50 поена за сваки започети сат сходно одредби Тарифног бр. 2 став 3 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (АТ).

(Сентенца са КО Врховног касационог суда од 16.06.2014. године)

Тарифа о наградама и накнадама адвоката и награда за превоз сопственим возилом

28. Питање: Који члан Правилника о накнади трошкова у судским поступцима и који члан Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката се примењује у случају обављања послова изван седишта адвокатске канцеларије, а за превоз сопственим возилом?

28. Одговор: У наведеном случају примењује се члан 23 став 2 Правилника о накнади трошкова у судским поступцима која одређује да се браниоцу окривљеног, пуномоћнику који је адвокат и правобраниоцу трошкови и награда одређују по Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Што се тиче награде за превоз сопственим возилом у случају обављања послова изван седишта адвокатске канцеларије, адвокату припада награда за превоз сопственим возилом у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру, а што је предвиђено чл. 9 Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката (АТ).

Награда и накнада трошкова пред два различита органа поступка

29. Питање: Да ли браниоцу припада накнада и награда за процесне радње предузете пред два различита органа поступка (Јавни тужилац и судија за предходни поступак) иако су обе – саслушање осумњиченог, обављене истога дана?

29. Одговор: Када су процесне радње предузете пред два различита органа – Јавним тужиоцем и надлежним судом, а којом приликом су сачињена два посебна записника, која имају различите правне последице, браниоцу окривљеног припада посебна награда за приступ саслушању пред судијом за претходни поступак, јер је бранилац приступио саслушању пред другим правосудним органом – судијом за претходни поступак (поводом предлога за одређивање притвора), а предходно саслушан пред Јавним тужиоцем (поводом навода из кривичне пријаве), те у датој процесној ситуацији, у тој фази поступка, у складу са својом надлежношћу, поступала су два потпуно различита и одвојена органа поступка,

и то најпре Јавни тужилац приликом саслушања окривљеног, а након тога, у новој фази Судија за претходни поступак, и како се ради о потпуно одвојеном поступку и одлучивању два одвојена органа поступка, поводом чега су и сачињена два одвојена записника која имају различите правне последице по окривљеног, самим тим и браниоцу припада накнада и награда за учешће у свакој од наведених посебних процесних радњи.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 75/22 од 14.06.2022. године)

Одлука о трошковима кривичног поступка који је завршен пред Јавним тужиоцем

30. Питање: Ко мериторно одлучује о трошковима кривичног поступка који је завршен пред Јавним тужиоцем?

30. Одговор: У случају када Јавни тужилац доноси решење којим се одбацује кривична пријава или се одустаје од кривичног гоњења, Јавни тужилац би био дужан да одлучи о трошковима кривичног поступка.

То може бити у случају када се поступак заврши или у редовном поступку када је донета наредба о спровођењу истраге, а истрага након тога буде обустављена у складу са одредбом члана 308 ЗКП или у скраћеном поступку када кривични поступак уопште и не буде покренут и Јавни тужилац донесе решење о одбацивању кривичне пријаве у складу са одредбом члана 284 и 499 став 2 ЗКП или у скраћеном поступку када окривљеном буде одређен притвор, па након спроведених доказних радњи, Јавни тужилац одустане о даљег кривичног гоњења. У наведеним случајевима, мериторну одлуку о трошковима кривичног поступка доноси Јавни тужилац.

Трошкови кривичног поступка и жалба на решење о задржавању

31. Питање: Ко треба да сноси трошкове састава жалбе на решење о задржавању сачињене од стране браниоца по службеној дужности?

31. Одговор: У зависности од тога ко је поставио браниоца по сл. дужности – који орган поступка, зависи да ли ће трошкове сносити Јавни тужилац или ПУ, трошкови састава жалбе на решење о задржавању падају на терет Јавног тужиоца или ПУ, без обзира што о самој жалби одлучује судија за претходни поступак.

Поднесак браниоца по налогу јавног тужиоца

32. Питање: Да ли браниоцу припада право на награду за поднесак којим је по налогу Јавног тужиоца навео имена сведока?

32. Одговор: Бранилац нема право на награду за такав поднесак јер је реч о „техничкој радњи“ која нема то својство у смислу одредаба ЗКП, нити се може сматрати поднеском у смислу Тарифног бр. 4 АТ.

Разговор са окривљеним који је у притвору од стране адвокатског приправника

33. Питање: Да ли бранилац окривљеног има право на награду за разговор са окр. који је у притвору у случају када је разговор обавио адвокатски приправник?

33. Одговор: Бранилац окривљеног има право на награду за разговор са окривљеним у притвору и када је тај разговор обавио адвокатски приправник тог браниоца који има важећу легитимацију.

Поверљив разговор са окривљеним и констатација на записнику о саслушању окривљеног

34. Питање: Да ли бранилац окривљеног има право на награду за поверљив разговор пред судијом за претходни поступак уколико тај поверљиви разговор није констатован на записнику о саслушању окривљеног?

34. Одговор: Бранилац окривљеног нема право на награду уколико на записнику о саслушању окривљеног није констатовано да је бранилац обавио поверљив разговор са лицем лишеним слободе.

Пуномоћник оштећеног и пуномоћје

35. Питање: Да ли пуномоћник оштећеног има право на трошкове уколико у списима предмета не постоји пуномоћ, чак и у ситуацији када је његово присуство констатовано на записнику?

35. Одговор: Пуномоћник оштећеног има право на трошкове јер је његово присуство констатовано на записник, оштећени се није противио његовим радњама током поступка и суд је прихватио радње адвоката као пуномоћника оштећеног, те се оштећеном не сме ускратити право на накнаду трошкова за ангажовање пуномоћника у том кривичном поступку.

Вештачење обављено од стране физичког лица ангажованог на основу уговора о делу

36. Питање: Да ли физичко лице ангажовано на основу уговора о делу закљученог са правним лицем уписаним у Регистар правних лица за обављање послова вештачења, а којем физичком лицу је поверено вештачење, има право на накнаду трошкова и награду за такво вештачење?

36. Одговор: Вештачење извршено од стране вештака – физичког лица ангажованог на основу уговора о делу са правним лицем – вештаком уписаним у Регистар правних лица за обављање послова вештачења, не може се сматрати вештачењем извршеним од стране тог правног лица, па тако ни накнада трошкова ни награда за вештачење за то физичко лице не могу бити досуђени.

Ово због тога јер је реч о налазу физичког лица, а не о налазу стручне установе за вештачење.

Послове вештачења у име правног лица може вршити физичко лице и то само оно које је запослено код тог правног лица. То значи да је то свако оно лице које са овим правним лицем као послодавцем има закључен уговор о раду на

неодређено или одређено време, а у складу са прописима о раду и као такво је пријављено надлежним организацијама социјалног осигурања.

(Правни став утврђен на заједничкој седници Кривичног и Грађанског одељења ВКС од 08.06.2016. године)

Трошкови поступка код привременог одузимања имовине у случају одбијеног предлога Јавног тужиоца

37. Питање: Уколико је одбијен предлог Јавног тужиоца за привремено одузимање имовине проистекле из кривичног дела, ко сноси трошкове тог поступка?

37. Одговор: Одредбом члана 4 став 4 Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела прописано је да ако одредбама тог закона није друкчије прописано, сходно се примењује Законик о кривичном поступку. Из цитиране одредбе произилази да се поступак одузимања имовине проистекле из кривичног дела води одредбама ЗКП у делу поступка који није регулисан одредбама Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, па се следствено томе и одредби ЗКП везане за трошкове поступка примењују у овом поступку. Имајући у виду одредбе члана 261 став 1 ЗКП као и став 2 тачка 7 истог члана, те одредбу члана 265 став 1, правно дејство које решење о укидању привременог одузимања имовине има у односу на трошкове који су настали у поступку одузимања имовине проистекле из кривичног дела, може се поистоветити са правним дејством које обустава кривичног поступка производи у односу на трошкове кривичног поступка. С тим у вези, одлука о трошковима предметног поступка којим је укинута привремено одузимање имовине од окривљеног, морала је бити донета сходно члану 265 став 1 ЗКП. Дакле, како је поступак одузимања имовине проистекло из кривичног дела окончаног укидањем привременог одузимања имовине одређеног решењем надлежног суда, то окривљени сходно примени члана 265 став 1 ЗКП има право да му се надокнаде трошкови предметног поступка на терет буџетских средстава.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 943/2019 од 03.10.2019. године).

СПОРАЗУМ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА И ОКРИВЉЕНОГ

Споразум о признању кривичног дела обухвата и споразум о трошковима кр. поступка

38. Питање: Уколико се пресудом прихвати споразум о признању кривичног дела којом је одлучено да је окривљени на основу члана 264 став 4 ЗКП ослобођен од дужности да накнади трошкове кривичног поступка, да ли је суд накнадно могао посебним решењем да обавезе окривљеног да сноси трошкове кривичног поступка?

38. Одговор: Када је суд правноснажном пресудом одлучио да се окривљени ослобађа од дужности накнаде трошкова кривичног поступка, односно да исти падају на терет буџетских средстава суда, а имајући у виду одредбе члана 262 став 1 ЗКП и 314 став 1 тачка 4 ЗКП, односно када су се јавни тужилац и окривљени сагласили о трошковима кривичног поступка, и кад је такав споразум прихваћен пресудом од стране суда, суд није могао посебним решењем да обавезе окривљеног да сноси трошкове кривичног поступка.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 4/2015 и Кзз 1027/20)

ОПТУЖЕЊЕ

Постављање браниоца по службеној дужности након подношења оптужног акта

39. Питање: У случају обавезне одбране када је окривљеном у истражном поступку од стране јавног тужиоца постављен бранилац по службеној дужности, да ли је потребно да суд након потврђивања оптужнице окривљеном постави браниоца по службеној дужности (по редоследу са списка Адвокатске коморе) или ће суд прихватити постављеног браниоца од стране Јавног тужиоца који ће наставити са одбраном и на главном претресу?

39. Одговор: Уколико је окривљеном у претходној фази поступка, а пре подношења оптужног акта од стране Јавног тужиоца у случају обавезне одбране постављен бранилац по службеној дужности, није потребно да суд након подношења оптужног акта поново поставља браниоца по службеној дужности, јер ће одбрана од стране већ постављеног браниоца бити делотворнија, а поступак ефикаснији, што је од утицаја на даљу одлуку о томе ко сноси трошкове постављеног браниоца.

Трошкови кривичног поступка (браниоца по службеној дужности окривљеног) у случају када није подигнута оптужница

40. Питање: Ко сноси трошкове кривичног поступка (трошкове браниоца по службеној дужности окривљеног) када није подигнута оптужница, односно када није дошло до судског поступка?

40. Одговор: Када се ради о трошковима браниоца по службеној дужности насталим искључиво код Јавног тужиоца као органа поступка (па и изабраног браниоца) када бранилац заправо није ни поступао пред судом као органом поступка, у том случају суд не надокнађује трошкове пред другим органом поступка, већ те трошкове исплаћује – сноси Јавни тужилац.

Одбачај оптужнице по члану 416 став 1 тачка 3 ЗКП и трошкови окривљеног

41. Питање: Када се одбаци оптужни предлог Јавног тужиоца применом одредби члана 416 став 1 тачка 3 ЗКП, да ли награда и нужни издаци браниоца окривљеног падају на терет буџетских средстава суда?

41. Одговор: Имајући у виду законске одредбе 262 став 1 ЗКП и члана 265 став 1 ЗКП, те имајући у виду да у односу на окривљеног кривични поступак није правноснажно окончан доношењем решења о обустави или пак доношењем пресуде којом се оптужба одбија или се окривљени ослобађа од оптужбе, већ је применом одредбе члана 416 став 1 тачка 3 ЗКП одбачен оптужни предлог Јавног тужиоца који је поднет против окривљеног, а из разлога наступања

код окривљеног тешке болести због које трајно не може учествовати у поступку, с тим што се у смислу одредбе члана 417 тачка 2 ЗКП кривични поступак може наставити на захтев надлежног тужиоца када престану разлози који трајно спречавају вођење кривичног поступка.

Дакле, имајући у виду да се у конкретном случају не ради о пресуди или решењу које одговара пресуди из члана 262 став 1 и члана 265 став 1 ЗКП, пошто се ради о формалном акту проузрокованом отклоњивим сметњама којим се не решава кривичноправна ствар, не постоји законски основ да се окривљеном на терет буџетских средстава суда досуде трошкови кривичног поступка на име нужних издатака и награде њеног браниоца.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 438/2021 од 21.04.2021. године)

Трошкови оштећеног као тужиоца код одлуке сходно члану 265 став 1 ЗКП

42. Питање: Ко сноси трошкове кривичног поступка који су настали везано за оптужни акт оштећеног као тужиоца у ситуацији када је донета одлука сходно члану 265 став 1 ЗКП?

42. Одговор: Одредбом члана 265 став 1 ЗКП прописано је да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу или пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261 став 2 тачка 1 до 6 ЗКП, нужни издаци окривљеног и награда браниоца и пуномоћника (члан 103 став 3 ЗКП), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда. Дакле, наведеном одредбом изричито је прописано који и чији трошкови и у којим процесним ситуацијама падају на терет буџетских средстава суда. Како је окривљени правноснажно ослобођен од оптужбе, пуномоћнику оштећеног као тужиоца односно оштећеном нису могли бити досуђени трошкови, с обзиром да ни оштећени као тужилац, а ни његов изабрани пуномоћник не спадају у круг лица којима трошкови припадају, а како је то прописано чланом 265 став 1 ЗКП, а имајући у виду и члан 266 ЗКП.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 296/2023 од 23.03.2023. године)

Одбачај оптужбе због ненадлежности суда и трошкови кривичног поступка

43. Питање: Ако је оптужба одбачена због ненадлежности, који суд треба да одлучи о трошковима кривичног поступка?

43. Одговор: У случају када је одбачена оптужба због ненадлежности, одлуку у трошковима кривичног поступка треба да донесе надлежни суд, а не суд који је одбацио оптужбу због ненадлежности.

Непредујмљивање трошкова за вештачење

44. Питање: Како поступити у случају када вештачење предложи окривљени, његов бранилац, оштећени као тужилац или приватни тужилац и када се не поступи по налогу органа поступка да се предујме трошкови за вештачење (члан 117 став 4 ЗКП)?

44. Одговор: У случају када наведене странке предложе вештачење које је орган поступка прихватио и истовремено наложио да предлагач предујми трошкове вештачења по којем налогу се не поступи и трошкови за вештачење се не предујме, орган поступка може ставити ван снаге наредбу о вештачењу.

ГЛАВНИ ПРЕТРЕС И ПРЕСУДА

Накнада трошкова за више бранилаца окривљеног

45. Питање: Уколико окривљени у кривичном поступку истовремено има више бранилаца и то до пет, да ли, уколико буде донета ослобађајућа или одбијајућа пресуда, или се обустави кривични поступак, окривљени има право да тражи накнаду трошкова за сваког браниоца у пуном износу, за сваку предузету радњу (коју су вршили истовремено свих пет бранилаца)?

45. Одговор: Иако је одредбом члана 78 став 3 ЗКП прописано да окривљени може имати највише пет бранилаца, уколико се донесе пресуда сходно члану 265 став 1 ЗКП, одбрана је обезбеђена и када у поступку учествује само један бранилац, те иако је воља окривљеног да он ангажује више бранилаца, суд није у обавези да му накнади трошкове које је имао у погледу ангажовања свих пет, него ће му надокнадити трошкове одбране само за једног браниоца.

(Одговор ВКС на спорна питања КО АС – 2014. године и Одлука Врховног касационог суда Кзз 209/2021 од 02.03.2021. године)

Награда адвокату за састављање поднеска – трошковника

46. Питање: Да ли адвокату припада награда за састављање поднеска којим се захтева накнада трошкова кривичног поступка (трошковник)?

46. Одговор: Браниоцу припада награда за састављање поднеска у ситуацијама када након доношења ослобађајуће или одбијајуће пресуде, као и у случају обуставе кривичног поступка у правноснажним одлукама није у потпуности одлучено о трошковима кривичног поступка, а бранилац својим поднеском без обзира како је он назван (захтев, трошковник и др), тражи поступање суда ради остваривања права на накнаду трошкова који припадају окривљеном.

(Одговор Врховног касационог суда на спорна питања Кривичних одељења Апелационих судова – 2018. године)

Одлучивање суда о трошковима кривичног поступка насталим у тужилачкој истрази

47. Питање: На који начин суд одлучује у пресуди о трошковима кривичног поступка који су настали у истрази тужиоца који је као орган поступка био дужан да надокнади трошкове поступка из члана 261 ЗКП?

47. Одговор: Члан 261 став 4 ЗКП прописује да ће се у поступцима због кривичног дела за које се гони по службеној дужности, трошкови кривичног поступка исплаћивати унапред из средстава органа поступка. Орган поступка дужан је да све трошкове који су унапред исплаћени унесе у одговарајући попис и да тај попис трошкова приложи у спис. Суд ће у свакој пресуди или решењу које одговара пресуди одлучити ко ће сносити трошкове и колико они износе. Тако ће одлучити и о трошковима који су настали у истрази.

(Одговор Врховног касационог суда на спорна питања Кривичних одељења Апелационих судова – 2014. године)

Трошкови браниоца окривљеног у истрази и ослобађајућа пресуда

48. Питање: Да ли у случају ослобађајуће пресуде трошкови окривљеног за ангажовање браниоца у истрази падају на терет суда или на терет Јавног тужиоца?

48. Одговор: Имајући у виду члан 261 став 1 ЗКП, трошкови кривичног поступка који се односе на награду браниоцу, приступ саслушању окривљеног пред Јавним тужиоцем, као и одредбу члана 2 став 1 тачка 14 ЗКП, подразумевају трошкове кривичног поступка од његовог покретања до завршетка, те исти падају на терет буџетских средстава суда.

Дакле, и трошкови настали пред Јавним тужиоцем у предистражном поступку у случају ослобађајуће пресуде падају на терет буџетских средстава суда, а све у смислу члана 265 став 1 ЗКП.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 807/2019 од 10.09.2019. године)

Осуђујућа пресуда и ослобађање од трошкова кривичног поступка насталих у току истраге

49. Питање: У случају осуђујуће пресуде којом се прихвата споразум о признању кривичног дела, и у којој је окривљени обавезан да накнади трошкове кривичног поступка, да ли треба признати трошкове браниоца по службеној дужности који је постављен од стране Јавног тужиоца, а за присуство саслушању окривљеног у ПС и преговорима код Јавног тужиоца ради закључења споразума о признању кривичног дела?

49. Одговор: Браниоцу по сл. дужности који је постављен од стране Јавног тужиоца треба признати накнаду и за присуство саслушању у ПС и за присуство преговорима код Јавног тужиоца ради закључења споразума о признању кривичног дела.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1504/2018 од 29.01.2019. године)

Јединствени трошкови кривичног поступка пред полицијом, тужилаштвом и судом

50. Питање: Када се окривљеном постави бранилац по службеној дужности још приликом саслушања пред полицијом и Јавним тужиоцем, а кривични поступак је правноснажно окончан доношењем осуђујуће пресуде којом је окривљени оглашен кривим и обавезан да накнади све трошкове кривичног поступка, да ли се то односи и на награду браниоца по службеној дужности за присуство његовом саслушању у станици полиције и код Јавног тужиоца у смислу члана 264 став 1 ЗКП?

50. Одговор: Када је реч о трошковима који се односе на награду браниоца за присуствовање саслушању осумњиченог у полицији и код Јавног тужиоца, јасно је да су у питању трошкови настали поводом поступка, посебно када се има у виду да се записници о тим доказним радњама, под условима прописаним ЗКП, могу користити као доказ у кривичном поступку.

Дакле, у конкретном случају окривљени би био дужан да накнади трошкове поступка који се односе на награду браниоцу по службеној дужности за при-

суство његовом саслушању у полицији и код Јавног тужиоца у смислу члана 264 став 1 ЗКП, а само у ситуацији када је поступак окончан одлуком Јавног тужиоца, дакле у ситуацији када поступак није покренут пред судом, наведени трошкови би пали на терет Јавног тужиоца.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 934/2018 од 24.09.2018. године)

Ослобађајућа пресуда у поступку по приватној тужби и трошкови кривичног поступка

51. Питање: Да ли суд може у поступку по приватној тужби у којој је окривљеног ослободио од оптужбе одредити „да свака страна сноси своје трошкове поступка“?

51. Одговор: Када суд окривљеног по приватној кривичног тужби ослободи од оптужбе, не може одредити да „свака страна сноси своје трошкове поступка“ (сем уколико се странке нису тако договориле) него је дужан да у складу са одредбом члана 265 став 3 ЗКП обавезе приватног тужиоца да окривљеном накнади трошкове кривичног поступка.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1355/2016 од 30.11.2016. године)

Нужни издаци браниоца за обављање послова изван седишта канцеларије

52. Питање: Да ли бранилац окривљеног има право на нужне издатке које је имао у кривичном поступку за обављање послова изван седишта канцеларије и то издатак за превоз сопственим возилом који су у захтеву и тражени?

52. Одговор: Чланом 2 став 2 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката прописано је да су странке или надлежни орган дужни да адвокату исплате и награду и накнаду, док је чланом 8 исте Тарифе прописано да адвокату припада накнада за стварне трошкове који су били потребни за обављање поверених му послова, а чланом 9 Тарифе је прописано да адвокату за обављање

послова изван седишта адвокатске канцеларије између осталог, припада накнада за превоз и накнада за одсуствовање из адвокатске канцеларије.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1120/2020 од 20.10.2020. године)

Трошкови браниоцу ван седишта канц. припадају без достављања доказа

53. Питање: Да ли бранилац, уколико обавља послове ван седишта адвокатске канцеларије, има обавезу да достави доказ коју врсту превоза је користио у конкретном кривичном поступку?

53. Одговор: Имајући у виду одредбе члана 261 став 2 тачка 7 ЗКП и члана 265 став 1 ЗКП бранилац има право на накнаду трошкова – награду и нужни издатке увек када обавља послове „изван седишта адвокатске канцеларије“ (члан 9 АТ), па стога окривљеном припадају трошкови за одсуство свог браниоца из канцеларије, као и трошкови на име превоза браниоца, и када бранилац суду није доставио доказ коју врсту превоза је користио, с обзиром да ниједним прописом није прописан обавеза да се приликом захтева за накнаду ових трошкова достави доказ коју врсту превоза је бранилац користио (при чему је то његов слободан избор).

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1000/2019 од 08.10.2019. године)

Право браниоца на награду због присуства објављивању пресуде

54. Питање: Да ли окривљеном припадају и трошкови на име награде браниоцу за одбрану у пуном износу или само награда за приступ приликом објављивања пресуде?

54. Одговор: Окривљеном припадају и трошкови на име награде браниоцу за одбрану у пуном износу, а не само награда за приступ браниоца. Ово због тога што се приликом објављивања пресуде не ради само о пуком присуству браниоца окривљеног, већ о заступању одбране за свим припадајућим законским

овлашћењима (одрицање права на жалбу, захтевање продужење рока за изјављивање жалбе итд.).

Без утицаја је да ли је приликом објављивања бранилац и предузео неку од тих радњи, јер је то ствар његове процене.

Према томе, трошкове кривичног поступка обухватају и издаци учињени приликом присуствовања браниоца објављивању пресуде у смислу одредбе члана 261 став 1 и 2 тачка 7 ЗКП и Тарифног бр. 2 АТ.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1498/2016 и Кзз 272/2017)

Образложени поднесак и Адвокатска тарифа

55. Питање: Која одредба Тарифног броја се примењује када је реч о образложеном поднеску којим се указује на нове чињенице, достављају нови докази и предлаже њихово извођење или тражи издвајање појединих доказа?

55. Одговор: Када је реч о образложеним поднесцима са наведеном садржином на исте се примењује одредба Тарифног броја 4 став 1, а не став 2 АТ (остали поднесци са нижом наградом).

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1498/2016 од 18.01.2017. године)

Рок за плаћање трошкова поступка

56. Питање: Да ли је повређен закон тиме што је окривљеном одређено да трошкове поступка плати у року од 15 дана?

56. Одговор: Одређивањем да окривљени плати трошкове у наведеном року није повређен закон.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1185/2016 од 27.10.2016. године)

Трошкови допуне жалбе

57. Питање: Да ли се досуђују на име трошкова поступка трошкови допуне поднете жалбе (или пак захтева за заштиту законитости)?

57. Одговор: Допуна жалбе (или пак захтева за заштиту законитости) је саставни део жалбе и на њу се не односи Тарифни број 4 став 2 АТ и такав захтев за трошковима треба одбити.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1290/2016 од 30.11.2016. године)

Обрачун трошкова кривичног поступка према запрећеној казни

58. Питање: Како се обрачунава награда за рад браниоца ако се током кривичног поступка мењала запрећена казна за кривично дело које је стављено на терет окривљеном?

58. Одговор: Када се током кривичног поступка, од његовог покретања до његовог завршетка, мењала висина запрећене казне за кривично дело за које је вођен поступак, односно Јавни тужилац услед измене кривичног закона више пута мењао правну квалификацију кривичног дела које је окривљеном стављено на терет, судови су дужни да трошкове кривичног поступка обрачунавају према запрећеној казни за оно кривично дело за које се води кривични поступак у моменту када су од стране браниоца окривљеног предузете процесне радње, а не у односу на кривично дело које је окривљеном стављено на терет у тренутку када је кривични поступак правноснажно окончан.

Примениће се Адвокатска тарифа, према висини запрећене казне у моменту када је од стране браниоца окривљеног предузета процесна радња.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 519/2018 и Кзз 1029/21)

Висина награде по АТ за кривична дела са запређеном казном од 10 (десет) година затвора

59. Питање: Ако је за одређено кривично дело прописана казна затвора од најмање 10 (десет) година затвора, која је висина награде из Тарифног бр. 1 Адвокатске тарифе која ће се применити у тој процесној ситуацији?

59. Одговор: Тарифним бр. 1 Адвокатске тарифе прописано је да адвокату припада награда у зависности од висине запређене казне за кривично дело, па је таксативно наведен број поена у односу на запређену казну и то тачком 4) за казну преко 10 до 15 година затвора - 1.500 поена, а тачком 5) за казну од преко 15 година затвора - 2.000 поена.

Одредбом члана 45 став 1 КЗ предвиђен је општи максимум, тако што је наведено да казна затвора не може бити краћа од 30 дана нити дужа од 20 година. Према томе, уколико је за одређено кривично дело најмања запређена казна затвора у трајању од 10 година, то значи да је окривљеном могуће изрећи казну затвора од 20 година, стога, уколико је за одређено кривично дело запређена казна према одредбама КЗ преко 15 година, у том случају се приликом одлучивања о висини награде за рад и нужне издатке браниоца има применити АТ која се односи на запређену казну преко 15 година затвора.

Дакле, одговор на питање гласи - треба се применити награда предвиђена Тарифним бр. 1 тачком 5).

(Одлука Врховног касационог суда Кзз ОК 23/22 и Кзз ОК 24/22 – обе од 14.09.2022. године)

Награда браниоцу за одговор на приватну кр. тужбу

60. Питање: Да ли браниоцу окривљеног припада право на награду за састав образложеног поднеска – одговора на приватну кривичну тужбу када је поступак обустављен због одустанка приватног тужиоца од оптужбе?

60. Одговор: Окривљеном припада награда браниоцу за састав образложеног поднеска – одговора на приватну тужбу, јер на то у смислу члана 261 став 2 тачка 1 – 6 и тачка 9 ЗКП у вези Тарифног бр. 4 став 1 АТ има право. Ово због

тога што је реч о поднеску којим се прво оспоравају наводи приватне кривичне тужбе (писмена одбрана).

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 914/2017 од 28.09.2017. године)

Поднесак браниоца о разлозима неприступања окривљеног

61. Питање: Да ли бранилац окривљеног који поднеском обавештава суд о разлозима неприступања окривљеног на главни претрес уз достављање медицинске документације има право на награду за састав поднеска?

61. Одговор: Поднесак браниоца којим обавештава суд о разлозима неприступања окривљеног уз достављање медицинске документације јесте у функцији провере оправданости изостанка са главног претреса (у супротно према окривљеном је могла бити одређена нека од строжијих мера за обезбеђење његовог присуства).

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 960/2017 од 09.11.2017. године)

Поднесак браниоца којим тражи и образлаже обуставу поступка због застарелости

62. Питање: Да ли браниоцу окривљеног припада награда за састављање поднеска којим тражи и образлаже обуставу поступка због застарелости?

62. Одговор: Браниоцу окривљеног припада награда за састављање таквог поднеска по Тарифном броју 4 став 1 АТ, јер је исто у интересу окривљеног.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1224/2017 од 07.12.2017. године)

Поднесак браниоца окривљеног којим предлаже обуставу кривичног поступка и предлог за укидање притвора

63. Питање: Какву врсту поднеска представља поднесак браниоца којим предлаже обуставу кривичног поступка, ово тим пре што је истог дана бранилац поднео и посебан поднесак којим предлаже укидање притвора?

63. Одговор: Овакав поднесак браниоца представља један од осталих поднесака из Тарифног бр. 4 став 2 АТ, без обзира што је бранилац истог дана поднео и посебан поднесак са предлогом за укидање притвора – припада му награда за оба поднеска.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 173/2018 од 07.02.2018. године)

Моменат престанка одбране по службеној дужности

64. Питање: Када престаје одбрана по службеној дужности у ситуацији када Јавни тужилац измени оптужни акт на кривично дело за које није предвиђена обавезна одбрана?

64. Одговор: Чланом 74 тачка 2 ЗКП је предвиђено да окривљени мора имати браниоца ако се поступак води због кривичног дела за које је прописана казна затвора од осам година или тежа казна – од првог саслушања па до правоснажног окончања кривичног поступка. Дакле, у описаној процесној ситуацији одбрана окривљеног по службеној дужности престаје моментом доношења решења којим се бранилац разрешава те дужности, а не моментом када Јавни тужилац измени оптужни акт на кривично дело за које није прописана обавезна одбрана, па му припада накнада трошкова све до тренутка доношења решења о разрешењу.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 108/2018 од 14.02.2018. године)

Мера безбедности неурачунљивом лицу и трошкови кр. поступка

65. Питање: Да ли се лице коме је изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења може обавезати да накнади трошкове кривичног поступка у смислу члана 264 став 1 ЗКП?

65. Одговор: Мере безбедности обавезно психијатријско лечење из члана 81 и 82 КЗ, која се изриче неурачунљивом учиниоцу противправног дела које је у закону одређено као кривично дело, иако представља врсту кривичне санкције, она је по својој природи, сврси и циљу значајно различита од осталих кривичних санкција предвиђених Кривичним закоником.

Наиме, у ситуацији када се ова мера изриче неурачунљивом лицу, њоме се суштински одступа од начела кривице, јер се у том случају ова кривична санкција изриче према учиниоцу противправног дела у закону одређеног као кривично дело, које му се као такво не може приписати у кривицу, па без обзира што иста представља кривичну санкцију, иста се не може поистоветити ни у ком случају са казном, па се тако ни решење о изрицању наведене мере не може поистоветити са осуђујућом пресудом.

Пре свега, ова кривична санкција у својој основи је медицинско-психијатријског карактера и према неурачунљивим лицима изриче се првенствено из медицинских и безбедносних разлога, како би се та лица подвргла одговарајућем медицинском третману, а не због постојања кривице ових лица за учињено дело, што је нужан услов за изрицање казне и других кривичних санкција.

Дакле, такав учинилац не може бити ни обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка у смислу члана 264 став 1 ЗКП.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 119/2020 од 25.02.2020. године)

Награда браниоцу код изречене мере безбедности неурачунљивом лицу

66. Питање: Када се лице којем је изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења ослободи плаћања накнаде трошкова кривичног поступка, да ли се то односи и на браниоца (било по пуномоћи или по сл. дужности)?

66. Одговор: Када је у кривичном поступку изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења и првостепени суд својим решењем лице (окривљеног) ослободио од дужности накнаде трошкова кривичног поступка и одредио да исти падају на терет буџетских средстава суда, треба имати на уму законску одредбу члана 265 став 1 ЗКП, односно да кривични поступак према окривљеном није обустављен, нити је одбијена оптужба, односно окривљени није ослобођен од оптужбе, те нема законских услова да нужни издаци и награда браниоца окривљеног падају на терет буџетских средстава суда, а посебно у ситуацији када бранилац није био постављен као бранилац по службеној дужности (у ком случају би, евентуално, награда и нужни издаци браниоца могли бити исплаћени из буџетских средстава, само ако се утврди да би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног или лица које је он обавезан да издржава).

Треба имати у виду одредбу члана 266 ЗКП - „награду и нужне издатке дужно да плати заступано лице, без обзира ко је по одлуци суда дужан да сноси трошкове кривичног поступка“.

Ово стога јер између окривљеног и његовог браниоца као и између заступаног лица и његовог пуномоћника, постоји уговорни однос на основу којег се једна страна обавезује да пружи захтеване правне услуге, а друга страна да ове услуге плати, те не постоји законска могућност да награда и нужни издаци изабраног браниоца окривљеног буду исплаћени из буџетских средстава суда у наведеној процесној ситуацији.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 726/2019 од 05.09.2019. године)

Трошкови за превоз окривљеног у случају ослобађајуће пресуде

67. Питање: Да ли окривљеном који је ослобођен од оптужбе треба признати и трошкове за превоз из места пребивалишта до суда (превозна карта, издатак за гориво, путарине)?

67. Одговор: У складу са одредбом члана 261 став 2 тачка 2 ЗКП у вези са чланом 6 Правилника о накнади трошкова у судским поступцима окривљеном који је ослобођен од оптужбе се у трошкове морају признати и трошкови за превоз, како је наведено у питању.

Подносак којим бранилац предлаже издвајање из списка незаконитих доказа

68. Питање: Какву врсту поднеска представља подносак којим бранилац предлаже издвајање из списка незаконитих доказа, а који је суд прихватио и издвојио те доказе?

68. Одговор: Подносак којим бранилац предлаже издвајање из списка незаконитих доказа који је прихваћен и докази издвојени представља „образложени подносак“ којим се наводе чињенице у прилог одбране, а на основу Тарифног бр. 4 став 1 АТ. Суд не може одбити досуђивање трошкова за састав предлога о издвајању уз образложење да је бранилац то могао да предложи на гл. претресу.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 163/2018 и Кзз 914/2017)

Накнада трошкова за неодржане главне претресе када је трошкове скривио окривљени

69. Питање: Да ли окривљени треба да сноси трошкове неодржаног главног претреса до којег је дошло његовом кривицом?

69. Одговор: У случају одлагања главног претреса окривљени ће сам сносити трошкове кривичног поступка без обзира на исход кривичног поступка.

ка, уколико је претрес одложен његовом кривицом, али уз неопходан услов да се о скривљеним трошковима у смислу члана 263 став 2 ЗКП донесе посебно решење.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 673/2018 и Кзз 196/2022)

Трошкови превођења и страни држављани

70. Питање: Да ли суд може окривљеног који је страни држављанин обавезати да поред осталих трошкова у пресуди којом је оглашен кривим плати и трошкове превођења на „језик који разуме“?

70. Одговор: Суд не може обавезати окривљеног који је страни држављанин да плати трошкове превођења, јер је то супротно члану 261 став 5 и члана 11 ЗКП.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 437/2019 од 24.04.2018. године)

Висина награде и трошкова вештака

71. Питање: Да ли су судови надлежни да коригују трошкове из захтева вештака који нису у складу са Правилником о накнади трошкова вештака?

71. Одговор: Судови су дужни да приликом досуђивања трошкова и награде вештаку коригују захтеве вештака уколико исти нису у складу са Правилником о накнади трошкова вештака – али само уколико је тражено више него што је прописано Правилником.

Форма захтева за накнаду трошкова постављеног од стране браниоца окривљеног

72. Питање: Да ли је адвокат у обавези да у трошковнику прецизира трошкове које тражи у смислу навођења тачног датума одржаног или неодржаног главног претреса и других трошкова или је довољно да збирно (нпр. за

десет одржаних и пет неодржаних рочишта и сл.) тражи трошкове кривичног поступка?

72. Одговор: Адвокат – бранилац није у обавези да у свом захтеву за накнаду трошкова прецизира трошкове које тражи у смислу навођења тачног датума одржаног или неодржаног главног претреса и других трошкова, већ је довољно да их збирно определи у погледу основа и висине.

Награда браниоцу за састављање више поднесака-трошковника

73. Питање: Како се третира један или више поднесака-трошковника којим се тражи накнада награде и нужних издатака браниоца из чл. 261 ст. 1 тачка 7 ЗКП имајући у виду да је браниоцу била позната висина трошкова у време подношења захтева?

73. Одговор: Поднесак - трошковник којим се тражи накнада награде и нужних издатака браниоца из члана 261 став 1 тачка 7 ЗКП представља поднесак из Тарифног бр. 4 АТ, за чије састављање по ставу 2 Тарифног бр. 4 браниоцу припада 50% награде из Тарифног бр. 1.

Међутим, то не значи да бранилац има право на награду за састављање више поднесака-трошковника, а за трошкове чија му је висина била позната у време подношења захтева за накнаду трошкова. У супротном сваки појединачни трошак могао би се захтевати посебним поднеском уз захтевање накнаде трошкова за састав тог поднеска, што је супротно циљу и сврси и одредбама ЗКП о трошковима кривичног поступка.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 707/2020 од 17.09.2020. године)

Накнада трошкова браниоца по службеној дужности

74. Питање: Да ли се браниоцу окривљеног постављеног по службеној дужности, када има право на накнаду трошкова за одсуство из канцеларије признаје пун износ накнаде или му се признаје 50% накнаде, с обзиром да је Пра-

вилником о висини награде за рад адвоката за одбрану по службеној дужности регулисана исплата награде, а не накнаде?

74. Одговор: У описаној процесној ситуацији, а имајући у виду одредбе Правилника о висини награде за рад адвоката за одбрану по службеној дужности само се награда исплаћује у износу од 50% од висине прописане за одређено кривично дело, а не и накнаде трошкова које обухватају и трошкове за одсуство из канцеларије.

Коме се исплаћују трошкови кривичног поступка, да ли оштећеном или његовом пуномоћнику

75. Питање: Како је одредбом члана 261 став 2 тачка 8 ЗКП у вези са чланом 264 став 1 ЗКП предвиђено да трошкове кривичног поступка обухватају и нужни издаци оштећеног и његовог законског заступника као и награду и нужне издатке пуномоћника, коме се досуђују трошкови пуномоћника оштећеног-адвоката?

75. Одговор: Сходно одредби члана 261 став 2 тачка 8 ЗКП у којој стоји да трошкови кривичног поступка припадају и досуђују се оштећеном, јасно је да ти трошкови не могу бити досуђени пуномоћнику оштећеном.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 673/20419 од 27.06.2019. године)

Трошкови пуномоћника приватног тужиоца уколико је окривљени оглашен кривим

76. Питање: Да ли приватном тужиоцу припада награда на име трошкова жалбе на пресуду и одговора на жалбу коју је сачинио његов пуномоћник (окривљени је правноснажно оглашен кривим и обавезан да сноси трошкове кривичног поступка) уколико са истима „није успео у другостепеном поступку“?

76. Одговор: Приватном тужиоцу припада награда на име трошкова за састав жалбе на пресуду и одговора на жалбу, јер је окривљени правноснажно оглашен кривим и обавезан на плаћање кривичног поступка, у које, сходно чла-

ну 261 став 2 тачка 7 ЗКП, улазе и нужни издаци приватног тужиоца и награде и нужни издаци његовог пуномоћника. Између осталог, ту спадају и трошкови на име награде и нужних издатака пуномоћника приватног тужиоца у складу са Тарифним бр. 5 АТ, којим је прописано да адвокату припадају трошкови на име састава жалбе на пресуду и одговора на жалбу, јер је жалбу и одговор на жалбу изјавио адвокат – пуномоћник приватног тужиоца, без обзира што није са својом жалбом успео пред другостепеним судом.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1407/2021 од 29.03.2022. године)

Изабрани бранилац и трошкови кривичног поступка

77. Питање: У ком случају награда и нужни издаци изабраног браниоца окривљеног могу бити исплаћени из буџетских средстава?

77. Одговор: Када је реч о изабраном браниоцу по пуномоћју у списима, награду и нужне издатке је дужно да плати заступано лице-окривљени (члан 266 ЗКП), без обзира ко је по одлуци суда дужан да сноси трошкове кривичног поступка, сем у случају доношења одлуке сходно члану 265 став 1 ЗКП.

Изрека првостепеног решења о досуђивању трошкова кр. поступка

78. Питање: Да ли у решењу којим се досуђују трошкови кривичног поступка окривљеном, је потребно у изреци решења унети и налог за исплату рачуноводству (са бр. текућег рачуна и називом банке), а уколико постоји посебно пуномоћје и за исплату браниоцу или трећем лицу да ли неопходан навести, поред бр. текућег рачуна и назив банке, и код ког јавног бележника је оверено пуномоћје и под којим бројем?

78. Одговор: Изрека решења којим се досуђују трошкови кривичног поступка окривљеном не треба да садржи налог рачуноводству за исплату са бр. текућег рачуна и назив банке како за окривљеног, тако и за лице за које постоји посебно пуномоћје (самим тим и свих података везано за јавног бележника), јер тако што није предвиђено одредбама ЗКП. Тек након правноснажности решења

о досуђивању трошкова кривичног поступка окривљеном (или било ког учесника у поступку), издаје се посебна наредба за исплату рачуноводству са свим неопходним подацима (коме се врши наплата, бр. текућег рачуна, назив банке).

Скривљени трошкови сведока

79. Питање: Да ли сведок без обзира на исход кривичног поступка треба да сноси трошкове свог довођења, одлагања доказне радње или главног претреса, као и друге трошкове поступка које је проузроковао својом кривицом?

79. Одговор: Суд је дужан да посебним решењем обавезе сведока да сноси трошкове свог довођења и др. трошкове уколико је исте проузроковао својом кривицом. Уколико нема посебног решења да ће без обзира на исход кривичног поступка трошкове поступка проузроковане својом кривицом сносити сведок, тада применом одредбе члана 263 став 1 ЗКП, окривљени је у случају осуђујуће пресуде дужан да сноси и те трошкове.

Пресудом – решењем које одговара пресуди није решено ко сноси трошкове кр. поступка

80. Питање: Када правноснажном пресудом није одлучено ко је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка, већ да ће о трошковима суд одлучити накнадно посебним решењем, да ли је то противно члану 262 став 1 ЗКП?

80. Одговор: Када је правноснажном пресудом утврђено да окривљени оглашен кривим и истовремено одређено да ће се о трошковима кривичног поступка одлучити накнадно посебним решењем, односно да сходно члану 262 став 1 ЗКП није одлучено ко ће сносити трошкове кривичног поступка, накнадно доношење решења којим се одлучује ко сноси трошкове кривичног поступка није могао бити обавезан окривљени на плаћање трошкова кривичног поступка.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз ОК 21/2019 од 03.09.2019. године).

Дужност суда да одлучи о свим трошковима кривичног поступка

81. Питање: Да ли суд може у пресуди (која је постала правноснажна) одлучити само о трошковима кривичног поступка насталим пред судом и о судском паушалу, те навести да ће накнадним решењем након правноснажности пресуде обавезати окривљеног да накнади трошкове браниоца по службеној дужности при томе неодлучујући о трошковима довођења окривљеног?

81. Одговор: Како суд правноснажном пресудом није обавезао окривљеног на накнаду трошкова одбране по службеној дужности и трошкова довођења окривљеног (иако је према одредби члана 262 став 1 ЗКП био у обавези) то суд није могао посебним решењем одлучивати ко је обавезан да сноси ове трошкове кривичног поступка. О обавези накнаде трошкова је већ одлучено у правноснажној пресуди, а посебним решењем се може одлучивати само о висини тих трошкова када се ти подаци прибаве.

Посебно решење о досуђеним трошковима поступка током трајања кр. поступка

82. Питање: Да ли решење које се односи на поједине трошкове кривичног поступка (нпр. о награди за вештака, трошкови сведока, вештака и стручног саветника и др.) а која се доноси у појединим фазама поступка, треба доставити окривљеном и браниоцу и да ли исти имају право жалбе против тог решења, с обзиром да наведени издаци улазе у трошкове кривичног поступка, које би у случају осуђујуће пресуде био дужан да накнади окривљени, те стога има правни интерес да оспорава висину наведених издатака, односно у којој фази поступка окривљени може оспоравати висину наведених трошкова?

82. Одговор: Како се не ради о решењу о трошковима поступка (члан 262 ЗКП) него о одлукама суда којим се управља поступком у овом делу (одређује се да исплата привремено иде на терет буџетских средстава органа поступка), наведено решење не би требало достављати странкама, нити би оне на исто имале право жалбе у овој фази, него би евентуално могле оспоравати по висини када орган поступка решењем одлучи о трошковима поступка или жалбом на првостепену пресуду.

Право браниоца који је обвезник ПДВ да досуђена награда се увећа за 20%

83. Питање: Да ли бранилац окривљеног који је обвезник ПДВ има право на трошкове на име ПДВ од 20% за сваку предузету радњу и да ли је дужан да достави доказ да је приликом сваке радње у поступку плаћен и ПДВ?

83. Одговор: Тачно је да члан 42 став 1 Закона о порезу на додату вредност предвиђа обавезу обвезника да изда рачун за сваки промет добара и услуга, али Правилник о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, број 37/2021) предвиђа у члану 164 став 1 тачка 1 изузетак од ове обавезе, односно да обвезник ПДВ нема обавезу да изда рачун из члана 42 Закона о порезу на додату вредност, и то за промет добара и услуга физичким лицима, дакле, не обавезује обвезника ПДВ да изда рачун за промет добара и услуга физичким лицима која нису обвезници ПДВ. Бранилац окривљеног који је поднео захтев за доношење посебног решења о трошковима увећан за 20%, с обзиром да је бранилац у систему обвезника ПДВ, дужан је приложити потврду о евиденцији у систему ПДВ као доказ.

Дакле, право је браниоца који је приложио потврду о евиденцији у систему ПДВ као доказ списима да приликом обрачуна трошкова дода припадајући порез на додату вредност на извршени обрачун награде и трошкова, и исти не може бити условљен пружањем доказа да изда рачун примаоцу услуга који је физичко лице, нити је за остварење овог права непходно суду поднети доказ да је бранилац у потпуности испунио своју пореску обавезу приликом наплате сваке обављене радње у предмету.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1041/2022 од 04.10.2022. године)

Исплата трошкова кр. поступка у року од 60 дана од дана правноснажности

84. Питање: Да ли је исплата досуђених трошкова кр. поступка у року од 60 дана од дана правноснажности решења супротна Закону?

84. Одговор: Питање трошкова кривичног поступка је уређено члановима 261 до 268 ЗКП, из којих јасно произилази да ЗКП не познаје законски рок у коме се може добровољно извршити утврђена обавеза о плаћању трошкова кривичног поступка, односно ни за једну страну у кривичном поступку није утврђен парнициони рок за реализацију плаћања трошкова кривичног поступка.

Надлежност Високог савета судства је, поред осталог, и да доноси Закључке (члан 31 Пословника о раду ВСС) у погледу своје надлежности, самим тим и у погледу буџета за рад судова.

Одлука суда којом се одређује рок од 60 дана за исплату трошкова кр. поступка је у складу са Закључком ВСС бр.06-00-44/2015-01 од 22.09.2015. године, којим је препоручено „да судови приликом одлучивања о трошковима кривичног поступка назначе да се усвојени износ трошкова који падају на терет буџетских средстава суда уплате у року од 60 дана, по правноснажности одлуке“ а истовремено је и у складу са одредбама 261-268 ЗКП, јер ни једна од наведених одредби не прописује рок за добровољно извршење обавеза у погледу трошкова кривичног поступка, већ оставља суду, да у својој одлуци одреди наведени рок.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 795/2020 и Кзз 380/2021)

Трошкови постављеног пуномоћника млт. оштећеног у кривичном поступку против пунолетног лица

85. Питање: Да ли у кривичном поступку против пунолетног окривљеног, а имајући у виду одредбу члана 154 став 2 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица, трошкови постављеног пуномоћника млт. оштећеног од стране органа поступка увек падају на терет буџетских средстава?

85. Одговор: Правилним тумачењем одредбе члана 154 став 2 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица произилази да је њен смисао да се орган поступка обавезе да из својих средстава унапред исплати трошкове везане за постављеног пуномоћника малолетном оштећеном, те да ове трошкове не сноси малолетни оштећени као заступано лице односно његов законски заступник, с тим што ће коначна наплата ових трошкова (а на основу пописа унапред исплаћених трошкова који је дужан

да приложи орган поступка) извршити на основу правила предвиђених у члановима 263 до 265 ЗКП, када ће одређено лице бити обавезано на њихову исплату или ће бити одређено да ови трошкови коначно падају на терет буџетских средстава. Дакле, смисао одредбе члана 154 став 2 ЗОМ није да трошкови везано за постављеног пуномоћника малолетном оштећеном искључиво и коначно падају на терет буџетских средстава, без обзира на исход самог кривичног поступка у погледу главне ствари.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 98/2023 од 22.02.2023. године)

Накнада трошкова пуномоћнику оштећених када не постоји пуномоћје

86. Питање: Да ли је окривљени дужан да накнади трошкове пуномоћнику ошт. чије пуномоћје се не налази у спису, нити је констатовано у записнику, уколико заступа више оштећених?

86. Одговор: И поред чињенице да се у списима предмета не налази пуномоћје којим оштећени овлашћују пуномоћника за заступање, нити је то пуномоћје констатовано у записнику од стране једног од оштећених, имајући у виду да је пуномоћник тог оштећеног фактички заступао интересе и тог ошт. (уз остале ошт. чије се пуномоћје налази у списима), што указује да се оштећени сагласио са радњама пуномоћника, а и суд их као такве прихватио, све указује да је адвокат био пуномоћник и тог оштећеног, те је окривљени дужан да накнади трошкове и тог заступања.

Пропуштање пуномоћника оштећеног да поднесе захтев за накнаду трошкова

87. Питање: Да ли пуномоћник оштећеног може поднети захтев за накнаду трошкова кривичног поступка након закључења главног претреса и након правноснажног окончања поступка?

87. Одговор: Имајући у виду одредбе члана 261 став 1 ЗКП и став 2 тачка 7 и 8 ЗКП, те одредбе члана 262 став 1 ЗКП, уколико пуномоћник оштећеног

до закључења главног претреса, као ни до правноснажног окончања кривичног поступка није поднео захтев за накнаду трошкова кривичног поступка, пуномоћнику оштећеног не може бити усвојен захтев за накнаду трошкова кривичног поступка.

Захтев за накнаду трошкова кривичног поступка након окончања главног претреса може се односити само на висину трошкова о којима је у смислу члана 262 став 1 и члана 264 став 1 ЗКП већ одлучено пресудом, па је захтев за накнаду трошкова кривичног поступка пуномоћника оштећеног достављен након окончања главног претреса неоснован.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 77/2020 и Кзз 700/2021)

Обустава кривичног поступка због апсолутне застарелости кривичног гоњења и скривљени трошкови

88. Питање: Да ли суд може након решења о обустави кривичног поступка због апсолутне застарелости кривичног гоњења и након доношења одлуке да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, одбити захтев браниоца окривљеног за накнаду трошкова кривичног поступка као неоснован применом одредбе члана 263 ЗКП наводећи да је до апсолутне застарелости кривичног гоњења дошло кривицом окривљеног који се крио и није био доступан државним органима, а да је био доступан дошло би до осуђујуће пресуде?

88. Одговор: Члан 263 став 1 ЗКП прописује да окривљени, оштећени, оштећени као тужилац, приватни тужилац, бранилац окривљеног, законски заступник, пуномоћник, сведок, вештак, стручни саветник, преводилац, тумач и стручно лице без обзира на исход кривичног поступка сnose трошкове свог довођења, одлагања доказне радње или главног претреса и друге трошкове поступка који су проузроковали својом кривицом, као и одговарајући део паушалног износа.

Став 2 истог члана прописује да се о трошковима из став 1 доноси посебно решење. Дакле, првостепени суд је у свом решењу о обустави кривичног поступка одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда. Како нису донета посебна решења о скривљеним трошковима,

то накнадно одлучивање о трошковима по правноснажности кривичног поступка о скривљеним трошковима би било погрешно.

Титулар права на накнаду трошкова кривичног поступка

89. Питање: Ко је титулар права на накнаду трошкова кривичног поступка које је имао окривљени током кривичног поступка у случају примене одредбе члана 265 став 1 ЗКП?

89. Одговор: Сходно одредби члана 265 став 1 ЗКП у ситуацији када се окривљени ослободи од оптужбе или се према њему оптужба одбије или се обустави кривични поступак, једини титулар права на накнаду трошкова кривичног поступка које је сам окривљени имао у поступку (његови нужни издаци, те нужни издаци и награда његовог браниоца), је управо окривљени, тако да се трошкови кривичног поступка на име нужних издатака окривљеног и нужних издатака и награде његовог браниоца из буџетских средстава суда, досуђују искључиво окривљеном на његов захтев.

Овај захтев може бити поднет и преко његовог браниоца, при чему се ови трошкови могу исплатити (не и досудити) браниоцу окривљеног по посебном пуномоћју којим га окривљени овлашћује за наплату и исплату тих трошкова на његов рачун, а из буџетских средстава суда.

У процесној ситуацији прописаној чланом 265 став 1 ЗКП када се трошкови кривичног поступка, па и нужни издаци окривљеног и нужни издаци за награду браниоца исплаћују из буџета суда, окривљени је једини титулар права на накнаду трошкова и они се досуђују окривљеном на његов захтев.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 965/2018 од 03.10.2018. године)

Трошкови кривичног поступка за стручног саветника

90. Питање: Да ли окривљени има право на накнаду трошкова на име награде за ангажовање стручног саветника у случају обуставе истраге – поступка?

90. Одговор: Окривљени има право на награду за ангажовање стручног саветника у случају обуставе поступка и не може се прихватити образложење да се не ради о нужним и неопходним издацима, с обзиром на то да није предвиђена обавеза поступања таквог саветника на страни одбране у току поступка и не може се прихватити да се ради о самоиницијативном ангажовању стручног лица од стране одбране у циљу пружања стручне помоћи, чије трошкове за рад тог лица је дужно да плати лице које је ангажовало стручног саветника.

Напротив, окривљени има право да му се досуде трошкови кривичног поступка на име награде стручног саветника с тим да се наведени износ обрачунава према одредби члана 19 став 1 Правилника о накнади трошкова у судским поступцима којим је прописано да стручни саветник има право на награду од 50% награде вештака.

Чланом 125 став 2 ЗКП прописано је да странка може изабрати и пуномоћјем овластити стручног саветника када орган поступка одреди вештачење.

Чланом 261 ставом 1 ЗКП прописано је да су трошкови кр. поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, а ставом 2 тачка 7 ЗКП прописано је да трошкове кр. поступка између осталог обухвата и награда стручном саветнику.

Суд не може одлучити да у случају обуставе поступка окривљеном не припадају трошкови на име награде за ангажовање стручног саветника, јер то ангажовање није учињено на основу наредбе суда и није било неопходно за вођење поступка.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 131/2021 и Кзз 972/2022)

Трошкови кривичног поступка настали пред више судова

91. Питање: У случају да је поступак вођен пред више судова (због промене надлежности), да ли суд који је на крају донео одлуку треба да одлучи и о трошковима насталим пред другим судовима или само о трошковима насталим пред тим судом?

91. Одговор: У описаној процесној ситуацији надлежни суд који је донео коначну одлуку мора да одлучи и о трошковима насталим пред другим судовима. Другим речима, неправилно је окривљеном досудити само оне трошкове које је имао пред судом који је на крају донео одлуку, а одбити за трошкове које је имао у истом поступку, а пред другим судовима.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1370/2017 од 25.01.2018. године)

Ослобађајућа пресуда и одрицање од трошкова поступка

92. Питање: Да ли је основан захтев браниоца за накнадом трошкова поступка у случају када окривљени на главном претресу изјави да не тражи трошкове поступка, а буде донета ослобађајућа пресуда?

92. Одговор: У наведеној процесној ситуацији захтев браниоца за накнадом трошкова поступка је неоснован, јер титулар права на трошкове кривичног поступка је окривљени, а он није поставио такав захтев, а бранилац може само у име окривљеног да захтева трошкове кривичног поступка.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 18/2016 од 09.02.2016. године)

Непотписани и без печата састављени захтев браниоца за накнаду трошкова

93. Питање: Да ли окривљеном припадају трошкови за састав захтева за накнаду трошкова када бранилац на том захтеву није ставио ни свој потпис, ни печат?

93. Одговор: У овом случају окривљеном не следују трошкови за састав захтева, јер није доказано да је поднесак написан уз стручну помоћ браниоца. Ово због тога што члан 29 став 5 Закона о адвокатури предвиђа да је адвокат дужан да на сваку исправу, допис или поднесак који је саставио стави свој потпис и печат.

(Правно схватање Прекршајног Апелационог суда од 01.01- 31.05.2019. године)

Разматрање списа у писарници

94. Питање: Да ли бранилац има право на награду за разматрање списа, уколико у списима или у писарници нема доказа да је он обавио ту радњу?

94. Одговор: Уколико у спису или у писарници нема доказа да је бранилац обавио радњу разматрања списа, нема право на награду по том основу.

Изјашњење на налаз и мишљење вештака као образложени поднесак

95. Питање: Да ли се изјашњење на налаз и мишљење вештака сматра образложеним поднеском?

95. Одговор: Овакво изјашњење се сматра образложеним поднеском и на исто се примењује одредба Тарифног бр. 4 став 1 АТ, јер је исти поднет у интересу окривљеног (са одређеном садржином).

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 39/2020 и Кзз 645/2020)

Путни трошкови браниоца

96. Питање: Који прописи се примењују у односу на путне трошкове браниоца?

96. Одговор: На путне трошкове браниоца се примењује Тарифа о наградама и накнадама за рад адвоката, а не Правилник о накнади трошкова у судским поступцима.

97. Питање: Да ли бранилац има право на трошкове плаћања путарине због употребе ауто-пута?

97. Одговор: Бранилац има право на трошкове плаћања путарине због употребе ауто-пута, уз предочавање доказа о томе.

98. Питање: Да ли се може одбити захтев за путне трошкове браниоца уз образложење да није било неопходно ангажовање браниоца из другог града, већ да је постојала могућност да се ангажује бранилац из седишта суда, те да је реч о трошковима којима је сам допринео и сам мора да сноси?

98. Одговор: Овакав захтев се не може одбити, јер окривљени има право да изабере браниоца по својој вољи из редова адвоката.

99. Питање: Да ли бранилац има право на накнаду за одсуствовање из канцеларије, ако се радња предузима у месту седишта канцеларије?

99. Одговор: Бранилац нема право на накнаду за одсуствовање из канцеларије у оваквом случају.

Накнада трошкова браниоцу окр. по службеној дужности у ситуацији када постоји и изабрани бранилац

100. Питање: У ситуацији када је уз браниоца по службеној дужности на главним претресима присуствовао и изабрани бранилац и ако суд исплати браниоца по службеној дужности, да ли треба да досуди трошкове окривљеног и за изабраног браниоца?

100. Одговор: У оваквом случају суд треба да исплати окривљеног само трошкове за браниоца по службеној дужности, а не и за изабраног браниоца у ситуацији када је према оптуженом донета одлука сходно члану 265 став 1 ЗКП.

Накнада трошкова браниоцу окривљеног који се налази у притвору у другом поступку

101. Питање: Да ли бранилац окривљеног има право на награду за посете окривљеном који се налази у притвору, а који му је одређен у другом поступку?

101. Одговор: Бранилац окривљеног има право на награду за обављен разговор са лицем који се налази у притвору сходно Тарифном бр. 6 АТ, без обзира што тај притвор није одређен у кривичном поступку у којем поступа

тај бранилац. Ово због тога што је то једини начин да бранилац комуницира са окривљеним и да му пружи одговарајућу одбрану.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1215/2021 од 10.11.2021. године)

Раздвајање трошкова кривичног поступка у случају пресуде са ослобађајућим и осуђујућим делом

102. Питање: Уколико је окривљени за поједина кривична дела оглашен кривим, а за друга ослобођен од оптужбе, да ли се у сваком конкретном случају утврђује могућност раздвајања трошкова поступка?

102. Одговор: Одредбом члана 264 став 2 ЗКП предвиђено је издвајање трошкова кривичног поступка само под условом да суд нађе да се ти трошкови могу издвојити из укупних трошкова, али не и обавеза суда да то мора да учини. Дакле, на основу података у списима предмета у сваком конкретном случају ће судови ценити да ли се могу издвојити трошкови кривичног поступка настали у погледу кривичног дела за које је окривљени ослобођен од оптужбе.

Ово у ситуацији када се утврди да је за оба кривична дела која су окривљеном оптужбом стављена на терет, а која су извршена у исто време, на истом месту и у склопу истог догађаја све до правноснажног окончања, вођен јединствени кривични поступак, када су нпр. обављена вештачења или испитивани сведоци, а сви главни претреси и одржани и неодржани и све остале радње суда, као и радње бранилаца истовремено односиле се на оба кривична дела.

Како наведена одредба ЗКП прописује само могућност ослобађања окривљеног да накнади трошкове у погледу дела за које је ослобођен од оптужбе, то није и обавеза суда да окривљеном у таквој ситуацији плати трошкове одбране.

У таквој ситуацији када се утврди да се ради о јединственој одбрани у једном кривичном поступку, где се накнада и награда браниоцима не могу издвојити, онда ће се захтев окривљеног и његовог браниоца за исплату трошкова на терет суда, одбити као неоснован.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 333/2022 и Кзз 1201/2022)

Више окривљених у јединственом поступку за различита кривична дела

103. Питање: Уколико је у јединственом поступку више окривљених оглашено кривим за различита кривична дела, како донети одлуку о трошковима кривичног поступка?

103. Одговор: Одредбом члана 264 став 1 ЗКП прописано је да када суд окривљеног огласи кривим, у пресуди је дужан да одлучи и о трошковима кривичног поступка. Ставом 3 истог члана предвиђено је да у пресуди у којој је више окривљених оглашено кривим, суд ће одредити колики ће део трошкова сносити сваки од њих, а ако то није могуће, одредиће да сви окривљени солидарно носе трошкове.

Плаћање паушалног износа одредиће се за сваког окривљеног посебно.

Суд за сваког од окривљених одређује који ће део укупно проузрокованих трошкова сносити, уколико је то могуће у ситуацији када је извесно да су одређени трошкови настали управо поводом кривичног дела одређених окривљених (нпр. довођење и лечење појединих окривљених, трошкови обдукције, трошкови пуномоћника оштећеног итд).

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 464/2019 од 10.05.2019. године)

Разлика у одржаном и неодржаном гл. претресу или седници већа у погледу награде од 50 поена за сваки започети сат

104. Питање: Да ли адвокату припада награда у износу од 50 поена за сваки започети сат само за присуствовање одржаном главном претресу или му наведена награда припада и за приступ на неодржани главни претрес?

104. Одговор: Ставом 1 Тарифног бр. 3 АТ је прописано да за сваки одржани главни претрес или седницу већа којима је присуствовао адвокат припада награда из Тарифног бр. 1, а за сваки неодржан главни претрес или седницу већа на коју је приступио адвокату припада 50% награде из Тарифног бр. 1, а у ставу 2 Тарифног бр. 3 да за присуствовање главним претресима или седницама већа поред награде за одбрану адвокату припада и награда од 50 поена за сваки

започети сат, рачунајући од времена када је почетак главног претреса или седнице већа био заказан, из чега се може закључити да браниоцу припада награда од 50 поена за сваки започети сат само у случају одржаног главног претреса или седнице већа, а не и за приступ главном претресу или седници већа које нису одржани.

Бранилац окр. и питање пуномоћја

105. Питање: Ако је окривљеном постављен бранилац по службеној дужности из разлога што је против њега одређен притвор и он био притворен, када тај адвокат губи својство браниоца по службеној дужности?

105. Одговор: Моментом правноснажности решења којим се против окривљеног укида притвор, адвокат губи својство браниоца по службеној дужности, чак и ако није донето посебно решење о разрешењу браниоца, имајући у виду одредбу члана 74 став 1 тачка 3 ЗКП.

Радње браниоца предузете у сврху одбране окривљеног у даљем току кривичног поступка не могу бити третиране као радње браниоца по службеној дужности и у овом случају му не припада награда на терет средстава суда.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 108/2018 од 24.02.2018. године)

Награда за састав пуномоћја и за пуномоћја оверених код јавног бележника

106. Питање: Да ли браниоцу окривљеног припада награда за састав пуномоћја за заступање и за састав пуномоћја за наплату трошкова поступка оверених од стране јавног бележника?

106. Одговор: Браниоцу окривљеног не припада награда за састављање наведених пуномоћја, јер тако нешто није ни предвиђено АТ – нити се могу те радње подвести под било којим Тарифним бројем АТ.

Награда пуномоћнику млт. оштећеног

107. Питање: Како се обрачунава накнада за заступање од стране пуномоћника млт. лица (било да је изабрани или да је постављен)?

107. Одговор: Тарифним бројем 8. АТ није прописана награда за заступање „пуномоћника малолетне оштећене“, већ само за заступање оштећеног од стране изабраног пуномоћника – адвоката, што значи да се наведена одредба примењују и на пуномоћника малолетне оштећене који је постављен од стране председника суда.

Наиме, пуномоћник малолетног оштећеног, имајући у виду његова овлашћења, као и функцију, ни у чему се не разликује од пуномоћника оштећеног, јер је њихова функција иста, без обзира да ли је пуномоћник – адвокат изабран или постављен, а то је да заступа интересе оштећеног лица - у конкретном случају млт. оштећеног, па се самим тим не ради о „својеврсној категорији пуномоћника“, осим што члан 154 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица прописује да малолетни оштећени мора имати пуномоћника од првог саслушања окривљеног.

Како је кривичнопроцесна улога задатак пуномоћника млт. оштећеног истоветна са улогом и деловањем пуномоћника оштећеног у кривичном поступку, то се награда адвоката за заступање млт. оштећеног обрачунава на основу Тарифног броја 8 став 2 АТ у висини 50% од награде за одбрану окривљеног, независно од тога да ли је пуномоћник изабран или постављен.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1287/2021 од 07.12.2021. године).

Обавеза окривљеног да достави доказе о егзистенцијалној угрожености

108. Питање: Да ли је неопходно да окривљени достави доказе о томе да би обавезивањем на накнаду трошкова кривичног поступка била угрожена његова егзистенција и егзистенција чланова породице које је дужан да издржава?

108. Одговор: Имајући у виду одредбе члана 264 став 1 и 4 ЗКП као и члана 266 ЗКП треба указати да исте предвиђају само могућност, а не и обавезу

суда да окривљеног ослободи од дужности да у целини или делимично накнади трошкове кривичног поступка, само уколико су за то испуњени законски услови и уколико окривљени достави доказе – податке о томе да би плаћањем наведених трошкова било доведено у питање издржавање окривљеног или лица која је он дужан да издржава, па када је окривљени правноснажном пресудом оглашен кривим и осуђен због одређеног кривичног дела, а није доставио податке и доказе о његовим имовинским и породичним приликама, правилном применом члана 264 став 1 ЗКП, окривљени ће се пресудом обавезати да сноси трошкове кривичног поступка.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 622/2021 од 08.06.2021. године)

Састав трошковника од стране браниоца по службеној дужности

109. Питање: Да ли је бранилац по службеној дужности овлашћен да после сваке процесне радње поднесе у писменој форми захтев за накнаду насталих трошкова кривичног поступка (трошковник) и да ли се и такав захтев браниоца сматра образложеним поднеском за којим му припадне награда сходно Тарифном бр. 4 става 1 АТ?

109. Одговор: Браниоцу сходно Тарифном броју 4 став 1 АТ у процесној ситуацији која је наведена не би требало исплатити накнаду за такав захтев, исти се не може сматрати образложеним поднеском – пре би се радило о злоупотреби права, међутим исти се не може тарифирати ни по основу Тарифном броју 4 став 2 АТ.

Накнада трошкова за рад адвоката у поступку трајног и привременог одузимања имовине

110. Питање: Који Тарифни број треба применити из Тарифе о наградама и накнада трошкова за рад адвоката у поступцима привременог и трајног одузимања имовине?

110. Одговор: Како се у поступку привременог и трајног одузимања имовине по захтеву Јавног тужиоца не ради о кривичном поступку, није правилно да се накнада трошкова одмерава према запрећеној казни за кривично дело које је предмет кривичног поступка, него се у тој ситуацији требају применити тарифни бројеви који се односе на „остале поступке“ (Тарифни бр. 70-72 АТ).

Обустава поступка у поступку за изрицање мере безбедности и захтев браниоца за накнаду трошкова

111. Питање: Да ли се у посебним поступцима одлуком којом се обуставља поступак (нпр. мера безбедности одузимања предмета, мера безбедности обавезног лечења наркомана и др.), мора одлучити о трошковима кривичног поступка у смислу члана 265 став 1 ЗКП и да ли се може одбити захтев браниоца окривљеног за накнаду трошкова?

111. Одговор: Имајући у виду одредбе чланова 261 став 1 и 265 став 1 ЗКП, не може се прихватити став да окривљеном не припадају трошкови поступка, јер у конкретном случају кривични поступак није ни покренут у смислу члана 7 ЗКП. Ово стога што је одредбом члана 261 став 1 ЗКП који регулише трошкове кривичног поступка прописано да су издаци учињени поводом „поступка“, дакле и предистражног и кривичног поступка (члан 2 став 1 тачка 14 ЗКП).

Како се најчешће посебни поступци спроводе по окончаном кривичном поступку и исти се спроводе пред судом, у односу на трошкове који су настали у посебном поступку поводом предлога странака у поступку – који је одлуком обустављен, исти поступак се може поистоветити са правним дејством прописаним одредбом члана 265 став 1 ЗКП, односно које правно дејство обустава кривичног поступка производи у односу на трошкове кривичног поступка, због чега у наведеним ситуацијама окривљени има право на накнаду трошкова – (имајући у виду одредбу члана 261 став 2 тачка 7 ЗКП), која прописује шта обухвата трошкове кривичног поступка.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 962/2017 и Кзз 1305/2020)

Награда изабраном браниоцу за састав трошковника

112. Питање: Да ли се изабраном браниоцу признаје награда за састав трошковника када се исти доставља суду сходно одредби члана 265 став 1 ЗКП?

112. Одговор: Имајући у виду одредбе члана 261 и 265 ЗКП и Тарифни бр. 4 АТ, поднесак – трошковник, којим је бранилац захтевао накнаду трошкова кривичног поступка, представља поднесак који је сачињен ради остваривања права и интереса окривљеног у поступку, с обзиром да суд по службеној дужности није покренуо поступак за исплату трошкова, већ је то иницирао управо бранилац поменути поднеском.

Из наведеног разлога се не може прихватити да подношење трошковника од стране браниоца не представља радњу коју адвокат предузима у корист одбране окривљеног, већ представља испостављање рачуна за извршене адвокатске услуге, што у ширем смислу представља обавезу адвоката, па се трошковник може сматрати састављањем осталих поднесака у кривичном поступку.

Како награда за састављање захтева за трошкове кривичног поступка није предвиђена Тарифним бројем 4 став 1, такав захтев се има сматрати наградом за састављање осталих поднесака у кривичном поступку, сходно ставу 2 Тарифног броја 4, на име које адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1.

Смрт браниоца окр. по службеној дужности и право преузиматеља канцеларије на награду и накнаду трошкова које је имао постављени бранилац

113. Питање: Да ли се након смрти постављеног браниоца по службеној дужности који је одређен за преузиматеља адвокатске канцеларије покојног браниоца, може исплатити награда и накнада трошкова које је током кривичног поступка имао постављени бранилац по службеној дужности?

113. Одговор: Адвокат стиче својство браниоца по службеној дужности одлуком Јавног тужиоца или Председника суда, а то својство не може стећи преузимањем адвокатске канцеларије адвоката који је раније био постављен за браниоца по службеној дужности.

Погрешно је да се трошкови кривичног поступка исплаћују преузиматељу адвокатске канцеларије постављеном браниоцу по службеној дужности, јер не постоји правни основ за исплату трошкова преузиматеља адвокатске канцеларије, односно адвокату који ни на који начин није учествовао у кривичном поступку у коме су предузимане радње за које се исплаћује награда.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 848/2022 од 29.09.2022. године)

Смрт приватног тужиоца и трошкови кривичног поступка

114. Питање: Да ли када се кривични поступак против окривљеног обустави услед смрти приватног тужиоца, може аналогно члану 265 став 3 ЗКП одредити да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда?

114. Одговор: Одредбом члана 265 став 3 ЗКП није предвиђена исплата трошкова кривичног поступка окривљеном на терет буџетских средстава суда у ситуацији када је поступак према окривљеном обустављен услед смрти приватног тужиоца.

Дакле, погрешно је наведену законску одредбу аналогно применити односно поистоветити је са ситуацијом обуставе кривичног поступка због смрти окривљеног и одлучити да трошкови кривичног поступка окривљеног падају на терет буџетских средстава суда.

Наиме, у описаној процесној ситуацији, кривични поступак против окривљеног вођен је на захтев приватног тужиоца по приватној кривичној тужби због кривичног дела за које се кривично гоњење предузима искључиво по приватној тужби, а не по службеној дужности, при чему државни органи, па тако и суд, ни једном својом радњом нису иницирали покретање тог кривичног поступка, а доношење решење о обустави кривичног поступка искључиво је последица смрти приватног тужиоца.

Како је приватни тужилац једини имао интерес за вођење кривичног поступка, то његовом смрћу и обуставом кривичног поступка из тог разлога (уколико законски наследници нису дали изјаву да су ступили на место овлашћеног тужиоца) не настаје обавеза плаћања трошкова кривичног поступка за буџет суда.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1044/22 од 06.10.2022. године)

Правноснажна одлука о паушалу, а не и о осталим трошковима кривичног поступка

115. Питање: Уколико је правоснажном пресудом окривљени обавезан да плати суду паушал, а не и остале трошкове кривичног поступка, да ли се посебним решењем окривљени може обавезивати да то учини?

115. Одговор: У конкретном случају када је правоснажном пресудом одлучено само да је окривљени обавезан да плати суду на име паушала одређени износ, али није одлучено ко сноси остале трошкове кривичног поступка, не може се посебним решењем, окривљени обавезати да сноси трошкове кривичног поступка, ни у погледу основа ни у погледу висине трошкова кривичног поступка, јер је то противно одредби члана 262 став 1 ЗКП.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 153/2023 од 28.02.2023. године)

„Образложени поднесак“

116. Питање: Навести примере „образложеног поднеска“.

116. Одговор: „Образложени поднесци“ су поднесци који су предвиђени Тарифним бр. 4 став 1 АТ.

Осим тога у судској пракси се истима сматрају и поднесци који су сачињени у функцији одбране окривљеног **као нпр:**

- Поднесак којим се истиче приговор релативне застарелости кривичног гоњења или указује да је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења;
- Одговор на приватну тужбу приватног тужиоца;
- Изјашњење браниоца о прецизираној оптужници јавног тужиоца или прецизирању приватне тужбе, односно прецизирању оптужнице;
- Поднесак којим се предлаже извођење доказа у интересу одбране и провере навода из одбране окривљеног;
- Детаљно изјашњење на налаз и мишљење вештака;
- Указивање да се ради о прекршају, а не о кривичном делу.

„Необразложени поднесак“

117. Питање: Навести примере „необразложеног поднеска“.

117. Одговор: „Необразложени поднесци“ у смислу поднеска који су предвиђени Тарифним бр. 4 став 2 АТ се у судској пракси **сматрају нпр:**

- Молба браниоца да се окривљеном одобри привремено напуштање Републике Србије, ако му је изречена одговарајућа мера;
- Молба браниоца да се окривљеном врати путна исправа;
- Предлог да се кривични поступак против окривљеног обустави;
- Жалба на решење о трошковима кривичног поступка;
- Поднесак којим бранилац обавештава суд о разлозима немогућности; приступања окривљеног на главни претрес и достављање доказа уз поднесак;
- Приговор оштећеног непосредно вишем Јавном тужиоцу;
- Састав трошковника.

ПОСТУПАК ПО ПРАВНИМ ЛЕКОВИМА

Моменат до када се може у поступку по правним лековима поднети захтев за накнаду трошкова

118. Питање: Да ли у поступку по правним лековима, захтев за накнаду трошкова мора бити постављен у поднетом правном леку или до окончања поступка по правном леку (седници већа или претрес)?

118. Одговор: Имајући у виду одредбе члана 267 ЗКП, те одредбу члана 262 став 2 ЗКП, суд правног лека мора имати захтев за накнаду трошкова који мора бити постављен у поднетом правном леку или до окончања поступка по правном леку. Ово посебно из разлога што је подносиоцу захтева за накнаду трошкова кривичног поступка (браниоцу окривљеног) била позната висина трошкова за састав жалбе и евентуалног присуствовања седници већа пред другостепеним судом – судом правног лека (правноснажно окончан поступак пред другостепеним судом).

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1434/2020 и Кзз 48/2021)

Право браниоца на накнаду за састав жалбе на решење о трошковима кривичног поступка уколико не успе са жалбом (у случају примене члана 265 став 1 ЗКП)

119. Питање: Да ли браниоцу окривљеног припада награда на име састава жалбе изјављене против решења о трошковима и у случају када његова жалба није уважена?

119. Одговор: У процесној ситуацији када у случају доношења ослобађајуће и одбијајуће пресуде или обуставе кривичног поступка, а када је у правноснажној одлуци суд одлучио да у смислу члана 265 став 1 ЗКП трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, браниоцу окривљеног припада право на име састава жалбе изјављене против решења о трошковима без обзира на одлуку о поднетој жалби, јер то право није искључено ниједном одредбом ЗКП или АТ, осим у случају уколико суд утврди да се ради о злоу-

потреби у поступању браниоца у вези са поднетом жалбом, у складу са чиме ће се суд и одредити и дати разлоге образлажући своју одлуку.

(Одговор Кривичног одељења Врховног касационог суда у вези спорних питања апелационих судова од 26.10.2020. године).

Награда браниоцу по сл. дужности на решење о продужењу притвора донетом по предлогу ЈТ

120. Питање: Да ли Апелациони суд треба да плати награду за састав жалбе браниоца по службеној дужности на Кжр решење о продужењу притвора који је донео Апелациони суд по предлогу Јавног тужиоца?

120. Одговор: У наведеној процесној ситуацији награду за састава жалбе браниоца по службеној дужности на решење које је донео Апелациони суд као орган поступка у наведеној жалбеној фази у смислу члана 261 став 4 ЗКП, а осим тога имајући у виду да о истој одлучује друго веће Апелационог суда у складу са одредбом члана 267 ЗКП.

(Одговор Врховног касационог суда на спорна питања КО Апел. судова од 16.11.2021. године)

Трошкови изабраног браниоца окривљеног пред судом правног лека у случају неукладања првостепене пресуде

121. Питање: Који суд је дужан да накнади трошкове поступка браниоца окривљеног пред судом правног лека – другостепеним судом, уколико се не укине првостепена пресуда (у случају одлуке сходно члану 265 став 1 ЗКП)?

121. Одговор: Одредбом члана 267 ЗКП, прописано је да о дужности плаћања трошкова који настану код суда правног лека одлучује тај суд сходно одредбама члана 261 до 266 овог Законика. Трошкови за присуство браниоца окривљеног на седници већа другостепеног суда, када се одлучивало о жалби на пресуду и када се не укине првостепена пресуда, као и трошкови превоза и одсуства из седишта канцеларије браниоца окривљеног, настали пре судом

правог лека су трошкови о којима у складу са чланом 267 ЗКП треба да одлучи другостепени суд, а не првостепени суд, јер је правноснажно окончан поступак пред другостепеним судом.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1059/2019 од 05.11.2019. године)

Трошкови приступа изабраног браниоца пред другостепеним судом када је првостепена пресуда укинута први пут

122. Питање: Када изабрани бранилац присуствује седници већа пред другостепеним судом поводом изјављене жалбе и првостепена пресуда буде укинута, да ли другостепени суд може у тој фази поступка да одлучује о трошковима насталим пред судом правог лека?

122. Одговор: Када је пред другостепеним судом укинута прва првостепена пресуда након одржане седнице већа, на којој је присуствовао изабрани бранилац окривљеног, а имајући у виду да су сходно одредби члана 261 став 1 ЗКП трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, и ако пред другостепеним судом на седници већа кривични поступак није правноснажно окончан, већ је дошло до укидања прве првостепене пресуде и враћање предмета на поновни поступак и одлучивање, бранилац окривљеног има право на накнаду трошкова за присуство на седници већа у зависности од исхода поступка.

Дакле, како суду правог лека није био познат коначни исход кривичног поступка и како он доноси одлуке поводом жалбе, није могао донети и одлуку о дужности плаћања трошкова који настану код тог суда, обзиром да се одлука о трошковима доноси тек по његовом завршетку (с обзиром да ли је реч о осуђујућој, ослобађајућој или одбијајућој пресуди или решењу о обустави поступка), о трошковима насталим пред судом правог лека у току трајања јединственог кривичног поступка одлучиће суд правог лека у поновљеном поступку, узимајући у обзир исход поновљеног поступка.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 376/2021 од 07.04.2021. године)

Трошкови приступа изабраног браниоца пред другостепеним судом када се у поновљеном поступку донесе пресуда којом се одбија оптужба

123. Питање: Ко доноси одлуку о трошковима кривичног поступка насталим пред другостепеним судом када се у поновљеном поступку донесе одбијајућа пресуда?

123. Одговор: Првостепени суд не може одбити захтев изабраног браниоца окривљеног да му се досуде и трошкови пред другостепеним судом (јер је о тим трошковима требало да одлучи суд правног лека имајући у виду одредбу члана 267 ЗКП).

Ово због тога што суд правног лека о трошковима пред тим судом одлучује само уколико се правна ствар правноснажно окончава пред тим судом. Када се од стране другостепеног суда усвоји жалба окривљеног и укине првостепена пресуда и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање који у поновљеном поступку одбије оптужбу и тако зна исход поступка, треба и да одлучи о трошковима пред другостепеним судом.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 312/2018 од 14.03.2018. године)

Исплата награде за редовни и ванредни правни лек

124. Питање: Који суд је дужан да надокнади трошкове који се односе на награду за изјављивање правног лека (жалбе и захтева за заштиту законитости) - суд против чије одлуке се изјављује правни лек или суд који одлучује о правном леку?

124. Одговор: Имајући у виду одредбу члана 267 ЗКП који одређује да о дужности плаћања трошкова који настану код суда правног лека одлучује тај суд, сходно одредбама члана 261 до 266 овог законика, о награди за изјављивање правног лека – жалбе одлучује првостепени суд чија одлука је предмет жалбног поступка, а по захтеву за заштиту законитости награду исплаћује суд правног лека који је одлучио о захтеву за заштиту законитости конкретно Врховни касациони суд.

Предујмљивање накнаде браниоцу по службеној дужности пред другостепеним судом у случају укидања првостепене пресуде

125. Питање: Када бранилац постављен по службеној дужности на седници већа (или претрес) пред другостепеним судом поднесе захтев за накнаду трошкова за приступ на седници другостепеног суда, и исти буде усвојен, а другостепено веће након тога донесе одлуку којом укида првостепену пресуду и предмет враћа на поновно суђење, каква треба да буде одлука о поднетом захтеву браниоца, односно ко треба да накнади трошкове поступка поводом другостепене седнице?

125. Одговор: Уколико бранилац постављен по службеној дужности пред другостепеним судом поднесе захтев за накнаду трошкова за приступ на седницу или претрес пред другостепеним судом, исти суд ће донети одлуку којом ће му досудити тражене трошкове, а ако након тога донесе одлуку којом укида првостепену пресуду и враћа предмет на поновно суђење, уз ту одлуку ће доставити и решење којим је браниоцу по службеној дужности исплаћена накнада трошкова за приступ, да би се исто прикључило „попису трошкова поступка“ о којима ће првостепени суд одлучити у поновљеном – јединственом поступку.

Начело *reformatio in reius* и преиначење решења о трошковима кривичног поступка

126. Питање: Да ли би се могло сматрати повредом начела *reformatio in reius* преиначење решења о трошковима кривичног поступка у правцу утврђивања мањег износа у ситуацији када је жалбу изјавио ангажовани бранилац, који у корист окривљеног потражује већи износ од утврђеног, а реч је о трошковима кривичног поступка из члана 265 став 1 ЗКП (који падају на терет буџетских средстава суда), при чему јавни тужилац није изјавио жалбу?

126. Одговор: Забрана преиначења на штету окривљеног сходно начелу 453 ЗКП односи се на правну квалификацију и на кривичну санкцију. Дакле, из наведене одредбе јасно произилази да се повреда одредбе члана 453 ЗКП не може учинити решењем о трошковима кривичног поступка. У ситуацији када

се ради о трошковима кривичног поступка сходно члану 265 став 1 ЗКП, те да је поводом жалбе браниоца изјављене против решења о трошковима у погледу висине досуђеног износа (нема жалбе Јавног тужиоца), другостепеним решењем досуђен мањи износ, тада би се могло констатовати да је другостепени суд повредио одредбу члана 467 став 1 ЗКП у погледу обима (дела испитивања решења).

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1084/2021 од 04.11.2021. године)

Трошкови кривичног поступка и решење о молби за условни отпуст

127. Питање: Да ли се у решењу којим се усваја молба за условно отпуштање са издржавања казне затвора може одредити да је осуђени дужан да плати трошкове кривичног поступка на чије је плаћање обавезан правноснажном пресудом по којој издржава казну у вези које је поднео молбу за условни отпуст?

127. Одговор: Трошкови кривичног поступка не могу се подвести под обавезе предвиђене одредбама у смислу члана 46 став 3 КЗ односно одредбе у смислу члана 567 став 2 ЗКП. Сходно томе, не може у решењу којим се усваја молба за условно отпуштање са издржавања казне затвора одредити да је осуђени дужан да плати трошкове кривичног поступка на чије је плаћање обавезан правноснажном пресудом по којој издржава казну у вези које је поднео молбу за условни отпуст.

Одговор на жалбу од стране пуномоћника оштећеног

128. Питање: Да ли састављање одговора на жалбу пуномоћника оштећеног представља поднесак који је у функцији одбране и да ли окривљени има право на накнаду тог трошка?

128. Одговор: Састављање одговора на жалбу пуномоћника оштећеног представља поднесак који је у функцији одбране и окривљени има право на накнаду тог трошка на име награде за свог браниоца по Тарифном бр. 4 став 2 АТ,

без обзира што је браниоцу као стручном лицу било познато да је жалба оштећеног недозвољена.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1259/2017 од 12.02.2018. године)

Награда за састављање жалбе на решење о трошковима кривичног поступка

129. Питање: Да ли браниоцу окривљеног припадају трошкови на име састава жалбе против решења којим је суд одбио исплату награде за жалбу?

129. Одговор: Браниоцу окривљеног припадају трошкови на име састава жалбе против решења којим је суд одбио исплату награде за наведени поднесак - жалбу, имајући у виду да су АТ у Тарифном броју 4 став 1 таксативно наведени поднесци на које бранилац има право на накнаду из Тарифног броја 1, док је у ставу 2 Тарифног броја 4 АТ прописано да адвокату припада 50 % награде из Тарифног броја 1 за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1000/2019 од 08.10.2019. године)

Трошкови браниоца окривљеног за накнаду за састављање захтева за накнаду трошкова, жалбе на решење о трошковима и накнаду за одсуствовање из адвокатске канцеларије

130. Питање: Како се третирају трошкови браниоца окривљеног настали састављањем захтева за накнаду трошкова, жалбе на решења о трошковима и одсуство из канцеларије?

130. Одговор: Награда за састављање захтева за накнаду трошкова и жалбе на решење о трошковима поступка има се третирати као „остали поднесци“ у кривичном поступку сходно ст. 2 Тарифног бр. 4 за чије састављање адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. Награда за састављање захтева за накнаду трошкова и жалбе на решења о трошковима поступка није предвиђена Тарифним бр. 5 ст. 1 и 2.

Члан 9 став 1 алинеја 5 АТ прописано је да адвокату за обављање послова изван седишта адвокатске канцеларије припада накнада за одсуствовање из адвокатске канцеларије у висини од 50 поена за сваки започети сат, а највише 10 сати дневно.

Ретроактивна примена одлуке Уставног суда

131. Питање: С обзиром да је одлуком Уставног суда Србије од 24.03.2021. године утврђено да одредба члана 262 став 2 ЗКП у делу који се односи на објективни рок за подношење захтева за накнаду трошкова поступка (годину дана од правноснажности пресуде односно решења) уклоњена из правног поретка, од када се рачуна право да се подноси захтев за накнаду трошкова кривичног поступка?

131. Одговор: Сагласно одредби члана 60 став 1 Закона о Уставном суду у којој између осталог стоји да закон и други општи акти за које је одлуком Уставног суда утврђено да нису у сагласни са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговором или законом, не могу примењивати на односе који су настали пре објављивања одлуке Уставног суда, ако до тог дана нису правноснажно решени.

Уколико су одлуке о трошковима кривичног поступка као појединачни акти донети у време када одредба члана 262 став 2 ЗКП није била уставно оспорена, самим тим правноснажна решења су донета у складу са тада важећим законом.

Иначе, чланом 61 став 2 Закона о Уставном суду одређује се да се предлог за измену коначног или правноснажног појединачног акта донетог на основу закона или другог општег акта, за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговором или законом, може поднети у року од 6 месеци од дана објављивања одлуке у „Службеном гласнику Републике Србије“, ако од достављања појединачног акта до подношења предлога или иницијативе за покретање поступка није протекло више од две године.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз ОК 19/2021 од 07.09.2021. године)

Награда браниоцу за састављање захтева за заштиту законитости

132. Питање: Да ли се могу досудити трошкови на име награде за састављање захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу уколико исти није постављен у поднетом правном леку?

132. Одговор: Имајући у виду одредбу члана 267 и члана 262 став 1 ЗКП која наводи да у свакој пресуди или решењу које одговара пресуди ће се одлучити ко сноси трошкове поступка и колико они износе, а да би о томе у складу са чланом 267 ЗКП одлучио суд правног лека, Врховни касациони суд мора имати захтев за накнаду трошкова.

Стога, у поступку по правном леку захтев за накнаду трошкова мора бити постављен у поднетом правном леку, посебно када се има у виду да је браниоцу окривљеног била позната висина трошкова за састав захтева за заштиту законитости по АТ, а исти нису истакнути у поднетом ванредном правном леку.

Дакле, у таквој ситуацији се не може усвојити захтев за накнаду трошкова браниоцу окривљеног.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1306/2019 и Кзз 1013/2021)

Право браниоца за исплату трошкова кривичног поступка

133. Питање: Да ли бранилац има право да захтева исплату трошкова кривичног поступка насталих пред Јавним тужиоцем и пред првостепеним судом о којима је већ правноснажно одлучено?

133. Одговор: Када је јавни тужилац након доношења правноснажне пресуде одлучивао о трошковима кривичног поступка који су настали пред тим органом и које решење је постало правноснажно, а против којих решења ни окривљени ни Републички јавни тужилац нису користили могућност подношења захтева за заштиту законитости, не постоји могућност да се о тим трошковима поново одлучује пред првостепеним судом јер је о њима већ правноснажно одлучено.

Укидање пресуде и одлука о трошковима кривичног поступка

134. Питање: Ко и којом врстом одлуке одлучује о трошковима кривичног поступка када је пресуда укинута само у погледу трошкова кривичног поступка?

134. Одговор: Када пресуда буде укинута само у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка (било у жалбеном поступку, било у поступку ванредног правног лека), одлуку о трошковима доноси првостепени суд у форми решења којим ће се одлучити и о основу, односно о томе ко ће сносити трошкове кривичног поступка и колика је њихова висина.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1299/2019 од 05.12.2019. године)

Време за подношење захтева за накнаду трошкова за састав жалбе

135. Питање: До када бранилац окривљеног мора да поднесе захтев за накнаду трошкова за састав жалбе?

135. Одговор: Бранилац тај захтев може да поднесе у самој жалби. Уколико га поднесе након тога, одбациће се као недозвољен. Уколико је била одржана и седница већа жалбеног суда или претрес пред другостепеним судом, бранилац има могућност да тај захтев поднесе и на самој седници или претресу, као и захтев за накнаду за присуство.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 979/2018, Кзз 111/2019 и Кзз 1423/2022)

Накнада трошкова за судску таксу на тужбу и пресуду

136. Питање: Да ли приватни тужилац након правноснажности решења о трошковима кривичног поступка има право да накнадно поднесе захтев за накнаду трошкова за судску таксу на тужбу и пресуду коју је платио?

136. Одговор: Приватни тужилац има право да накнадно тражи накнаду тих трошкова, с обзиром да је реч о трошковима који су касније и настали, тако

да суд може одлучити и о тим трошковима будући да је захтев поднет у тренутку када су ти трошкови – таксе и били плаћени и за то приложен доказ.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 143/2020 од 19.02.2020. године)

Разматрање списка и право на награду

137. Питање: Да ли бранилац има право на награду за разматрање списка предузето након правноснажности пресуде?

137. Одговор: Бранилац нема право на награду за разматрање списка у наведеном случају. Чланом 261 став 1 ЗКП прописано је да трошкови кривичног поступка су издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка. Дакле, радња која је предузета након правноснажног окончања поступка не може се сматрати радњом у кривичном поступку, а ради признавања трошкова поступка.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 750/2021 од 31.08.2021. године)

Накнада трошкова браниоцу за присуство седници већа другостепеног суда

138. Питање: Да ли бранилац окривљеног има право на накнаду трошкова за присуство седници већа другостепеног суда које је одлучивало по жалби на пресуду, те да ли суд те трошкове може одбити уз образложење да присуство тој седници није обавезно, те да није реч о нужним трошковима?

138. Одговор: Бранилац окривљеног има право на накнаду трошкова у наведеном случају, али захтев за исте мора истаћи најкасније до краја седнице већа пред другостепеним судом. Погрешно је тумачење да је право окривљеног и браниоца да присуствују седници већа пред другостепеним судом релативизовано и да има карактер „факултативне радње“ - па самим тим да трошкови настали у вези са присуством седници већа окривљеног и браниоца нису нужни.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 49/2011 од 29.06.2011. године)

Претрес пред другостепеним судом – одлука о висини трошкова

139. Питање: Да ли у смислу одредбе члана 262 став 2 ЗКП посебно решење о висини трошкова поступка након одржаног претреса пред другостепеним судом доноси председник већа или веће и да ли је на то решење дозвољена жалба?

139. Одговор: Посебно решење о висини трошкова поступка након одржаног претреса пред другостепеним судом доноси у смислу члана 262 став 2 ЗКП председник већа, а о жалби која је дозвољена на то решење одлучује друго веће истог суда.

(Одговор Врховног касационог суда на спорна питања КО Апелционих суда у Крагујевцу дана 04.12.2015. године)

Трошкови за састав одговора на жалбу браниоца од стране пуномоћника оштећеног

140. Питање: Да ли пуномоћник оштећеног има право на трошкове за састав одговора на жалбу браниоца на решење суда у ситуацији када суд погрешно достави пуномоћнику такву жалбу на одговор?

140. Одговор: Пуномоћник оштећеног нема право на те трошкове, јер не постоји одговор на жалбу на решење, с обзиром да је одредбама ЗКП предвиђено да постоји само одговор на жалбу на пресуду.

Жалба оштећеног на висину одмереног паушала

141. Питање: Да ли се оштећени може жалити на трошкове кривичног поступка – висину одмереног паушала?

141. Одговор: Оштећени није овлашћен да се жали на одлуку суда о трошковима кривичног поступка – висину паушала, јер је реч о трошковима који се досуђују и наплаћују у корист државе, а не у корист оштећеног.

Окривљени и право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за обављање послова изван седишта адвокатске канцеларије

142. Питање: Да ли окривљени има право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за обављање послова изван седишта адвокатске канцеларије у виду накнаде за дневнице, а све у смислу члана 9 Уредбе о накнади трошкова и отпремнина државних службеника и намештеника?

142. Одговор: Браниоцу окривљеног сходно одредби члана 9 тачка 7 АТ, те члана 9 Уредбе и накнади трошкова и отпремнина државних службеника и намештеника („Сл.гласник РС“ бр.98/2007, 84/2014, 84/2015 и 74/2021) припада новчани износ на име дневнице који се прописује сходно поменути прописима државном службенику и намештенику као дневница за службено путовање у земљи.

Накнада трошкова осуђеном и ангажованом браниоцу у поступку условног отпуста

143. Питање: Да ли ангажовани бранилац осуђеног има право на накнаду трошкова кривичног поступка насталих пред судом правног лека у поступку условног отпуста?

143. Одговор: Бранилац осуђеног нема право да му се накнаде трошкови кривичног поступка на име састава молбе за условни отпуст, жалбе на решење и трошковника.

Ово због тога што условни отпуст представља посебан поступак за остваривање права осуђеног који се покреће по молби осуђеног или његовог браниоца након правноснажно окончаног поступка. Ови трошкови се не могу сматрати нужним издацима у смислу одредбе члана 261 став 2 тачка 7 ЗКП који се односи на награду и нужне издатке браниоца у току кривичног поступка.

ЗКП не предвиђа обавезу накнаде трошкова из буџетских средстава суда окривљеном који је пресудом оглашен кривим. Управо супротно, одредбом члана 264 став 1 ЗКП је између осталог прописано да када суд окривљеног огла-

си кривим, изрећи ће у пресуди да је дужан да накнади трошкове кривичног поступка. Изричито су предвиђене ситуације када је суд у обавези да окривљеном накнади трошкове кривичног поступка (обустава кривичног поступка, одбијање оптужбе, ослобађајућа пресуда). Поступак по молби за пуштање на условни отпуст није предвиђен као основ да суд има обавезу да осуђеном и његовом браниоцу накнади трошкове кривичног поступка.

Награда браниоцу више окривљених у јединственом кривичном поступку

144. Питање: Да ли бранилац окривљеног има право на награду по основу одбране више окривљених за сваку радњу увећану за 100%?

144. Одговор: Сходно Тарифном броју 7 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Сл.гласник РС“ бр.121/12 од 24.12.2012) награда по основу одбране више окривљених за сваку радњу увећава се за 50%, а не за 100%.

Награда браниоцу више окривљених од који су неки оглашени кривим, а други ослобођени – у јединственом поступку

145. Питање: Како се обрачунава награда изабраном браниоцу окривљених од којих су неки оглашени кривима, а неки ослобођени од оптужбе у јединственом поступку?

145. Одговор: Ниједном одредбом АТ нити другим прописом није предвиђена могућност да награда изабраног браниоца у случају одбране више окривљених у јединственом поступку буде умањена у одређеном проценту и то умањењем награде браниоцу окривљених који су ослобођени од оптужбе, тако да одлука суда којом би се у оваквом случају умањила награда би била незаконита.

У овом случају примењује се одредба члана 261 став 1 ЗКП која се односи на трошкове кривичног поступка и шта они обухватају, члан 265 став 1 ЗКП који

се односи на трошкове кривичног поступка у случају када се окривљени ослободи од оптужбе, члан 75 ЗКП који се односи на награду браниоца окривљеног којег је сам изабрао и члан 23 став 1 Закона о адвокатури којим се, а у складу са АТ коју доноси Адвокатска комора Србије одређује висина трошкова окривљених.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 707/2020 о д 17.09.2020. године)

Бранилац окривљеног и поднесак којим се тражи досуђивање награде за приступ седници већа

146. Питање: Да ли се поднесак браниоца окривљеног којим само тражи досуђивање награде за приступ на седницу већа може сматрати образложеним поднеском?

146. Одговор: Овакав поднесак не може се сматрати образложеним поднеском у смислу одредбе члана Тарифног бр. 4 ни става 1, а ни става 2 Тарифе о награда и накнадама трошкова за рад адвоката.

Трошкови изабраног браниоца и поступак признања и извршења стране кривичне пресуде

147. Питање: Да ли трошкови изабраног браниоца у поступку признања стране кривичне пресуде падају на терет буџетских средстава суда?

147. Одговор: Када у поступку признања стране кривичне пресуде окривљени ангажује браниоца, тада трошкови настали пред судом (првостепеним као и судом правног лека) не могу да падају на терет буџетских средстава суда, уколико се усвоји захтев. Ово због тога што није реч о браниоцу по службеној дужности, већ о изабраном браниоцу кога је ангажовао окривљени у поступку признања и извршења стране судске одлуке. Следствено томе, одредба члана 11 Закона о међународној помоћи у кривичним стварима која говори о томе да трошкове пружања међународне правне помоћи сноси замољена држава, осим ако тим Законом није другачије прописано, не може да се примени у случају када је реч о изабраном браниоцу. У ситуацији када се захтев за признање и извршење стране кривичне пресуде одбије, трошкови изабраног браниоца падају на терет буџетских средстава суда.

Суд правног лека и одлучивање о жалби против првостепеног решења о трошковима кривичног поступка

148. Питање: Да ли суд правног лека приликом одлучивања о жалби изјављеној против првостепеног решења о трошковима поступка, истим решењем одлучује и о награди за састав те жалбе?

148. Одговор: Суд правног лека приликом одлучивања о жалби изјављеној против првостепеног решења о трошковима кривичног поступка, другостепеним решењем одлучује о оним трошковима који су садржани у захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка и који су предмет одлучивања у првостепеном поступку, док ће о трошковима који су настали код суда правног лека, и то о трошковима кривичног поступка на име награде браниоца за састав жалбе на првостепено решење о трошковима, које је бранилац у изјављеној жалби тражио, суд правног лека одлучити посебним решењем, сходно одредби члана 267 ЗКП у вези одредби Тарифног бр. 4 став 2 АТ.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 655/2022 од 07.07.2022. године)

Трошкови кр. поступка пред судом трећег степена

149. Питање: Да ли апелациони суд који поступа у трећем степену одлучујући о жалби на одлуку апелационог суда као суда другог степена, треба да одлучи само о трошковима суда насталим у трећем степену или о трошковима насталим у другом и трећем степену?

149. Одговор: Апелациони суд када поступа у трећем степену одлучујући о жалби на одлуку апелационог суда као суда другог степена или било ког другостепеног суда, у зависности од тога да ли се укида другостепена пресуда или се она потврђује, те да ли је другостепени суд већ одлучио о трошковима насталим пред тим судом или није, затим да ли се ради о браниоцу по службеној дужности или о изабраном браниоцу, те каква је одлука суда трећег степена, донеће одговарајућу одлуку.

Трошкови кр. поступка уколико је одбијен захтев за екстрадицију

150. Питање: Када се у поступку пружања међународне правне помоћи одбије захтев за изручење окривљеног поднет од стране земље молиље за екстрадицију окривљеног, на чији терет падају трошкови поступка на име ангажованог браниоца?

150. Одговор: Поступак екстрадиције односно изручења страног држављанина страном држави ради вођења кривичног поступка је посебан судски поступак који се по својим основним карактеристикама разликује од кривичног поступка, те када се одбијен захтев за изручење лица држави молиљи, нема законског основа за аналогну примену одредбе члана 265 ЗКП, која се примењује када овлашћени тужилац није успео са кривичноправним захтевом у кривичном поступку односно којим се прописују случајеви накнаде трошкова одбране у случају када је о кривичноправном захтеву у одређеној кривичној ствари донета мериторна судска одлука којом је поступак обустављен, одбијена оптужба или је окривљени ослобођен од оптужбе.

Како у конкретном случају кривични поступак према окривљеном није обустављен, нити је одбијена оптужба односно окривљени није ослобођен од оптужбе, а одбијање замолнице за изручење страног држављанина држави молиљи ради вођења кривичног поступка се ни на који начин не може уподобити са мериторним одлукама о кривичноправном захтеву, то нема законских услова да нужни издаци и награда браниоца окривљеног падају на терет буџетских средстава суда.

Ово посебно имајући у виду да се у конкретном случају ради о исплати награде и нужних издатака изабраног браниоца окривљеног ангажованом након што му је претходно од стране суда био постављен бранилац по службеној дужности, то је у смислу члана 266 ЗКП награду и нужне издатке дужно да плати заступано лице, обзиром да између окривљеног и његовог браниоца као и између заступаног лица и његовог пуномоћника постоји уговорни однос на основу којег се једна страна обавезује да пружи захтеване правне услуге, а друга страна да ове услуге плати.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 127/2023 од 09.03.2023. године)

ПОСТУПАК ПРОТИВ МАЛОЛЕТНИХ И МЛАЂИХ ПУНОЛЕТНИХ ЛИЦА

Трошкови кр. поступа код млађих пунолетних лица

151. Питање: Да ли се у односу на млађа пунолетна лица (у време суђења нису навршила 21 годину) могу применити одредбе члана 79 став 1 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица, у односу на трошкове кривичног поступка?

151. Одговор: На млађе пунолетно лице које у време суђења није навршило 21 годину не могу се применити одредбе члана 79 став 1 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица, те одредити да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, а имајући у виду одредбу члана 46 ЗОМ којом је прописано које одредбе наведеног Закона се примењују на млађа пунолетна лица.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 503/2021 од 18.05.2021. године)

Награда за изабраног и постављеног пуномоћника млт. оштећеног

152. Питање: Да ли се Тарифни број 8 став 2 у вези става 1 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката примењује и за изабраног пуномоћника и за пуномоћника постављеног решењем суда на основу одредбе члана 154 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица?

152. Одговор: Имајући у виду одредбу члана 154 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, као и Тарифни број 8 став 2 у вези става 1 АТ иста награда се исплаћује и за иза-

браног пуномоћника и за пуномоћника постављеног решењем суда малолетног оштећеног – 50% награде из став 1 Тарифног бр. 8 АТ.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 1287/2021 од 07.12.2021. године и Став са седнице Кривичног одељења ВКС од 31.01.2022. године)

Трошкови браниоца у поступку против малолетног лица

153. Питање: Да ли у случају када је поступак против малолетника обустављен, на терет буџетских средстава суда падају и трошкови изабраног браниоца?

153. Одговор: Како је присуство браниоца обавезно током целог поступка против малолетног лица, а имајући у виду одредба члана 79 став 1 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица и члана 261 став 2 ЗКП да трошкови поступка у које спадају и награда и нужни издаци браниоца у односу на малолетника према коме је поступак обустављен, падају на терет буџетских средстава суда, то се односи и на ситуацију када је реч о браниоцу малолетног лица које има пуномоћје.

(Одговор Врховног касационог суда на спорна питања КО Апел. судова дана 30.06.2015. године)

Трошкови кр. поступка на име изабраног пуномоћника млт. оштећеног

154. Питање: Ко сноси трошкове изабраног пуномоћника малолетног оштећеног?

154. Одговор: Правилним тумачењем одредби члана 154 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица произилази да на терет буџетских средстава падају само трошкови заступање малолетног оштећеног од стране пуномоћника који је постављен решењем

председника суда, а не и трошкови заступања малолетног оштећеног од стране изабраног пуномоћника.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 352/2020 од 27.05.2020. године).

Плаћање трошкова у кривичном поступку према малолетнику

155. Питање: Да ли суд може обавезати млт. окривљеног на плаћање трошкова кривичног поступка ако му изрекне васпитну меру?

155. Одговор: Суд може обавезати млт. окривљеног на плаћање трошкова кривичног поступка и када му изрекне васпитну меру уколико малолетник има приходе или имовину, сходно члану 79 став 2 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичној заштини малолетних лица.

Трошковник у малолетничком поступку и интереси малолетника

156. Питање: Да ли у малолетничком поступку бранилац по службеној дужности има право на накнаду за састав – поднесак – трошковник?

156. Одговор: Предметни поднесак – трошковник, којим је бранилац захтевао накнаду трошкова кривичног поступка, представља поднесак који је сачињен ради остваривања права и интереса малолетног лица у поступку, с обзиром да суд по службеној дужности није покренуо поступак за исплату трошкова, већ је то иницирао управо бранилац поменутих поднеском, па се стога не може прихватити закључак дат у побијаним решењима да је у питању радња предузета у корист браниоца, а не у сврху одбране.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 13/2021 од 26.01.2021. године)

Накнада трошкова поступка у малолетничком поступку за неодржано рочиште

157. Питање: Да ли малолетник има право на накнаду трошкова поступка из буџетских средстава које је имао на име заступања од стране стручног лица – адвоката и то трошкова на име награде браниоцу за приступ на неодржано рочиште за саслушање млт. учиниоца у ситуацији када млт. лице није приступило?

157. Одговор: Малолетник има право на накнаду трошкова кривичног поступка из буџетских средстава које је имао на име заступања од стране браниоца млт. (награда за приступ на неодржано рочиште за саслушање млт. лица).

Да би суд одредио да трошак одлагања рочишта јесте скривљени трошак млт. учиниоца и да не треба да иде на терет буџетских средстава суда, треба да донесе посебно решење о скривљеним трошковима кривичног поступка сагласно члану 263 став 2 ЗКП.

У ситуацији када суд (првостепени и другостепени) не донесе посебно решење о скривљеним трошковима поступка супротно одредби члана 441 став 4 ЗКП у вези одредбе члана 263 ЗКП и члана 79 став 1 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица и Тарифног броја 2 став 2 АТ, суд врши повреду закона.

Трошкови кривичног поступка против малолетног лица и пуномоћник оштећеног

158. Питање: У случају када се обустави истрага у малолетничком поступку, да ли изабраном пуномоћнику млт. ошт. треба исплатити трошкове на терет буџетских средстава суда?

158. Одговор: Само пуномоћнику млт. ошт. који је постављен од стране председника суда трошкови падају на терет буџетских средстава суда, дакле не и ако је реч о изабраном пуномоћнику. Дакле, имајући у виду одредбу члана 154 став 1 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица јасно произилази да на терет буџетских средстава падају само трошкови заступања млт. оштећеног лица од стране пуномоћника који

је постављен решењем Председника суда или решењем Јавног тужиоца као органа поступка, а не и трошкови заступања млт. оштећеног лица од стране изабраног браниоца, без обзира на исход поступка.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 403/2021 од 14.04.2021. године)

Награда и нужни издаци браниоца млт. учиниоца коме је изречена васпитна мера

159. Питање: Да ли награда и нужни издаци изабраном браниоцу млт. учиниоца у малолетничком поступку према коме је изречена васпитна мера падају на терет буџетских средстава?

159. Одговор: Имајући у виду члан 49 став 1 и 79 став 1 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (ЗМ), као и члан 261 став 2 тачка 7 ЗКП којим је прописано да трошкови кривичног поступка обухватају и награду и нужне издатке браниоца, при чему Закон не прави разлику између изабраног браниоца и браниоца постављеног по службеној дужности, када је млт. учиниоцу изречена васпитна мера, испуњен је услов из члана 79 став 1 ЗМ за исплату трошкова на терет буџетских средстава.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 90/2022 од 23.02.2022. године)

Обустава поступка због изреченог васпитног налога

160. Питање: Уколико је према малолетнику обустављен поступак, јер је у потпуности испунио преузети васпитни налог, ко сноси трошкове поступка?

160. Одговор: Одредбом члана 79 став 1 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица изричито је прописано у ком случају малолетник може да сноси трошкове поступка - ако је малолетнику изречена казна, без обзира да ли је у поступку према малолетнику бранилац постављен по службеној дужности или се ради о ангажованом браниоцу. Када је према малолетном лицу обустављен припремни поступак, јер је малолетник у потпуности испунио преузети васпитни налог из члана 7 став 1 тачка 3 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној за-

штити малолетних лица и према њему није изречена казна, трошкови поступка у смислу члана 79 став 1 Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица падају на терет буџетских средстава суда.

(Одлука Врховног касационог суда Кзз 105/2022 од 24.02.2022. године)

ПРЕПОРУКЕ ПРИ ДОНОШЕЊУ ОДЛУКЕ О ТРОШКОВИМА КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА

- Водите рачуна о начелу процесне економије (члан 14 став 1 ЗКП). Она подразумева да се кривични поступак предузима без непотребног расипања времена са што мање трошкова и трошења процесних субјеката као и ресурса државних органа укључених у кривични поступак (олако понављање вештачења, вишекратно испитивање сведока, неутемељено одлагање процесних радњи).
- Процесна економија није само уштеда времена, материјалних и финансијских средстава и није обавезно у корист оштећеног и његове жеље да се кривични поступак што пре оконча, већ подразумева и рационално коришћење судских и јавно тужилачких капацитета и финансијских средстава.
- Одредбе члана 16 ЗКП „оцена доказа и утврђивање чињеница“ примењују се и приликом одлучивања о трошковима кривичног поступка. То подразумева да се у кривичном поступку морају утврђивати и чињенице и тражити докази који се односе и на трошкове кривичног поступка (обавезу њиховог плаћања или ослобађања у целости или делимично од плаћања трошкова кривичног поступка). То значи да се одредбе члана 16 ЗКП „оцена доказа и утврђивање чињеница“ примењују и приликом одлучивања о трошковима кривичног поступка.
- Увек имати на уму да је одлука суда о трошковима кривичног поступка **обавезан део** изреке сваке пресуде, али и њеног образложења. Дакле, уз одлуку о главној ствари морате одлучити и о трошковима кривичног поступка (то вам је и законска обавеза). Накнадно се може одлучивати само о висини трошкова. Дужни сте да наведете врсту трошкова и тачне износе за појединачне трошкове.
- **Обавеза је** да Вам орган поступка уз оптужни акт или накнадно достави попис трошкова који су настали пред истим, као и решења о евентуалној исплати.

- Када је реч о трошковима који нису опредељени и фиксирани реалним износима (ценама, количинама, времену итд.) трудити се да ти трошкови буду реално опредељени. На тај начин се у доброј мери може утицати и на трајање кривичног поступка и на већу ефикасност, јер се у одређеној мери дестимулише претерано трошење материјалних, финансијских и људских ресурса.
- Приликом досуђивања трошкова кривичног поступка предвиђених чланом 261 став 2 тачка 5 ЗКП водити рачуна да у трошкове лечења окривљеног за време док се налази у притвору не спадају трошкови који се наплаћују из фонда за здравствено осигурање (најчешће се некритички исплаћују сви трошкови без провере коју предвиђа ЗКП и члан 25 Правилника о накнади трошкова у судским поступцима).
- Када је реч о тзв. „скривљеним трошковима“ обавезно донесите решења о томе ко сноси те трошкове, јер је то једини начин на основу којег касније можете да обавезете онога ко је скривио те трошкове и да их плати. Коначно одлучивање о трошковима приликом доношења пресуде у случају „скривљених трошкова“ уколико томе нису претходила процесна решења током првостепеног поступка немају упориште у закону.
- У случају да окривљени није платио трошкове кривичног поступка на које је обавезан правноснажном и извршном пресудом, треба иницирати извршни поступак и покушати трошкове поступка наплатити у извршном поступку.
- Судови треба да поштују и да спроводе своје одлуке које се односе на трошкове кривичног поступка. Ваша обавеза не престаје доношењем решења о трошковима кривичног поступка.
- Ради што правилније одлуке о трошковима, током поступка прибавите доказе на околности имовног стања и личних и породичних прилика окривљеног (потврда о запослењу и висини зараде, потврда да се налази на тржишту рада као незапослено лице, потврда о плаћеном порезу на имовину, потврда да није порески обвезник, изводе из МКР за децу и др.)
- Користите податке Правосудног информационог система Министарства правде Републике Србије (ПИС) који је уведен у новембру 2018. године. Њиме је електронским путем повезано укупно 19 база подата-

ка од 14 државних и правосудних органа, чиме је замењена дотадашња размена података на папиру, а сам поступак прибављања података знатно убрзан и економичан.

- Водите рачуна да је ослобађање од плаћања трошкова кривичног поступка **изузетак**, а да је правило да окривљени треба да сноси трошкове кривичног поступка којег је сам изазвао (наравно у случају да буде оглашен кривим). Стога је неопходно прибавити доказе за одлуку којом га у целости или делимично ослобађа од плаћања трошкова кривичног поступка.
- Када се суд у својој одлуци позива на члан 264 став 4 ЗКП и ослобађа окривљеног дужности плаћања трошкова поступка, то се односи само на оне трошкове који су до тада исплаћени од стране органа поступка (не на накнаду за изабраног браниоца, оштећеног као тужиоца, пуномоћника оштећеног итд.) и налазе се у попису трошкова прикључени списима - те **избегавати** „Да **сви** трошкови кр. поступка падају на терет буџетских средстава“.
- Члан 264 став 4 ЗКП предвиђа могућност да се окривљени може и **делимично ослободити од дужности накнаде трошкова кривичног поступка**, па у пракси приликом одлучивања чешће примењивати и ту могућност уколико има услова.
- Одлука о ослобађању од плаћања трошкова кривичног поступка (у целости или делимично) **мора бити образложена**. Није довољна констатација „да би се плаћањем трошкова довела у питање егзистенција окривљеног и лица које је дужан да издржава“. Треба дати образложење које има упориште у доказима који поткрепљују такав став суда.
- Одредница „доведена у питање“ (члан 264 став 4 ЗКП) се у одређеној мери ослања на слободну оцену суда, али свакако подразумева да се у списима предмета налазе подаци који се односе на физичко, породично и материјално стање окривљеног, што треба довести у везу са плаћањем трошкова кривичног поступка.
- Водити рачуна о члану **3 Правилника о накнади трошкова у судским поступцима**, који предвиђа да се трошкови надокнађују на захтев лица које сматра да има право на накнаду, те да је суд дужан да то лице поучи о праву на накнаду трошкова, посебно о могућности губитка тог права ако захтев не буде поднет у прописаном року или на прописан начин и

ту поуку и изјаву лица унети у записник. Ово упозорење треба временски орочити одређеним роком или одређеном процесном ситуацијом (нпр. за сведока на следећем главном претресу итд.).

- Обавеза је странака да истакну захтев за накнаду трошкова кривичног поступка до закључења главног претреса, а исти мора бити опредељен у смислу АТ, док је суд везан само траженим износом.
- Приликом одлучивања о трошковима кривичног поступка обавезно проверите тачност навода из трошковника нпр. да ли је уистину обављен поверљив разговор, да ли је то констатовано на записнику, да ли је и колико пута био у посети окривљеном у притвору, те да ли о томе постоји евиденција, да ли је констатовано да је извршен увид у списе предмета итд.
- Када одлучујете о трошковима кривичног поступка који се односе на разматрање списа на бројност посета и разговора са окривљеним који је у притвору, осим самог податка о несумњивом постојању тих чињеница треба водити рачуна и о њиховој нужности и неопходности, а све у циљу спречавања злоупотреба процесних овлашћења браниоца и злоупотребе право на одбрану.
- Разговори и посета окривљеном у притвору има смисла ако је у функцији припреме одбране (нпр. следећег главног претреса, испитивања сведока, рочишта, седнице већа итд.), али свакако не треба некритички уважавати и накнађивати трошкове за готово свакодневне посете. Ова питања су фактичке природе и о њима у сваком појединачном случају треба пажљиво одлучити.
- Када је реч о **паушалу** и његовој висини која је иначе опредељена Правилником Министарства правде, треба водити рачуна о томе да ти трошкови који реално постоје, али се не могу определити финансијски и материјално и нису мерљиви, ипак треба да буду у највећој могућој мери уподобљени са сложеношћу кривичног поступка, његовом дужином, осталим опредељеним трошковима кривичног поступка итд.
- Током поступка водити рачуна о законској могућности предвиђену чланом 117 став 4 ЗКП с обзиром да органи поступка некритички приликом предлагања за одређивање вештачења од стране окривљеног, браниоца, оштећеног као тужиоца или приватног тужиоца предујмљују

накнаду на терет органа поступка, иако закон предвиђа да се то може захтевати и од наведених лица.

- Потребно је у одлуци у делу одлуке о трошковима кривичног поступка (уколико се окривљени обавезе да их сноси) да се одреди рок за плаћање истих.
- Када суд одбаци оптужбу због ненадлежности, неће одлучивати о трошковима, јер одлуку о трошковима треба да донесе надлежни суд.
- У изворнику пресуде не може да стоји да ће одлука о трошковима кривичног поступка бити донета накнадно. Дакле, **само уколико недостају подаци о висини трошкова**, суд може да донесе **посебно решење** о висини трошкова, али не и да одлучи да ће одлуку о трошковима кривичног поступка донети накнадно.
- Када је одбачена кривична пријава, орган поступка мора одлучити о трошковима кривичног поступка. Не може га одбити, јер су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до завршетка (члан 261 став 1 ЗКП), а поступак обухвата и предистражни и кривични поступак (члан 2 став 1 тачка 14 ЗКП).
- Приликом досуђивања награде и трошкова вештаку, пажљиво у сваком конкретном случају утврдити да ли је њихов захтев у складу са Правилником о накнади трошкова у судским поступцима и Правилником о накнади трошкова вештака, и уколико није, кориговати га својим решењем. Дакле, када се одређују трошкови вештачења, треба водити рачуна да висина и начин накнаде трошкова и висина награде за вештачење буде у складу са прописима којима је уређена накнада трошкова у судском поступку.
- Другостепени суд не може по службеној дужности да испитује одлуку о трошковима кривичног поступка.
- Суд правног лека о трошковима пред тим судом одлучује само уколико се кривичноправна ствар правноснажно оконча пред тим судом.
- Бранилац нема право да тражи „материјалне трошкове“ – трошкове формирања предмета и друго.
- Захтев за накнаду трошкова „спремања и доставе хране и на име накнаде трошкова куповине намирница и хране у притворској кантини (посебна исхрана)“ је неоснован ако из утврђеног чињеничног стања следи да није била потребна посебна исхрана, а окривљеном је као и оста-

лим притвореницима, исхрана била омогућена у притворској јединици у којој се налази.

- Приликом доношења коначне одлуке у поступцима у којима се окривљеном суди у одсуству, уколико постоје подаци о имовини, окривљени се може обавезати да накнади трошкове кривичног поступка (у целисти или делимично), пошто је уочена пракса да судови **некритички** одређују да сви трошкови падају на терет буџета.
- Оштећени се не може жалити на трошкове кривичног поступка у делу који се односи на одмерени паушални износ, јер се тај износ досуђује и наплаћује у корист заједнице, а не у корист оштећеног.
- Браниоцу по служеној дужности се трошкови, нужни издаци и награда предујмљују од стране органа поступка који га је поставио окривљеном (сем пред судом правном лека када се примењује члан 267 ЗКП).
- Изрека решења о трошковима кривичног поступка (окривљеном, оштећеном, сведоку, вештаку и др.) не треба да садржи и налог рачуноводству да се исплати изврши на одређени текући рачун, назив Банке и др. (такву обавезу не предвиђа ЗКП) - тек након правноснажности решења издаје се **наредба рачуноводству** са свим неопходним подацима.
- Имајући у виду одредбу члана 262 став 1 ЗКП, увек када у списима предмета постоји попис трошкова и захтев лица за накнаду трошкова поступка, о истима одлучити, а само **изузетно када недостају ти подаци, о њима треба одлучити посебним решењем**. У пракси је уочена све чешћа појава да и уколико се располаже свим подацима о висини трошкова поступка, судови доносе одлуку да ће о висини одлучити посебним решењем, што је супротно члану 14 став 1 ЗКП.
- Чланом 265 став 3 ЗКП је прецизно утврђено у којој процесној ситуацији трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда у поступцима по приватној тужби.

НАПОМЕНЕ:

Трошкови кривичног поступка на начин како су предвиђени и фиксирани АТ, нису у складу са правном регулативом и праксом европских држава. У 42 од 47 држава чланица Савета Европе, накнада за адвокатске услуге се слободно уговара. У државама чланицама Европске уније, као и у државама кандидатима за чланство, јавља се снажан тренд да учине отклон према фиксним тарифама.

У неким државама Европске уније постоје „препоручене тарифе за услуге“ које одређује или министарство правде или професионално тело. Ове „препоручене тарифе“ су заправо водич за кориснике као и за судије при одмеравању трошкова и служе као „основна скала“ у случајевима када договор између адвоката и клијента није постигнут.

Плаћање по рочишту или поднеску, а према тарифи је у супротности са мишљењем Консултативног већа европских судија (ССЈЕ) да тарифе адвоката треба да буду одређене на такав начин да „не охрабрују предузимање непотребних процесних корака“.

Адвокати и судски вештаци не треба да региструју трошковнике које подносе суду у Централни регистар фактура (ЦРФ) јер то нису комерцијалне трансакције.

Сматрамо да би било неопходно да се АТ уподоби законским одредбама које се односе на награду браниоца у малолетничком поступку, имајући у виду да се трошковници за обављене услуге тарифирају по запрећеним казнама предвиђеним Кривичним закоником за кривична дела за која се води поступак против малолетника, док Закон о малолетним учиниоцима и кривичноправној заштити малолетних лица (као *lex specialis*) искључује могућност изрицања затворских казни у малолетничким поступцима.

АУТОРИ

ПРОПИСИ

**који се користе приликом одлучивања о трошковима
кривичног поступка**

**ЗАКОН О МАЛОЛЕТНИМ УЧИНИОЦИМА
КРИВИЧНИХ ДЕЛА И КРИВИЧНОЈ ЗАШТИТИ
МАЛОЛЕТНИХ ЛИЦА
(„Сл .гласник РС“ бр.85/2005)**

Члан 79

Суд може малолетника обавезати на плаћање трошкова кривичног поступка и на испуњење имовинско правног захтева само ако је малолетнику изрекао казну. Ако је према малолетнику изречена васпитна мера или је поступак обустављен, трошкови поступка падају на терет буџетских средстава, а оштећени се ради остваривања имовинскоправног захтева упућује на парнични поступак.

Ако малолетник има приходе или имовину, суд може одредити да плати трошкове поступка и испуни имовинскоправни захтев и кад према њему изрекне васпитну меру, односно када веће за малолетнике нађе да није целисходно изрећи малолетнику казну малолетничког затвора, нити васпитну меру.

Члан 154

Малолетно лице као оштећени мора имати пуномоћника од првог саслушања окривљеног.

У случају да малолетно лице нема пуномоћника, њега ће решењем из реда адвоката који су стекли посебна знања из области права детета и кривично правне заштите малолетних лица, поставити председник суда. Трошкови заступања падају на терет буџетских средстава суда.

ТАРИФА О НАГРАДАМА И НАКНАДАМА ТРОШКОВА ЗА РАД АДВОКАТА

("Сл . гласник РС", бр. 121/2012, 99/2020 и 37/2021)

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Тарифом се одређује начин вредновања, обрачунавања и плаћања награда за адвокатске услуге и накнада трошкова за рад адвоката или адвокатског ортачког друштва (у даљем тексту: адвокат).

Члан 2

Награда и накнада трошкова адвокату припадају за радње обављене по пуномоћју, решењу надлежног органа, усменом или писменом налогу странке.

Странка или надлежни орган, дужни су да адвокату плате и награду и накнаду трошкова.

Члан 3

Када пружа правну помоћ у иностраној држави, адвокат може применити ову тарифу или адвокатску тарифу те државе.

Када пружа правну помоћ иностраним правним или физичким лицима на територији Републике Србије, адвокат може применити ову тарифу или адвокатску тарифу државе у којој се налази седиште односно пребивалиште странке.

О примени иностране адвокатске тарифе адвокат са странком закључује писмени уговор.

ІІ НАГРАДА ЗА РАД АДВОКАТА

Члан 4

Висина награде за рад адвоката одређује се Тарифом којом се утврђује број поена за поједине радње адвоката, с тим да за састављање изјава воље (уго-

вора, исправа једностраних или двостраних, завештања и сл.) адвокат може награду обрачунати у процентуалном износу од вредности предмета изјаве воље.

Адвокат може у писменом облику са странком уговорити награду у износу који је мањи од износа прописаног Тарифом, али не мањи од 50% тог износа или у износу који је већи од износа прописаног Тарифом, али не већи од пеструког износа.

Када досуђују трошкове странци која је успела у поступку - судови или други државни органи нису обавезни да примене уговор о висини награде нити уговор о примени иностране адвокатске тарифе.

Члан 5

За пружање континуиране правне помоћи, адвокат може са странком уговорити награду у паушалном износу. Овако уговорена награда не може се односити на радње заступања пред судовима и државним органима.

Уговори о висини награде у паушалном износу производе правно дејство само ако су закључени у писменом облику и ако садрже опис радњи или послова на које се адвокат обавезао да предузима.

Члан 6

Адвокат може у писменом облику са странком уговорити награду за рад на основу сатнице која не може бити мања од 150 поена за сваки започети сат.

Члан 7

У имовинскоправним предметима адвокат може у писменом облику са странком уговорити награду за рад у сразмери (проценту) са успехом у поступку односно са успехом у правним радњама које ће за странку предузети, с тим да уговорени проценат не може бити већи од 30%.

III НАКНАДА ТРОШКОВА

Члан 8

Адвокату припада накнада за стварне трошкове који су били потребни за обављање поверених му послова.

Члан 9

За обављање послова изван седишта адвокатске канцеларије, адвокату припада накнада за превоз, накнада за смештај, накнада за одсуствовање из адвокатске канцеларије и дневнице и то:

- за превоз у међумесном саобраћају - у висини цене превоза превозним средством по избору адвоката;
- за превоз у месном саобраћају - у висини цене такси превоза;
- за превоз сопственим возилом - у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру;
- за смештај - у висини цене хотелског смештаја, осим хотела са пет и више звездица;
- за одсуствовање из канцеларије - у висини од 50 поена за сваки започети сат, а највише десет сати дневно;
- за поштанске, телефонске, банкарске и сличне услуге према плаћеним рачунима;
- дневнице - исто као и запосленима у државним органима и изабраним, односно постављеним лицима.

IV НАПЛАТА НАГРАДЕ И НАКНАДЕ ТРОШКОВА

Члан 10

Награда и накнада трошкова се могу плаћати унапред или након извршене радње и насталих трошкова.

Адвокат је овлашћен да од странке затражи и унапред прими новчана средства на име обезбеђења наплате будуће награде и трошкова који ће настати приликом заступања.

Моменат сачињавања обрачуна између адвоката и странке има се сматрати тренутком наплате трошкова и награде адвоката.

Члан 11

Висина награде за рад адвоката утврђује се према важећој тарифи у време обрачуна.

Члан 12

Досуда и наплата трошкова поступка на терет противне странке не утиче на обрачун и наплату награде и трошкова између адвоката и странке.

На захтев странке адвокат је дужан саставити писмени обрачун награде и трошкова за извршени рад уз приказ Тарифе.

Адвокат, кога Адвокатска комора именује као заступника или браниоца странке која је неспособна за плаћање из социјалних разлога, нема право да од те странке или од Адвокатске коморе тражи награду за заступање.

Члан 13

Адвокат који је обвезник пореза на додату вредност има право додати припадајући порез на додату вредност на извршени обрачун награде и трошкова.

V ПРИМЕНА ТАРИФЕ И ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14

Тарифу о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката доноси Управни одбор Адвокатске коморе Србије.

Вредност поена утврђује Управни одбор Адвокатске коморе Србије.

Управни одбор Адвокатске коморе Србије даје аутентично тумачење Тарифе.

Члан 15

Вредност једног поена износи 30,00 динара.

Члан 16

Тарифа ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Члан 17

Ступањем на снагу ове тарифе престаје да важи Тарифа о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени лист СРЈ", бр. 54/98, 75/99, 8/2001 и 11/2002, "Службени лист СЦГ", бр. 32/2003, 58/2004 и 5/2006 и "Службени гласник РС", бр. 129/2007, 53/2010 и 15/2012).

АДВОКАТСКА ТАРИФА

Основица за обрачун награде

Тарифни број 1

Адвокату припада награда у зависности од висине запрећене казне за кривично дело и то:

Запрећена казна - Награда

- за казну до 3 године затвора - 550 поена
- за казну преко 3 до 5 година затвора - 750 поена
- за казну преко 5 до 10 година затвора - 1.000 поена
- за казну преко 10 до 15 година затвора - 1.500 поена
- за казну преко 15 година затвора - 2.000 поена

Одбрана окривљеног у предкривичном - предистражном и истражном поступку

Тарифни број 2

Под процесном радњом, у смислу одредби Тарифног броја 2, 7 и 8 ове тарифе, подразумева се свака радње полиције, тужиоца или суда о чијем предузимању се сачињава посебан записник.

За сваку одржану процесну радњу којој је присуствовао адвокату припада награда из Тарифног броја 1, а за сваку неодржану процесну радњу којој је приступио адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1.

За присуствовање и приступање процесним радњама, поред награде за одбрану, адвокату припада и награда у износу од 50 поена за сваки започети сат рачунајући од времена када је процесна радња била заказана.

У случају када полиција, тужилац или суд предузимају више процесних радњи сукцесивно, адвокату припада прописани износ награде за сваку појединачну процесну радњу којој је присуствовао или приступио.

У случају неодржавања процесне радње, адвокат је дужан да од полиције, тужиоца или суда затражи сачињавање записника или службене белешке у којој ће се констатовати да процесна радња није одржана и да је адвокат приступио - како би му, на основу сачињеног записника или службене белешке, могла бити призната награда.

Одбрана окривљеног на главном претресу и на седници већа

Тарифни број 3

За сваки одржани главни претрес или седницу већа којима је присуствовао адвокату припада награда из Тарифног броја 1, а за сваки неодржан главни претрес или седницу већа а на које је приступио адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1.

За присуствовање главним претресима или седницама већа, поред награде за одбрану, адвокату припада и награда у износу од 50 поена за сваки започети сат, рачунајући од времена када је почетак главног претреса или седнице већа био заказан.

Састављање поднесака

Тарифни број 4

Адвокату припада награда из Тарифног броја 1 за састављање:

- кривичне пријаве,
- приватне тужбе,
- захтева за спровођење истраге,
- предлога за предузимање истражних радњи,

- предлога за закључење споразума о признању кривице,
- оптужнице,
- оптужног предлога,
- одговора на оптужницу,
- предлога за укидање притвора,
- писмене одбране,
- образложених поднесака којима се указује на чињенице које говоре у прилог одбрани,
- молбе ради одлагања извршења казне затвора,
- предлога за извршење казне затвора без напуштања просторија у којима осумњичени станује,
- молбе за условни отпуст,
- тужбе за судску заштиту повреде права осумњиченог лица,
- захтева за рехабилитацију.

Адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1 за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

Састављање правних лекова

Тарифни број 5

Адвокату припада награда из Тарифног броја 1 за састављање:

- жалбе против решења о задржавању,
- жалбе против решења о одређивању или продужењу притвора,
- жалбе против решење о спровођењу истраге,
- приговора на оптужницу,
- одговора на жалбу,
- жалбе оштећеног,
- одговора на захтев за понављање кривичног поступка,
- молбе за помиловање.

Адвокату припада награда из Тарифног броја 1 увећана за 100% за састављање:

- жалбе против пресуде,
- жалбе против решења којим се изриче мера безбедности или васпитна мера,
- жалбе против решења о одузимању имовинске користи проистекле из кривичног дела,
- захтева за понављање кривичног поступка,
- предлога за подизање захтева за заштиту законитости.

Разговор са окривљеним који је лишен слободе

Тарифни број 6

Адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1 за сваки обављени разговор са окривљеним који је лишен слободе или се налази у притвору.

Одбрана више окривљених

Тарифни број 7

Када адвокат брани више окривљених, награда му се по овом основу додатно увећава за сваку радњу коју предузима за по 50% за другог и сваког наредног окривљеног.

У случају из става 1 овог тарифног броја увећан износ награде се обрачунава у односу на сваку процесну радњу понаособ тако што се награда за одбрану једног окривљеног увећава процентом који одговара броју окривљених које адвокат брани у тренутку када се процесна радња предузима.

Заступање оштећеног, оштећеног као тужиоца и приватног тужиоца

Тарифни број 8

За заступање оштећеног као тужиоца и приватног тужиоца адвокату припада награда као и за одбрану окривљеног.

За заступање оштећеног адвокату припада 50% награде из става 1 овог тарифног броја.

Када адвокат заступа више странака, награда му се по овом основу додатно увећава за сваку радњу коју предузима за по 50% за другу и сваку наредну странку. У овом случају, увећан износ награде се обрачунава у односу на сваку процесну радњу понаособ тако што се награда за заступање једне странке увећава процентом који одговара броју странака које адвокат заступа у тренутку када се процесна радња предузима.

Разматрање списка

Тарифни број 79

За прегледање и разматрање списка предмета, адвокату припада 50% награде прописане за поднеске којима се покреће поступак чији списи се разматрају.

За прегледање земљишних и осталих јавних књига, за прибављање извода или преписа из јавних књига или списка, било у аналогном или дигиталном облику, за утврђивање правноснажности или извршности одлука, адвокату припада 20% награде прописане за поднеске којима се покреће поступак у којем су одлуке донете односно за чије покретање поступка се списи разматрају.

ПРАВИЛНИК О НАКНАДИ ТРОШКОВА У СУДСКИМ ПОСТУПЦИМА

(«Сл .гласник РС» бр. 9/2016, 62/2016, 13/2020)

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим правилником прописују се услови за накнаду и висина накнаде трошкова који у судским поступцима припадају сведоку, вештаку, стручном саветнику, преводиоцу, тумачу и стручном лицу; награда вештаку, стручном саветнику, преводиоцу, тумачу и стручном лицу; накнада трошкова приватном тужиоцу, оштећеном као тужиоцу, оштећеном и окривљеном у кривичном поступку; накнада трошкова странци и умешачу у парничном поступку; накнада трошкова и награда браниоцу, пуномоћнику и законском заступнику у парничном и кривичном поступку; накнада трошкова суду за вршење радњи ван зграде суда.

Овим правилником прописују се и накнада трошкова лечења окривљеног који је у притвору, накнада других трошкова у кривичном поступку, висина паушалног износа у складу са Закоником о кривичном поступку и Законом о прекршајима, предујам за трошкове извршења у складу са Законом о извршењу и обебеђењу и накнада трошкова објављивања судских одлука.

Члан 2

Трошкови се надокнађују под условима који су одређени законом, другим прописом и овим правилником.

Члан 3

Трошкови се надокнађују на захтев лица које сматра да има право на накнаду.

Суд је дужан да то лице поучи о праву на накнаду трошкова, посебно о могућности губитка права ако захтев не буде поднет у прописаном року или на прописан начин.

Поука и изјава лица коју оно да о његовим правом на накнаду трошкова уносе се у записник.

Члан 4

Одредбе овог правилника сходно се примењују и на накнаду трошкова и награду који су настали у предистражном и кривичном поступку који води јавно тужилаштво или други орган поступка.

ТРОШКОВИ УЧЕСНИКА У ПОСТУПКУ

Врсте трошкова

Члан 5

Трошкове сведока, вештака, преводиоца, тумача, стручног саветника и стручног лица (у даљем тексту: учесник у поступку) чине путни трошкови, трошкови за исхрану и преноћиште и изгубљена зарада.

Вештаку, преводиоцу, тумачу и стручном лицу припадају и трошкови непосредног вршења радње у поступку (вештачење, превођење, тумачење, давање објашњења).

Путни трошкови

Члан 6

Путне трошкове чине трошкови путовања учесника у поступку средством јавног превоза од места пребивалишта, односно боравишта до места извршења радње и трошкови повратка, као и трошкови путовања унутар места пребивалишта.

Члан 7

Надокнађују се трошкови путовања најкраћим путем и најекономичнијим средством јавног превоза.

Путни трошкови надокнађују се у висини стварних издатака за путовање, који се утврђују на основу превозне карте или на други погодан начин.

Путни трошкови не надокнађују се учеснику у поступку који има право на сталну бесплатну возњу у јавном превозу.

Члан 8

Ако средство јавног превоза не постоји, не саобраћа у погодно време или из других разлога није доступно, путни трошкови надокнађују се према броју пређених километара најкраћим путем (километража).

Километража се надокнађује у износу од 10% од цене једног литра најквалитетнијег бензина по пређеном или започетом километру.

Трошкови за исхрану и преноћиште

Члан 9

Трошкови за исхрану надокнађују се учеснику у поступку који је ван места пребивалишта или боравишта, односно адресе стана морао да проведе више од осам часова, рачунајући и време потребно за долазак у место извршења радње и време потребно за повратак.

Трошкови за преноћиште надокнађују се учеснику у поступку који није могао истог дана да се врати у место пребивалишта, односно боравишта, као и ако је за извршење радње било потребно вишедневно одсуствовање из места пребивалишта, односно боравишта.

Трошкови за исхрану надокнађују се у висини дневнице за службено путовање у земљи, прописане Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника.

Трошкови за преноћиште надокнађују се према висини цене за преноћиште и доручак у хотелу до четири звезде, на основу приложеног рачуна.

Изгубљена зарада

Члан 10

Изгубљена зарада надокнађује се учеснику у поступку који је у радном односу, који је земљорадник или предузетник или који остварује зараду на други начин у складу са законом.

Члан 11

Лицу у радном односу зараду надокнађује послодавац.

Послодавац има право да од суда, односно другог органа који води поступак захтева надокнаду износа који је лицу у радном односу исплатио на име накнаде зараде.

Члан 12

Земљораднику, предузетнику и лицу које на други начин остварује зараду у складу са законом, изгубљена зарада одређује се сразмерно изгубљеном времену, при чему се води рачуна о врсти занимања и дневној заради.

Трошкови за пратиоца

Члан 13

Учеснику у поступку који има право на помоћ и негу према прописима о пензијском и инвалидском осигурању, надокнађују се и путни трошкови, трошкови за исхрану и преноћиште и изгубљена зарада пратиоца.

Непосредни трошкови вештачења

Члан 14

На име непосредних трошкова вештачења, вештаку, правном лицу или државном органу се надокнађују издаци за утрошени материјал и други стварни издаци.

Суд о висини трошкова одлучује на основу поднетог захтева за накнаду трошкова вештачења и приложених доказа.

Члан 15
(Брисан)

Трошкови превођења, тумачења и давања објашњења.

Члан 16

Преводиоцу, тумачу и стручном лицу за давање обавештења надокнађују се и издаци за утрошени материјал и други стварни издаци.

Награда учесника у поступку

Члан 17

Поред трошкова поступка, вештаку, преводиоцу, тумачу и стручном саветнику припада и награда.

Члан 18

Вештаку се награда одређује тако што се основица за обрачун награде дели бројем радних часова у месецу који је претходио вештачењу, па се тако добијен износ множи бројем часова који су били неопходни за вештачење.

Основица за обрачун награде јесте двоструки износ просечне месечне зараде по запосленом у Републици Србији, без пореза и доприноса, исплаћене за месец који је претходио вештачењу према подацима органа надлежног за послове статистике.

За вештачење које је неопходно обавити у отежаним условима (ноћу, у изузетно неповољним временским приликама и сл.) и за вештачење које је неопходно обавити недељом и празником, награда се увећава до 100%.

Кад је вештачење поверено правном лицу или државном органу, суд о висини награде одлучује на основу образложеног поднетог захтева за награду за обављено вештачење.

Вештаку у кривичном поступку у коме је посебним законом одређено да поступа јавно тужилаштво посебне надлежности припада награда која може бити двоструко виша од награде из ст. 1 и 2 овог члана.

Члан 19

Стручни саветник има право на награду од 50% награде вештака.

Награда стручном лицу одређује се сходном применом одредаба о одређивању награде вештаку (члан 18).

Награда преводиоцу и тумачу одређује се по посебном пропису.

Преводиоцу и тумачу у кривичном поступку у коме је посебним законом одређено да поступа јавно тужилаштво посебне надлежности припада награда која може бити двоструко виша од награде из става 3 овог члана.

Трошкови и награда за учествовање у радњама у више предмета

Члан 20

Учеснику у поступку који је вршио радње у више предмета, истог дана или више узастопних дана, трошкови и награда надокнађују се сразмерно времену утрошеном на појединачни предмет.

Трошкови приватног тужиоца, оштећеног као тужиоца, оштећеног у кривичном поступку и окривљеног

Члан 21

Накнада за нужне издатке која припада приватном тужиоцу, оштећеном као тужиоцу, оштећеном и окривљеном у кривичном поступку обухвата накнаду путних трошкова, трошкова за исхрану и преноћиште и накнаду изгубљене зараде по одредбама овог правилника (чл. 6-13).

Трошкови и награда браниоца и пуномоћника и трошкови законског заступника

Члан 23

Накнада за нужне издатке који припадају браниоцу, пуномоћницима оштећених као тужилаца, постављеним пуномоћницима посебно осетљивих сведока у кривичном поступку, пуномоћницима странака у парничном поступку, пуномоћницима оштећених у кривичном поступку и пуномоћницима у пар-

ничном поступку, који нису адвокати, и накнада за нужне издатке која припадају законском заступнику у кривичном и парничном поступку, обухвата накнаду путних трошкова, трошкова за исхрану и преноћиште и накнаду изгубљене зараде по одредбама овог правилника (чл. 6-13).

Браниоцу, пуномоћнику који је адвокат и правобраниоцу трошкови и награда одређују се по тарифи о наградама и накнади трошкова за рад адвоката.

Браниоцу постављеном по службеној дужности награда се исплаћује по правноснажности решења о његовом разрешењу из средстава органа поступка, који их наплаћује касније од лица које је дужно да их накнади у складу са одлуком о трошковима кривичног поступка.

Трошкови суда за извршење радњи ван зграде суда

Члан 24

Суду се, за извршење радњи изван зграде суда (увиђај и сл.), трошкови превоза и дневнице судија и запослених у суду надокнађују по посебним прописима.

Трошкови употребе службеног возила суда надокнађују се у висини стварних издатака.

Кад је потребно да се радња изван зграде суда хитно изврши, а није доступно средство јавног превоза или службено возило суда, путни трошкови надокнађују се по одредбама овог правилника (члан 8).

Трошкови лечења и превоза окривљеног и његовог довођења

Члан 25

Трошкове лечења окривљеног који је у притвору, а није здравствено осигуран, чине:

- а) трошкови лечења окривљеног у здравственој установи;
- б) трошкови смештаја окривљеног у здравствену установу ради вештачења;
- в) трошкови порођаја окривљене;

г) трошкови превоза окривљеног до здравствене установе и трошкови повратка.

Трошкови лечења, смештаја и порођаја надокнађују се на основу рачуна здравствене установе, а превоза окривљеног - по одредбама овог правилника (чл. 7 и 8).

Издаци за довођење окривљеног надокнађују се по одредбама посебних прописа.

Други трошкови кривичног поступка

Члан 26

Трошкови техничког прегледа возила и анализе узорака надокнађују се на основу рачуна лица које је извршило технички преглед или анализу узорака.

Трошкови превоза леша до места обдукције надокнађују се по одредбама овог правилника (члан 8).

Паушални износ

Члан 27

Паушални износ, у складу са Законом о кривичном поступку, утврђује се у висини од 5.000 до 50.000 динара.

Паушални износ, у складу са Законом о прекршајном поступку, утврђује се у висини до 12.000 динара.

Висина паушалног износа у конкретном поступку утврђује се у зависности од сложености и трајања поступка и од имовног стања лица обавезног да плати паушални износ.

Паушални износ уплаћује се на рачун суда који је донео првостепену одлуку.

Предујам за трошкове извршења

Члан 28

Предујам за трошкове извршења, које плаћа извршни поверилац, уплаћује се на депозитни рачун суда.

Доказ о уплати предујма за трошкове извршења, извршни поверилац доставља суду заједно с предлогом за извршење, односно у року од три дана од дана пријема закључка којим је суд одредио или променио средство извршења.

Ако предујмљени износ средстава није довољан за спровођење извршења, суд позива извршног повериоца да у одређеном року доплати потребан износ средстава.

Извршни поверилац који није сигуран у висину предујма, може уз предлог за извршење, односно пре исплате предујма према закључку којим је суд одредио или променио средство извршења, тражити од суда да он одреди висину и рок уплате предујма.

Када је извршни поверилац уз предлог за извршење поднео и захтев за ослобађање од плаћања трошкова поступка, обавеза уплате предујма одлаже се до доношења одлуке о том захтеву.

Члан 29

Трошкови извршења могу се предујмити за извршење:

а) на покретним стварима, ради:

- употребе службеног возила;
- употребе сопственог возила судског извршитеља;
- превоза заплених ствари по фактури превозника;
- утовара и истовара ствари по фактури даваоца услуге;
- плаћања услуге овлашћеног бравара по фактури, ако се принудно отвара стан;
- чувања и складиштења ствари, по фактури складиштара;
- оглашавања продаје ствари у средствима јавног информисања и сл.

б) на непокретности извршног дужника, ради:

- процене вредности непокретности;
- оглашавања продаје у средствима јавног информисања;
- наплате трошкова наведених у тачки а) овог члана.

в) обавезе на чињење, ради:

- изласка стручног лица, геодете, на терен;
- употребе службеног возила;
- употребе сопственог возила судског извршитеља и сл.

Трошкови објављивања судских одлука

Члан 30

Кад је прописано да се судске одлуке објављују у средствима јавног информисања, трошкови за објављивање одређују се према цени огласа, на основу рачуна издатог за објављивање судске одлуке.

Захтев за накнаду трошкова и за награду

Члан 31

Лице подноси захтев за накнаду трошкова одмах по извршеној радњи због које је учествовао у поступку. Лицу које је у радном односу одмах се, ради остваривања права на накнаду зараде, издаје потврда о времену које је провело учествујући у поступку.

Кад је радња предузета пред замољеним органом, у потврди о времену проведеном у поступку назначава се који суд води поступак, уз упозорење да захтев за надокнаду износа исплаћеног на име накнаде зараде треба њему упутити.

Службена лица подnose захтев за накнаду путних трошкова у року прописаном Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника.

Државни органи и правна лица који имају право на накнаду трошкова подnose захтев у року одређеном посебним прописима.

Захтев за награду подноси се по одредбама закона који уређују судске поступке.

Члан 32

Ради остваривања права на накнаду трошкова и за награду, уз захтев се подносе и докази којима се правдају учињени издаци, односно износ награде обрачунате по одредбама овог правилника (рачуни, карте за превоз, трошковници и др.).

Исплата трошкова

Члан 33

О захтеву за накнаду трошкова и за награду суд одлучује посебним решењем, на основу кога се исплаћују трошкови.

Кад се радња у поступку врши пред замољеним органом, о захтеву одлучује замољени орган.

Члан 34

Кад замољени орган одлучује о захтеву за накнаду трошкова и о награди, а суд који води поступак унапред не достави износ потребан за покриће, замољени орган исплаћује из својих средстава трошкове и награду.

Суд који води поступак дужан је да замољеном органу на његов захтев на докнади исплаћени износ.

Члан 35

Сви трошкови који су исплаћени из средстава суда уносе се у посебан спис трошкова који се прилаже спису.

Члан 36

Приватни тужилац унапред исплаћује све трошкове које унапред исплаћује суд у кривичном поступку за кривична дела која се гоне по службеној дужности.

Завршне одредбе

Члан 37

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о накнади трошкова у судским поступцима („Службени гласник РС“, бр. 57/03 и 69/11).

Члан 38.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ПРАВИЛНИК О ВИСИНИ НАГРАДЕ ЗА РАД АДВОКАТА ЗА ОДБРАНЕ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ

(„Сл. гласник РС“ бр. 23/2014)

Члан 1

Адвокат који је постављен за браниоца по службеној дужности у кривичном поступку има право на новчану награду у износу од 50% од награде предвиђене Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката коју доноси Адвокатска комора Србије.

Члан 2

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о висини награде за рад адвоката за одбране по службеној дужности („Службени гласник РС“, бр. 2/04, 32/04, 8/05, 10/06, 53/06 и 104/06).

Члан 3

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ЗАКЉУЧАК

Кривичног одељења Врховног касационог суда од

28.02.2020. године

Трошкове поступка на име ангажовања браниоца по службеној дужности сноси и исплаћује на захтев браниоца из буџетских средстава, орган (полиција, ЈТ или суд) који га је поставио, односно пред којим су предузете радње браниоца.

Орган поступка нужне издатке исплаћује унапред, док награду браниоцу за обављене радње у поступку **мора** исплатити након њиховог предузимања, а најкасније окончањем фазе поступка пред тим органом или разрешењем браниоца, те исте уноси у попис који се прилаже спису.

У свакој пресуди или решењу које одговара пресуди, мора се одлучити о томе ко сноси трошкове поступка (члан 262 ЗКП).

Образложење

С обзиром на то да је у поступању како нижестепених судова, тако и органа поступка, дошло до неједнакости у погледу одлучивања о исплати трошкова одбране по службеној дужности, то је ВКС на седници одељења донео закључке усмерене да судовима и органима који одлучују послуже инструктивно, а све у циљу уједначавања поступања.

Најчешће питање које је изазвало одређене недоумице јесте питање обавезе исплате трошкова бранилаца по службеној дужности који су поступали у току кривичног поступка у разним његовим фазама.

Када је реч о поступању у предистражном поступку, законодавац је јасно прописао члан 261 став 6 ЗКП да трошкове предистражног поступка који се одnose на награду и нужне издатке браниоца кога је одредила полиција исплаћује тај орган, па у том смислу сваког браниоца који би се евентуално обратио тужилаштву у истражном поступку, односно суду у даљем току поступка, треба упутити на орган полиције ради исплате трошкова, који орган је иако то није стриктно прописано, у смислу члана 261 став 4 дужан затим да доказ о томе приложи списима предмета.

Када је реч о поступању у даљем току поступка, уз чињеницу да је истражни поступак из надлежности суда прешао у руке тужиоца, који се у овој фази појављује као орган поступка, а касније након потврђивања оптужнице као странка, законодавац је остао недоречен.

Наиме, чланом 261 став 4 ЗКП, прописано је коју врсту трошкова је орган поступка дужан да исплати унапред, уз обавезу органа поступка да унапред исплаћене трошкове унесе у попис који ће приложити списима. Наведена одредба односи се на све фазе поступка, без обзира ко је у којој фази орган поступка, а када је реч о врсти трошкова који се предујмљују, везано за браниоце по службеној дужности, предвиђено је да се унапред исплаћују само нужни издаци постављених бранилаца.

Стога се појавила дилема око исплате награде за браниоце по службеној дужности. Из наведене одредбе јасно произилази да се награда не исплаћује унапред. Међутим, у пракси ни не постоје случајеви захтева за исплатом награде унапред, већ се ради о захтевима бранилаца по службеној дужности за исплату накнада и награда накнадно, односно након што су извршили радње због којих су били постављени.

Имајући то у виду, закључак је да је орган поступка тај који доноси решење о исплати трошкова браниоца по службеној дужности на његов захтев без обзира на фазу поступка, те да је иако то није стриктно прописано, у смислу члана 261 став 4 ЗКП дужан затим да доказ о томе приложи списима предмета. То може бити како суд у фази након потврђивања оптужнице, тако и тужилац у фази истраге. Ово тим пре ако се има у виду да се неретко поступак окончава управо у фази истраге, наредбом о обустави, закључењем споразума и др., где суд или уопште није укључен или је његова одлука кроз поступање судије за претходни поступак минимална, као и да окривљени често ангажују браниоца чиме улога браниоца по службеној дужности престаје, те се исти пред судом ни не појављује.

Посебно је потребно нагласити да решење о исплати браниоца по службеној дужности није одлука о трошковима поступка за коју је једино и искључиво надлежан суд, те да следствено томе не постоје законске препреке за доношење таквог решења. У том смислу сваког браниоца који би се евентуално обратио суду за трошкове настале у фази истраге, треба упутити на орган истраге ради исплате трошкова.

Везано за трећи став овог закључка, а како се у пракси често могу видети пресуде (или решења која одговарају пресуди) које уопште не садрже одлуку о трошковима поступка, потребно је нагласити да је чланом 262 став 1 ЗКП прописана обавеза суда да у одлуци којом окончава кривични поступак одлучи и о основу односно о томе ко ће сносити трошкове поступка, те да је накнадно решење о трошковима могуће донети само у погледу висине трошкова, о чијем је основу већ одлучено.

**ПРЕДСЕДНИК
КРИВИЧНОГ ОДЕЉЕЊА
ВРХОВНОГ КАСАЦИОНОГ СУДА
Бата Цветковић**

ПРИМЕРИ

аутор **Јасмина Васовић**

судија Врховног касационог суда

* **претходна напомена аутора:** сви новчани износи који се налазе у обрасцима дати су потпуно произвољно као пример (не у складу са висином трошкова прописаном правилником, ТТ и АТ), а обрасци су орјентационог карактера

ОБРАСЦИ ЗА ИЗРЕКУ ПРВОСТЕПЕНЕ ПРЕСУДЕ (ОДЛУКА О ТРОШКОВИМА)

1. Пресуда којом је окривљени оглашен кривим и осуђен

а) На основу члана 264 став 1 ЗКП у вези члана 262 став 1 ЗКП обавезује се окривљени АА да суду накнади трошкове кривичног поступка у износу од укупно 25.000,00 (двадесетпетхиљада) динара, као и судски паушал у износ од 5.000,00 (петхиљада) динара, Првом ОЈТ у Београду накнади трошкове кривичног поступка у износу од укупно 15.000,00 (петнаестхиљада) динара, те да оштећеном 33 накнади трошкове заступања од стране пуномоћника адвоката у укупном износу од 20.000,00 (двадесетхиљада) динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

* врсте трошкова садржане у укупним износима, као и тачно одређене износе за сваку врсту трошка и предузете радње, суд је дужан да наведе у образложењу

* уколико је више окривљених, они ће бити обавезани да појединачно плате свој део трошкова кривичног поступка, а у ситуацији када то није могуће они ће бити обавезани да трошкове плате солидарно, док је паушал увек појединачно одређен

б) На основу члана 264 став 1 ЗКП у вези члана 262 став 1 ЗКП обавезује се окривљени АА да накнади трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини суд одлучити накнадно посебним решењем у смислу члану 262 став 2 ЗКП.

* треба имати у виду да је ово изузетак (уколико недостају подаци о висини трошкова, што је редак случај) те да се накнадно донето посебно решење

може односити искључиво на висину трошкова и евентуално ком органу поступка ће окривљени платити који износ

в) На основу члана 264 став 4 ЗКП у вези члана 262 став 1 ЗКП окривљени АА се (делимично или у целини) ослобађа дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

* врсте трошкова од којих је окривљени ослобођен би требало да буду таксативно наведене из разлога што закон прописује у члану 264 став 4 ЗКП од којих трошкова окривљени може да буде ослобођен, док је у пракси примећено ослобађање од трошкова за које по закону не постоји таква могућност

* код делимичног ослобађања суд ће претходно у изреци одлучити које трошкове окривљени сноси (видети под 1 а)

2. Пресуда којом је окривљени ослобођен оптужбе или је оптужба одбијена

а) На основу члана 265 став 1 ЗКП, трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

* о висини ових трошкова одлучује се накнадно посебним решењем при чему је потребно водити рачуна о врсти трошкова које прописује члан 265 став 1 ЗКП

ОБРАСЦИ ЗА РЕШЕЊА О ТРОШКОВИМА

1. Решења о трошковима

- a) осуђујућом пресудом је окривљени обавезан на накнаду трошкова кривичног поступка, али није одлучено о висини (накнадно посебно решење)

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ОСНОВНИ СУД

К број 11/21

Дана 16.09.2021. године

Основни суд, судија ЈЈ, судија појединац, са записничарем ММ, у кривичном поступку против осуђеног АА из Београда због кривичног дела из члана 203 став 1 Кривичног законика, вођеног по оптужном предлогу јавног тужиоца ОЈТ Кт. број 123/21 од 16.03.2021. године, одлучујући на основу члана 262 став 2 Законика о кривичном поступку, дана 16.09.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ окривљени АА да суду на име трошкова кривичног поступка и судског паушала плати износ од укупно 30.000,00 (тридесетхиљада) динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности решења под претњом принудног извршења.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ окривљени АА да ОЈТ на име трошкова кривичног поступка плати износ од укупно 20.000,00 (двадесетхиљада) динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности решења под претњом принудног извршења.

Образложење

Пресудом Основног суда К број 11/21 од 16.06.2021. године, окривљени АА је оглашен кривим због кривичног дела крађе из члана 203 став 1 КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци. На основу члана 264 став 1 ЗКП у вези члана 262 став 1 ЗКП окривљени АА је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини суд одлучити накнадно посебним решењем у смислу члану 262 став 2 ЗКП. Наведена пресуда потврђена је пресудом Вишег суда Кж број 111/21 од 16.08.2021. године.

Након прибављања података о висини трошкова кривичног поступка, суд је обавезао окривљеног АА да суду плати износ од 30.000,00 (тридесетхиљада) динара, у року од 15 дана од дана правноснажности овог решења, под претњом принудног извршења, и то: за трошкове довођења окривљеног из Окружног затвора ради присуствовања на три главна претреса (дана 16.04, дана 16.05. и дана 16.06.) износ од 5.000,00 динара, за трошкове заступања од стране браниоца по службеној дужности за приступ и одбрану на три одржана главна претреса износе од по 5.000,00 динара, имајући у виду да се ради о кривичном делу за које је забрањена казна затвора до три године, а у складу са важећом АТ као и Правилником о висини накнаде за рад адвоката за одбране по службеној дужности, као и на име трошкова паушала износ од 10.000,00 динара, чију висину је суд утврдио с обзиром на сложеност и дужину трајања поступка, те имовно стање окривљеног.

Суд је обавезао окривљеног АА да ОЈТ плати износ од 20.000,00 (двадесетхиљада) динара, у року од 15 дана од дана правноснажности овог решења, под претњом принудног извршења, јер је увидом у списе предмета из пописа трошкова достављеног од стране ОЈТ дана 16.03.2021. године утврђено да је браниоцу по службеној дужности од стране ОЈТ исплаћен износ од 5.000,00 динара за приступ и одбрану на саслушању дана 01.03.2021. године, те да је вештаку ПП исплаћен износ од 15.000,00 динара на име накнаде и награде за обављено економско финансијско вештачење.

Следствено претходном, применом члана 261, 262 и 264 ЗКП, одлучено је као у изреци овог решења.

ЗАПИСНИЧАР

СУДИЈА

ММ

ЈЈ

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења дозвољена је жалба већу из члана 21 став 4 ЗКП Основног суда у року од 3 (три) дана од дана пријема преписа решења, а преко овог суда.

Д-На:

1. ОЈТ

2. Окривљеном, уз попуњене уплатнице

* врсте трошкова садржане у укупним износима, као и тачно опредељене износе за сваку врсту трошка и предузете радње суд је дужан да наведе у образложењу

* орган поступка који поступа пре суда дужан је да достави суду попис предујмљених, исплаћених трошкова, а уколико то не учини суд је овлашћен да затражи попис трошкова

б) осуђујућом пресудом је окривљени обавезан на накнаду трошкова кривичног поступка, али је накнадно поднео молбу за ослобођење од плаћања

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ОСНОВНИ СУД

К број 22/21

Дана 16.09.2021. године

Основни суд, судија ЈЈ, судија појединац, са записничарем ММ у кривичном поступку против осуђеног АА из Београда због кривичног дела из члана 203 став 1 Кривичног законика, вођеног по оптужном предлогу јавног тужиоца ОЈТ Кт. број 223/21 од 16.03.2021. године, одлучујући о захтеву за ослобађање осуђеног АА од дужности накнаде трошкова кривичног поступка од 10.09.2021. године, на основу чл. 264 ст. 4 ЗКП, дана 16.09.2021. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА СЕ захтев за ослобађање окривљеног АА од дужности накнаде трошкова кривичног поступка који је поднет дана 10.09.2021. године, на чије плаћање је окривљени АА обавезан Пресудом Основног суда К број 22/21 од 16.06.2021. године, која је постала правноснажна дана 16.08.2021. године, **као НЕОСНОВАН.**

Образложење

Пресудом Основног суда К број 22/21 од 16.06.2021. године, окривљени АА је оглашен кривим због кривичног дела крађе из члана 203 став 1 КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци. На основу члана 264 став 1 ЗКП у вези члана 262 став 1 ЗКП окривљени АА је обавезан да суду накнади трошкове кривичног поступка у износу од укупно 25.000,00 динара, као и судски паушал у износ од 5.000,00 динара и Првом ОЈТ у Београду накнади трошкове кривичног поступка у износу од укупно 15.000,00 динара, у року од 15 дана

од дана правноснажности овог решења, под претњом принудног извршења. Наведена пресуда потврђена је пресудом Вишег суда Кж број 222/21 од 16.08.2021. године.

Дана 10.09.2021. године окривљени АА поднео је суду молбу да га ослободи плаћања трошкова кривичног поступка наводећи да је суд упознат са чињеницом да није у сталном радном односу, што до данас није промењено.

Одредбом члана 264 ст. 4 ЗКП прописано је да у одлуци којом решава о трошковима, суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261 став 2 **тачка 1 до 6** и **тачка 9** овог законика, као и награде за вештака и постављеног стручног саветника, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног или лица која је он дужан да издржава. Ако се ове околности утврде после доношења одлуке о трошковима, председник већа односно судија појединачно може посебним решењем ослободити окривљеног од дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

Разматрајући поднети захтев за ослобађање окривљеног АА од дужности накнаде трошкова кривичног поступка који је поднет дана 10.09.2021. године, суд је извршио увид у целокупне списе предмета, након чега је одлучио као у изреци решења.

Наиме, суд је већ имао у виду да се ради о лицу које је без имовине, незапосленом, али које је радно способно и издржава се од повремених радова, по ком основу остварује месечне приходе од око 80.000,00 динара, оцу једног детета, али које живи у заједници са мајком детета која доприноси издржавању детета, због чега је окривљени горе поменутом пресудом овога суда обавезан да накнади трошкове кривичног поступка. У вези са претходним, окривљеном се евентуално, на његову молбу, једино може одобрити плаћање поменутих трошкова кривичног поступка, на рате.

Следствено претходном, применом члана 264 ЗКП, одлучено је као у изреци овог решења.

ЗАПИСНИЧАР

ММ

СУДИЈА

ЈЈ

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења дозвољена је жалба већу из члана 21 став 4 ЗКП Основног суда у року од 3 (три) дана од дана пријема преписа решења, а преко овог суда.

Д-На:

1) Окривљеном АА

* пажљиво ценити околности за ослобађање од трошкова, прибавити доказе на те околности и увек имати у виду да закон прописује у члану 264 став 4 ЗКП од којих трошкова окривљени може да буде ослобођен

в) одбијајућом пресудом је одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ОСНОВНИ СУД

К број 33/21

Дана 16.09.2021. године

Основни суд, судија ЈЈ, судија појединац, са записничарем ММ у кривичном поступку против окривљеног АА из Београда због кривичног дела из члана 203 став 1 Кривичног законика, вођеном по оптужном предлогу јавног тужиоца ОЈТ Кт. број 323/21 од 16.03.2021. године, одлучујући о захтеву браниоца окривљеног АА, адв. ББ, за накнаду трошкова кривичног поступка, на основу члана 261 у вези 265 став 1 ЗКП, дана 16.09.2021. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

Окривљеном АА из Београда, досуђује се на име трошкова кривичног поступка износ од 100.000,00 (стохиљада) динара из буџетских средстава суда.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда К број 33/21 од 16.06.2021. године, која је постала правноснажна дана 16.08.2021. године, према окривљеном АА, коме је оптужним предлогом јавног тужиоца ОЈТ Кт. број 323/21 од 16.03.2021. године стављено на терет извршење кривичног дела крађе из члана 203 став 1 Кривичног законика, одбијена је оптужба и истовремено је одлучено да на основу члана 265 став 1 ЗКП трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Окривљени АА је, преко браниоца адвоката ББ, дана 10.09.2021. године, овом суду поднео захтев за исплату трошкова кривичног поступка, у укуп-

ном износу од 120.000,00 динара, према приложеном трошковнику, те доставио специјално пуномоћје оверено код јавног бележника ДД под бр. УОП – I: 1234-2021, којим је овластио адвоката ББ да на свој рачун прими целокупну уплату судских трошкова у предмету К број 33/21.

Увидом у списе предмета К број 33/21, суд је утврдио да окривљеном на име трошкова кривичног поступка - нужних издатака и награде браниоца, припадају: за приступ и одбрану окривљеног на осам одржаних главних претреса износи од по 10.000,00 динара, имајући у виду да се ради о кривичном делу за које је забрањена казна затвора до три године а у складу са важећом АТ, за приступ на два неодржана главна претреса износи од по 5.000,00 динара, као и на име састава два поднеска од 16.04. и 16.05.2021. године са примедбама браниоца на налаз и мишљење вештака износи од по 5.000,00 динара, што све укупно износи 100.000,00 динара, сходно важећој АТ.

Суд је при доношењу одлуке имао у виду да је окривљени преко браниоца поднео захтев и за исплату трошкова за приступ на четири неодржана главна претреса (дана 01.04, дана 01.05, дана 01.06. и дана 08.06.), али је увидом у записнике са главних претреса утврдио да на ове претресе бранилац није приступио.

Следствено претходном, применом члана 265 став 1 у вези члана 261 ЗКП, одлучено је као у изреци овог решења.

ЗАПИСНИЧАР

ММ

СУДИЈА

ЈЈ

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења дозвољена је жалба већу из члана 21 став 4 ЗКП Основног суда у року од 3 (три) дана од дана пријема преписа решења, а преко овог суда.

Д-На:

- 1) *Окривљеном АА*
- 2) *браниоцу*

НАЛОГ РАЧУНОВОДСТВУ: по правноснажности овог решења износ исплатити на рачун адвоката ББ из Београда који се води код „Поштанске штедионице“ ад Београд– рачун број 200-1234567890-01, а према специјалном пуномоћју у списима предмета

* изрека решења мора бити у складу са одредбама ЗКП, тако да иста не може да садржи ни наредбе нити налоге (који представљају средство интерне комуникације у оквиру суда)

* **налог** за исплату, који судија даје, може бити у форми посебног налога који ће бити дат након правноснажности решења (доставља се налог са примерком правноснажног решења рачуноводству) или у оквиру наредбе на крају решења као што је дато у конкретном примеру (доставља се спис рачуноводству да изврши налог)

* треба посебно имати у виду да изрека одлуке мора имати снагу извршне исправе (јасна, разумљива, прецизна, одређена и извршива)

г) *ослобађајућом пресудом је одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда*

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ОСНОВНИ СУД

К број 44/21

Дана 16.09.2021. године

Основни суд, судија ЈЈ, судија појединац, са записничарем ММ у кривичном поступку против окривљеног АА из Београда због кривичног дела из члана 203 став 1 Кривичног законика, вођеном по оптужном предлогу јавног тужиоца ОЈТ Кт. број 423/21 од 16.03.2021. године, одлучујући о захтеву окривљеног АА, за накнаду трошкова кривичног поступка, на основу члана 261 у вези 265 став 1 ЗКП, дана 16.09.2021. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

Окривљеном АА из Београда, досуђује се на име трошкова кривичног поступка износ од 100.000,00 (стохиљада) динара из буџетских средстава суда.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда К број 33/21 од 16.06.2021. године, која је постала правноснажна дана 16.08.2021. године, окривљени АА ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дела крађе из члана 203 став 1 Кривичног законика које му је оптужним предлогом јавног тужиоца ОЈТ Кт. број 423/21 од 16.03.2021. године стављено на терет и истовремено је одлучено да на основу члана 265 став 1 ЗКП, трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Окривљени АА је дана 10.09.2021. године, овом суду поднео захтев за исплату трошкова кривичног поступка, у укупном износу од 100.000,00 динара.

Увидом у списе предмета К број 33/21, суд је утврдио да окривљеном АА на име трошкова кривичног поступка - нужних издатака и награде браниоца, припадају: за приступ и одбрану окривљеног на осам одржаних главних претреса износи од по 10.000,00 динара, имајући у виду да се ради о кривичном делу за које је запређена казна затвора до три године а у складу са важећом АТ, за приступ на шест неодржаних главних претреса износи од 5.000,00 динара, као и на име састава два поднеска од 16.04. и 16.05.2021. године са примедбама браниоца на налаз и мишљење вештака износи од по 5.000,00 динара, што све укупно износи 120.000,00 динара, сходно важећој АТ, али му је суд крећући се у границама постављеног захтева досудио износ од 100.000,00 динара.

Следствено претходном, а на основу члана 265 став 1 у вези члана 261 ЗКП, одлучено је као у изреци овог решења.

ЗАПИСНИЧАР

СУДИЈА

ММ

ЈЈ

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења дозвољена је жалба већу из члана 21 став 4 ЗКП Основног суда у року од 3 (три) дана од дана пријема преписа решења, а преко овог суда.

Д-На:

- 1) Окривљеном АА*
- 2) браниоцу*

НАЛОГ РАЧУНОВОДСТВУ: по правноснажности овог решења износ исплатити окривљеном на рачун из захтева за исплату трошкова (уколико нема рачуна наведеног окривљени се позива да приступи у суд ради достављања рачуна за исплату)

2. Решења о трошковима (о исплати трошкова)

д) *решење о накнади трошкова браниоцу по службеној дужности (решење о исплати)*

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ОСНОВНИ СУД

К број 55/21

Дана 16.09.2021. године

Основни суд, судија ЈЈ, судија појединац, са записничарем ММ у кривичном поступку против окривљеног АА из Београда због кривичног дела из члана 203 став 1 Кривичног законика, вођеном по оптужном предлогу јавног тужиоца ОЈТ Кт. број 523/21 од 16.03.2021. године, одлучујући о захтеву за накнаду трошкова браниоца по службеној дужности окривљеног АА, адвоката ББ од 10.09.2021. године, на основу чл. 261 у вези са чл. 74 и чл. 266 Законика о кривичном поступку, дана 16.09.2021. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

Браниоцу по службеној дужности окривљеног АА, адвокату ББ из Београда, има се исплатити износ од 35.000,00 (тридесетпетхиљада) динара из буџетских средстава суда.

Образложење

Оптужним предлогом ОЈТ Кт. број 523/21 од 16.03.2021. године окривљеном АА стављено је на терет извршење кривичног дела крађа из члана 203 став КЗ.

Решењем јавног тужиоца ОЈТ у Београду, А број 523/21 од 01.03.2021. године адвокат ББ, постављен је за браниоца по службеној дужности окр. АА,

имајући у виду да је АА лишен слободе и спроведен код тужиоца на саслушање.

Бранилац по службеној дужности, адвокат ББ, поднео је овом суду дана 10.09.2021. године захтев да му на име нужних издатака и награде браниоцу суд исплати укупан износ од 48.000,00 динара, сходно приложеном трошковнику.

Одлучујући о наведеном захтеву, а након увида у списе предмета, суд је утврдио да браниоцу по службеној дужности на име трошкова кривичног поступка - нужних издатака и награде припадају: за приступ и одбрану на шест одржаних главних претреса износи од по 5.000,00 динара, имајући у виду да се ради о кривичном делу за које је запређена казна затвора до три године а у складу са важећом АТ као и Правилником о висини накнаде за рад адвоката за одбране по службеној дужности, као и за приступ на два неодржана главна претреса износи од по 2.500,00 динара, што све укупно износи 35.000,00 динара.

Суд је при доношењу одлуке имао у виду да је бранилац по службеној дужности поднео захтев и за исплату трошкова за приступ и одбрану на саслушању пред ОЈТ дана 01.03.2021. године, као и за састав трошковника од 10.09.2021. године, али је нашао да исто није од утицаја на другачију одлуку суда, те му ове трошкове суд није признао, имајући у виду да је бранилац овлашћен да трошкове обављене радње пред органом поступка захтева од тог органа (у конкретном случају ОЈТ), као и да приложени трошковник не представља радњу-поднесак усмерен на заступање и одбрану окривљеног, већ радњу коју бранилац по службеној дужности предузима у лично име и у своју корист.

Следствено претходном, а на основу члана 261 став 1 и став 2 у вези члана 266 ЗКП, одлучено је као у изреци овог решења.

ЗАПИСНИЧАР

СУДИЈА

ММ

ЈЈ

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења дозвољена је жалба већу из члана 21 став 4 ЗКП

Основног суда у року од 3 (три) дана
од дана пријема преписа решења,
а преко овог суда.

Д-На:

1) браниоцу по службеној дужности адв. ББ

НАЛОГ РАЧУНОВОДСТВУ: по правноснажности овог решења износ исплатити браниоцу по службеној дужности износ на рачун из СУ решења о постављењу браниоца или из захтева за исплату трошкова

* налог за исплату, који судија даје, може бити у форми посебног налога који ће бити дат након правноснажности решења (доставља се налог са примерком правноснажног решења рачуноводству) или у оквиру наредбе на крају решења као што је дато у конкретном примеру (доставља се спис рачуноводству да изврши налог)

ђ) решење о накнади трошкова вештаку (решење о исплати)

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ОСНОВНИ СУД

К број 66/21

Дана 16.09.2021. године

Основни суд, судија ЈЈ, судија појединац, са записничарем ММ у кривичном поступку против окривљеног АА из Београда због кривичног дела из члана 203 став 1 Кривичног законика, вођеном по оптужном предлогу јавног тужиоца ОЈТ Кт. број 623/21 од 16.03.2021. године, одлучујући о захтеву за накнаду трошкова судског вештака ПП, од 16.05.2021. године, на основу члана 261 ЗКП, дана 16.09.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Сталном судском вештаку економско финансијске струке ПП из Београда, има се исплатити износ од 35.000,00 (тридесетпетхиљада) динара из буџетских средстава суда.

Образложење

Оптужним предлогом ОЈТ Кт. број 623/21 од 16.03.2021. године окривљеном АА стављено је на терет извршење кривичног дела крађа из члана 203 став КЗ.

Наредбом овог суда К број 66/21 од 16.04.2021. године одређено је економско финансијско вештачење у предмету К број 66/21, а за вештака је одређен стални судски вештак ПП.

Дана 10.05.2021. године судски вештак ПП доставио је суду свој налаз и мишљење, те је, ради усменог изјашњења, приступио у суд дана 16.05.2021. године на главни претрес на ком се усмено изјаснио у вези са претходно израђе-

ним налазом и мишљењем, када је поднео и захтев за исплату трошкова, са спецификацијом трошкова.

Одлучујући о наведеном захтеву, а након извршеног увида у списе предмета, председник већа је утврдио да је захтев судског вештака ПП основан, па је одлучио као у изреци решења.

Одредбом члана 5 става 1 Правилника о накнади трошкова у судским поступцима („Службени гласник РС“ бр. 9/2016 од 05.02.2016. године) прописано је да трошкове вештака чине путни трошкови, трошкови за исхрану и преноћиште и изгубљена зарада, док је у ставу 2 истога члана прописано да вештаку припадају и трошкови непосредног вршења радње у поступку.

Одредбом члана 14 Правилника о накнади трошкова у судским поступцима („Службени гласник РС“ бр. 9/2016 од 05.02.2016. године) прописано је да се вештаку надокнађују издаци за утрошени материјал и други стварни издаци, те одредбом члана 18 прописано да се вештаку одређује награда тако што се основица за обрачун награде дели бројем радних часова у месецу који је претходио вештачењу, па се тако добијен износ множи бројем часова који су били неопходни за вештачење. Основица за обрачун награде јесте двоструки износ просечне месечне зараде по запосленом у Републици Србији, без пореза и доприноса, исплаћене за месец који је претходио вештачењу према подацима органа надлежног за послове статистике.

Имајући у виду висину просечне зараде без пореза и доприноса у привреди Републике Србије за месец који је претходио радњама предузетим од стране вештака, затим, да је основица за обрачун награде овом вештаку 200% зараде без пореза и доприноса у привреди Републике Србије за претходни месец, те број радних часова, уз увећање за коефицијент претварања износа из нето у бруто (1,582278), као и материјалне трошкове у конкретном случају, суд је нашао да се судском вештаку ПП из Београда на име награде и нужних издатака вештака за обављено вештачење, те приступ на одржани главни претрес дана 16.05.2021. године, на ком се усмено изјаснио у вези са обављеним вештачењем, има исплатити износ од 35.000,00 динара.

Следствено претходном, применом члана 261 ст. 1 и ст. 2 тачка 7 ЗКП и Правилника о накнади трошкова у судским поступцима, одлучено је као у изреци решења.

ЗАПИСНИЧАР

СУДИЈА

ММ

ЈЈ

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења дозвољена је жалба већу из члана 21 став 4 ЗКП Основног суда у року од 3 (три) дана од дана пријема преписа решења, а преко овог суда.

Д-На:

1) сталном судском вештаку ПП

НАЛОГ РАЧУНОВОДСТВУ: по правноснажности овог решења износ исплатити судском вештаку и то у року до 60 дана од дана правноснажности решења

* налог за исплату, који судија даје, може бити у форми посебног налога који ће бити дат након правноснажности решења (доставља се налог са примерком правноснажног решења рачуноводству) или у оквиру наредбе на крају решења као што је дато у конкретном примеру (доставља се спис рачуноводству да изврши налог)

